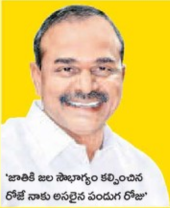

'జాతికి జల సౌభాగ్యం కల్పించిన రోజే నాకు అసలైన పండుగ రోజు'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం   వెల: ₹ 8.00

సంపుటి: 16
సంచిక: 350

ఆదివారం   1-9-2024

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT DELHI | VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

సొసైటీ... చట్టమూ మారాలి భయపెట్టేలా ఉండాలి.

- IIలో

కడుపులో వాయు గుండం

- IIలో

సాక్షి ఫ్యామిలీ II
ఢిల్లీ
ఆదివారం॥ 1-9-2024

నేటి 'సాక్షి' ఈపేపర్‌లో 'సినిమా' పేజీ

'సాక్షి' ఈపేపర్‌లో ప్రతిరోజూ ఓ స్పెషల్ ఫ్యామిలీ పేజీ

సొసైటీ... చట్టమూ మారాలి

భయపెట్టేలా ఉండాలి

- ఈషా రెబ్బా

కోల్‌కతాలో వైద్యురాలిపై హత్యాచారం.... వెలుగులోకి రానివి ఇంకా ఎన్నో... ఏం చేస్తే నేరాలు తగ్గుతాయి? 'చట్టం మారాలి... అమ్మాయిలు నిర్భయంగా ఉండేలా సమాజం మారాలి' అంటున్నారు ఈషా రెబ్బా. అంతేకాదు... నెగటివిటీని ఇంధనంలా చేసుకుని అమ్మాయిలు ముందుకు సాగాలని కూడా అంటున్నారు. ఇంకా 'సాక్షి' ప్రత్యేక ఇంటర్వ్యూలో పలు విషయాలను ఈ విధంగా పంచుకున్నారు.

■ రిపోర్ట్ చేయనివి ఎన్నో!

హత్యాచారాలు జరిగినప్పుడు ర్యాలీలు, ధర్నాలు, కొవ్వొత్తులతో నిరసన... ఇలా చాలా చేస్తుంటాం. ఈ అన్యాయాలకు మన కోపాన్ని ఆ విధంగా ప్రదర్శిస్తాం. కానీ ఒకటి జరిగిన కొన్ని రోజుల్లోనే ఇంకోటి. ఈ మధ్యే కోల్‌కతాలో ఒక ఘటన జరిగింది. ఆ తర్వాతా కొన్ని వెలుగులోకి వచ్చాయి. ఏం చేస్తే ఇవి ఆగుతాయి? ఆగడానికి పరిష్కారమే లేదా? అనే భయం ఉంది. ఇలాంటి వార్తలు విన్నా, చూసినా చాలా ఆవేదన. రేప్ అనేది చాలా పెద్ద క్రైమ్. మన దగ్గర రేప్ కేసుల సంఖ్య చాలా ఎక్కువ. ఇలాంటి దారుణాలు ఇంతకు ముందు కూడా జరిగాయి. ఇప్పుడు సోషల్ మీడియా వల్ల బాగా తెలుస్తున్నాయి. ఇవన్నీ రిపోర్ట్ చేసిన కేసులు... రిపోర్ట్ చేయనివి ఎన్నో! మన న్యాయ వ్యవస్థని మరింత కఠినంగా మార్చుకోవాలి. అలా ఉంటే అయినా ఇలాంటి ఘటనలు కాస్త తగ్గుతాయని నా అభిప్రాయం.

■ భయపెట్టాలి

రేప్ జరగడానికి కారణాలు ఏమై ఉంటాయని మొన్న సర్వే చేశారు. అందులో ఓ క్యాబ్ డ్రైవర్‌తో పాటు ఎక్కువ శాతం మంది చెప్పిన సమాధానం... అమ్మాయిలు పొట్టి బట్టలు వేసుకోవడం. ఇంకొంత మంది ఇంకేదో కారణం. వాళ్ల ఆలోచనా విధానం ఎలా ఉందో చూడండి. మన రాజకీయ నాయకులు కూడా కొందరు ఇంకా ఓల్డ్ స్కూల్ స్టయిల్‌లోనే ఆలోచిస్తున్నారు. వాళ్లు కూడా సమస్య బట్టల్లోనే ఉందంటారు. కొన్ని దేశాల్లో ఇన్వెస్టిగేషన్ చాలా త్వరగా అవుతుంది. వెంటనే ఉరి తీసే దేశాలు ఉన్నాయి. లా స్ట్రిక్ట్‌గా ఉండటం అంటే చంపేయమని కాదు. ఇన్వెస్టిగేషన్ త్వరగా, క్లియర్‌గా చేయడం. తప్పు చేశాడని రుజువు అయిన వెంటనే శిక్షించాలి. అమెరికాలో ట్రాఫిక్ సిగ్నల్ జంప్ చేయాలంటేనే భయపడతారు. పాయింట్స్ తగ్గిపోతాయేమో అని. చిన్న చిన్న విషయాల్లో అంత కఠినంగా ఉన్నారంటే ఆలోచించండి. అనుకున్న వెంటనే చట్టం అయిపోదు. మన లా రేపిస్ట్‌ల మీద అంత కఠినంగా లేదు. ఇలాంటి తప్పు చేస్తే శిక్ష ఇంత భయంకరంగా ఉంటుందని తెలిసేలా చేయాలి. ఇలా చేస్తే ఆగిపోతాయని నేను అనను. అలా అయినా ఎంతో కొంత భయం కలుగుతుందేమో. ముందు భయపెట్టాలి. ఇంట్లోవాళ్లు హెల్మెట్ పెట్టుకో అంటున్నా పెట్టుకోరు చాలా మంది. కానీ 2000 రూపాయలు జరిమానా విధిస్తారంటే ఆ భయంతో అయినా పెట్టుకుంటారు. సో.. 'లా' భయపెట్టేలా ఉండాలి.

■ అమ్మాయిలకు బోలెడు ఆంక్షలు

హీరోయిన్ అనే కాదు ఏ అమ్మాయి అయినా తన శరీరం... తన ఇష్టం. అబ్బాయిలు వాళ్లకు నచ్చినట్టు కూర్చుంటారు. నచ్చిన చోటుకి వెళ్తారు. నచ్చిన టైమ్‌లో వెళ్తారు. మాక్కూడా ఆ స్వాతంత్ర్యం కావాలి. అమ్మాయిలకు బోలెడన్ని ఆంక్షలు.. ఇలా కూర్చోవాలి... అలా కూడదు. ఇలా మాట్లాడాలి... అలా కూడదు. చిన్నప్పటి నుంచి ఇలా పరిమితులు పెట్టిన వాతావరణంలోనే దాదాపు అందరం పెరిగి ఉంటాం. అమ్మాయిలందరూ నిర్భయంగా ఉండే సమాజం ఏర్పాటు జరగాలి.

■ కంఫర్ట్ జోన్‌లో ఉండకూడదు

నేను ఇంట్రావర్ట్‌ని. నాకు తెలిసిన అతి కొద్ది మంది దగ్గర మాత్రమే హైపర్ ఎనర్జీతో ఉండగలను. కానీ నాకు యాక్టింగ్ అంటే చాలా ఇష్టం. యాక్టింగ్ అంటే రోజూ ఓ వంద మంది ఉంటారు సెట్‌లో. కానీ చేయాలి. మనల్ని మనం ఎప్పుడూ కంఫర్ట్ జోన్‌లో పెట్టుకుని ఉండకూడదు. మనకున్న భయాలను ఫేస్ చేస్తూ ముందుకెళ్లడమే. ఉదాహరణకు నాకు నీళ్లంటే చాలా భయం. దాంతో నీళ్లల్లో దిగేదాన్ని కాదు. కానీ ఎన్నాళ్లని అలా దాటేస్తాను? ధైర్యం తెచ్చుకున్నాను. స్విమ్మింగ్ నేర్చుకున్నాను. ఇప్పుడు ఆ భయం పోగొట్టుకున్నాను. ప్రతి భయాన్ని అధిగమిస్తామో లేదో ఖచ్చితంగా చెప్పలేం. కానీ ప్రయత్నం మాత్రం చేయాలి. చిన్న చిన్న భయాల్ని అధిగమిస్తేనే జీవితంలో పెద్ద పెద్ద సవాళ్లని, సమస్యలను ఎదుర్కోవచ్చు.

■ లీవ్ ఇస్తే బెటరే

ఆడవాళ్లకు గవర్నమెంట్ అధికారికంగా పీరియడ్ లీవ్ ఇచ్చినా ఇవ్వకపోయినా, ఒకవేళ నొప్పి తీవ్రంగా ఉంటే మనమే సెలవు పెడతాం. అయితే గవర్నమెంట్ ఇస్తే ఇంకా బాగుంటుంది. కొంత మంది తట్టుకోలేనంత నొప్పితో బాధ పడుతుంటారు. కొంతమంది నడవలేరు కూడా. ఒకవేళ సెలవు పెడితే జీతం కట్ అవుతుంది లేదా ఆల్రెడీ ఆ నెలకు సరిపడా లీవ్స్ తీసేసుకోవడం వల్ల మళ్లీ లీవ్ అంటే ఆలోచించాలి. అందుకే ఆ ఇబ్బందిని భరిస్తూనే పనులకు వెళ్తుంటారు. ఆ మూడు రోజులు సెలవు రోజులుగా పరిగణిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

■ నిన్ను నువ్వు నమ్మాలి

మన జీవితంలో ప్రతి స్టేజ్‌లో ఎవరో ఒకరు మనల్ని 'నువ్వు చేయలేవు అనో, నీ వల్ల కాదు' అనో అంటారు. వాళ్లకు పూర్తిగా తెలియదు కదా మన గురించి. అందుకే నీ పని నువ్వు చేసుకుంటూ ముందుకెళ్లడమే. ఎందుకంటే అనేవాళ్లు ఎప్పుడూ అక్కడే ఆగిపోతారు. నిన్ను నువ్వు నమ్మాలి... కష్టపడాలి. నెగటివిటీని మనల్ని కిందకు తోసేలా కాకుండా పైకి తీసుకెళ్లే ఇంధనంలా వాడుకోవాలి.

– డి.జి. భవాని

వెరీ హ్యాపీ

కెరీర్ పరంగా నేను చాలా హ్యాపీ. మంచి కథలన్నీ వస్తున్నాయి. కోవిడ్ తర్వాత కథల్లో వైవిధ్యం పెరిగింది. రియలిస్టిక్‌గా ఉండే కథలు, అన్ని జానర్స్ కథలు చెప్పడానికి ఓటీటీ ఉంది. అన్ని రకాల పాత్రలు చేయడానికి యాక్టర్స్‌కి ఇది మంచి టైమ్ అని చెప్పొచ్చు. కోవిడ్ ముందు, కోవిడ్ తర్వాత వచ్చే కథల్లో తేడా తెలుస్తోంది. సినిమాల్ని, కథల్ని చూడటంలో ప్రేక్షకుల్లో చాలా మార్పు వచ్చింది. సబ్ టైటిల్స్‌తో అన్ని భాషల్లో సినిమాలను చూస్తున్నారు. అన్ని సినిమాలు అన్ని భాషల్లో డబ్ చేస్తున్నారు. సో... సినిమా బాగుంటేనే థియేటర్స్‌కి వస్తున్నారు. అలా థియేటర్స్‌కి రప్పించాలంటే కచ్చితంగా ఏదో కొత్త ఎక్స్‌పీరియన్స్ అందించాలి.

*** హోమ్‌లెస్**

'ఎవరితోనూ కలవలేను, ఎవరికీ చెందిన దానిని కాను అనే భావనతో జీవితమంతా గడిపాను' అంటోంది 'హోమ్‌లెస్' రచయిత్రి కె. వైశాలి. అస్తవ్యస్తంగా పలకడం, రాయడం అనే డిస్‌లెక్సియా, డిస్‌గ్రాఫియా సమస్యలను అధిగమించి తన అనుభవాలను అక్షర రూపంగా మార్చి పుస్తకంగా తీసుకొచ్చింది. ఈ ఏడాది సాహిత్య అకాడమీ యువ పురస్కార్ (ఇంగ్లీష్) అవార్డును గెలుచుకున్న వైశాలి 22 ఏళ్ల వయసులో ముంబైలోని తన ఇంటి నుంచి బయటకు వచ్చి, హైదరాబాద్‌లో ఎలాంటి వసతులూ లేని హాస్టల్ రూమ్‌లో ఉంటూ తనలో చెలరేగే సంఘర్షణలకు సమాధానాలు వెతుక్కుంది. దేశంలో పెరుగుతున్న డిస్‌లెక్సియా బాధితులకు ఈ పుస్తకం ఒక జ్ఞాపిక అని చెబుతుంది. తనలాంటి సమస్యలతో బాధపడుతున్నవారిని కలుసుకుని, వారి అభివృద్ధికి కృషి చేస్తోంది.

కె. వైశాలి

ఓ గూటికి చేరిన చెదిరిన అక్షరం

'సాహిత్య అకాడమీ యువ పురస్కారం అందుకోవడం అంటే నేను ప్రతి ఒక్కరికీ సమర్థురాలిగానే కనిపిస్తాను' అంటూ 'హోమ్‌లెస్' పుస్తకం గురించి వైశాలి రాసిన వాక్యాలు మనల్ని ఆలోచింపచేస్తాయి. బయటకు చెప్పుకోవడం చిన్నతనంగా భావించే వ్యక్తిగత సమస్యలపై వైశాలి ఒక పుస్తకం ద్వారా తనను తాను పరిచయం చేసుకుంటుంది. వ్యక్తిగత జీవితం, సమాజం పట్టించుకోని మానసిక వైకల్యాలు ఉన్న పిల్లలకు వసతి కల్పించడంలో విఫలమయ్యే విద్యావ్యవస్థలోని లోపాలు, నిబంధనలను ధిక్కరించే వారి పట్ల సమాజం చూపే అసహనం వంటి అంశాలెన్నింటినో వైశాలి కథనం మనకు పరిచయం చేస్తుంది.

''నా బాల్యంలో డిస్‌లెక్సియా, డిస్‌గ్రాఫియాల (అస్తవ్యస్తంగా పలకడం, రాయడం) ప్రభావాన్ని అధిగమించడానికే ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేయాల్సి వచ్చింది. ఈ కథను చెప్పడానికి నా బాల్యంలోని అన్ని అంశాలనూ అనేకసార్లు గుర్తుచేసుకున్నాను. పదే పదే పునశ్చరణ చేసుకున్నాను.

బాధపెట్టిన బాల్యం

నాలో ఉన్న న్యూరో డైవర్షన్స్ నన్ను నిరాశపరచేవి. వాటి వల్ల ఎవరితోనూ కలిసేదాన్ని కాదు. ఎప్పుడూ ఒంటరిగానే ఉండేదానిని. నాలోని రుగ్మతలను ఇంట్లో రహస్యంగా ఉంచేవాళ్లు. నిర్ధారించని రుగ్మతల కారణంగా భయంతో నా రాతలు ఎవరికీ తెలియకుండా దాచేదాన్ని. నాలోని ఆందోళనలను, రుగ్మతలను నేనే పెంచి ఉంటానా? నేను ఇంపోస్టర్ సిండ్రోమ్ (తమ ప్రవర్తన, తెలివి తేటలపై తమకే అనుమానాలు ఉండటం)తో బాధపడుతున్నానా?.. ఇలా ఎన్నో సందేహాలు ఉండేవి.

అద్దెలేని హాస్టల్ గదిలో..

ఇరవై ఏళ్ల వయస్సులో చదవడం, రాయడం, అర్థం చేసుకోవడం ప్రారంభించాను. నాదైన మార్గం అన్వేషించడానికి మా ఇంటిని వదిలేశాను. అటూ ఇటూ తిరిగి హైదరాబాద్ చేరుకున్నా. నా దగ్గర డబ్బుల్లేవు. మొత్తానికి మురికిగా, ఈగలు దోమలు ఉండే ఓ హాస్టల్‌లో గది ఇవ్వడానికి ఒప్పుకున్నారు అక్కడి యజమాని. ఆ హాస్టల్ గదికి తలుపులు కూడా సరిగ్గా లేవు. అలాంటి చోట నా అనుభవాల నుంచి ఒక పుస్తకం రాస్తూ, నా పరిస్థితిని చక్కదిద్దుకోవడానికి ప్రయత్నించాల్సి వచ్చింది. డిస్‌లెక్సియా బాధితురాలిని, స్వలింగ సంపర్కం, ప్రేమలో పడటం, బాధాకరంగా విడిపోవడం, చదువులో ఫెయిల్, అనారోగ్యం, నిరాశ, జీవించడం అంటే ఏంటో అర్థం కాని ఆందోళనల నుంచి నన్ను నేను తెలుసుకుంటూ చేసిన ప్రయాణమే హోమ్‌లెస్ పుస్తకం.

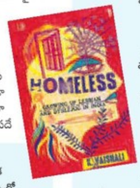
కోపగించుకున్నా.. కుటుంబ మద్దతు

ఢిల్లీలో జరిగిన పుస్తకావిష్కరణకు మా అమ్మ హాజరైంది. ఆమె నాకు ఇచ్చిన ఆసరా సామాన్యమైనది కాదు. అయితే, మొదట నా పుస్తకంలోని రాతల వల్ల అమ్మ మనస్తాపం చెందింది. కానీ, నేనెందుకు అలా నా గురించి బయటకు చెప్పాల్సి వచ్చిందో ఓపికగా వివరించాను. అవార్డు రావడంతో నాపై ఉన్న కోపం పోయింది'' అని ఆనందంగా వివరిస్తుంది వైశాలి.

డిస్‌లెక్సియా, డిస్‌గ్రాఫియా అంటే...

చిన్నారికి బాగా తెలిసినదే అయినా ఒక మాటను పలికేటప్పుడో లేదా చదివేటప్పుడో ఠక్కున పలకలేక అస్తవ్యస్తంగా పలకడాన్ని 'డిస్‌లెక్సియా' అని చెప్పవచ్చు. డిస్‌గ్రాఫియా అంటే ఇలాంటి సమస్యే రాయడంలో ఎదురు కావడం.

సమాజంలో మార్పుకు

అనిశ్చితి, దుఃఖం, గజిబిజిగా అనిపించే వైశాలి మనస్తత్వం నుంచి పుట్టుకు వచ్చిన ఈ పుస్తక ప్రయాణం ఒక వింతగా అనిపిస్తుంది. సైమన్, ఘుస్టర్, యోడా ప్రెస్ సంయుక్తంగా వైశాలి పుస్తకాన్ని మన ముందుకు తీసుకువచ్చాయి. యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ సెక్రటరీ ప్రొఫెసర్ మనీష్ ఆర్ జోషీ రాసిన అభినందన లేఖ వైశాలికి ఎంతో ఓదార్పు నిచ్చింది. 'డిస్‌లెక్సిక్ వ్యక్తుల గురించిన విధానాలు, చట్టం, మార్గదర్శకాలపై నా పుస్తకం ప్రభావం చూపగలదని ఆశాజనకంగా ఉంది. గదిలో ఒంటరిగా కూర్చుని రాసుకున్న పుస్తకం సమాజంలో మార్పుకు దారితీస్తుందని తెలిసి ఆశ్చర్యంగా, ఆనందంగా ఉంది' అని చెబుతుంది వైశాలి. తన పుస్తకం తనలాంటి సమస్యలు ఉన్న వారితో ఓ 'గూడు'ను కనుగొన్నట్టు చెబుతుంది వైశాలి.

హెల్త్

● చ'లో ఫోడ్‌మ్యాప్'

కడుపులో వాయు గుండం

లో ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారంతో కింది నుంచి గ్యాస్‌పోవడం, కడుపు ఉబ్బరంగా ఉండటం, కడుపులో ఇబ్బంది / నొప్పి, విసర్జక అలవాట్లలో మార్పురావడం వంటి కొన్ని సమస్యలకు అడ్డుకట్ట వేయవచ్చు. లో ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారం అంటే ఏమిటో తెలుసుకునేముందు అసలు 'ఫోడ్‌మ్యాప్' ఆహారం అంటే ఏమిటో చూద్దాం.

ఫోడ్‌మ్యాప్ అనేది పిండిపదార్థాలు ఎక్కువగా ఉండే కొన్ని రకాల ఆహారాల ఇంగ్లిష్ పేర్లకు ఉన్న ముందక్షరాలతో ఏర్పడ్డ పదం (ఏక్రోనిమ్).

ఎఫ్ అంటే... ఫెర్మెంటబుల్ (అంటే పులియడం వల్ల గ్యాస్‌కు ఆస్కారమిచ్చే ఆహారాలు)

ఓ అంటే... ఓలిగోశాకరైడ్స్ (గోధుమ, ఉల్లి, వెల్లుల్లి, బీన్స్‌లో ఉండే ఒకరకం పిండిపదార్థం)

డి అంటే... డై శాకరైడ్స్ (అంటే పాలు, పాల ఉత్పాదనల్లో ఉండే ల్యాక్టోజ్ వంటివి వాటిల్లో ఉండి సరిగా అరగక కడుపులో ఇబ్బంది కలిగించేవి)

ఎమ్ అంటే... మోనో శాకరైడ్స్ (అంటే కొన్ని రకాల పండ్లతో పాటు బాగా ప్రాసెస్ అయిన ఆహారాల్లో ఉండే ఫ్రక్టోజ్ వంటి చక్కెరలు)

ఏ అంటే... అండ్ (వాటితో పాటు లేదా మరియు అని అర్థం)

పీ అంటే... పాలియాల్స్ (అంటే చాక్లెట్లు (క్యాండీ), బబుల్‌గమ్ వంటి వాటికి కలిపే షుగర్ ఆల్కహాల్స్ వంటి పదార్థాలు... ఇవి కొన్ని రకాల పండ్లు, శాకాహారాల్లో స్వాభావికంగానే ఉండేవి).

ఈ ముందు అక్షరాలతో కలిపి ఏర్పడ్డ పదమే ఫోడ్‌మ్యాప్. ఈ తరహా ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలకు మూడు రకాల స్వభావాలుంటాయి. వాటి కారణంగా అవి జీర్ణవ్యవస్థపై ప్రతికూలమైన ప్రభావం చూపుతాయి. ఆ స్వభావాలేమిటంటే...

1. చిన్నపేగుల్లోకి అవి అంత బాగా జీర్ణం కావు. (ఇంకిపోవు / శోషణకు గురికావు).

2. పేగుల్లో జీర్ణమయ్యే క్రమంలో చాలా ఎక్కువ నీళ్లను తీసుకుంటాయి.

3. చాలా త్వరగా పులిసిపోయే గుణమున్న కారణంగా అక్కడ ఎక్కువ బ్యాక్టీరియా పుట్టడానికి కారణమవుతాయి.

ఆ పదార్థాలకు ఉన్న ఈ గుణాల కారణంగా కింది నుంచి గ్యాస్‌పోవడం, కడుపు ఉబ్బరంగా ఉండటం, కడుపులో ఇబ్బంది / నొప్పి, విసర్జక అలవాట్లలో మార్పురావడం వంటి ప్రతికూలతలకు కారణమవుతాయి. ముఖ్యంగా పులిసిపోవడం వల్ల గ్యాస్ ఎక్కువగా ఉత్పన్నం కావడం, ఎక్కువగా బ్యాక్టీరియా పుట్టడంతో కడుపు ఉబ్బరం, నొప్పి వంటి సమస్యలకు కారణమవుతాయి. ఇక అప్పటికే ఇరిటబుల్ బవెల్ సిండ్రోమ్ (ఐబీఎస్), కడుపు ఉబ్బిపోవడం / కడుపుబ్బరం (బ్లోటింగ్), కడుపునొప్పి, డయేరియా సమస్యలు ఉన్నవారు ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారం తీసుకోవడం వల్ల పరిస్థితి మరింత ఇబ్బందికరంగా మారే అవకాశముంది. అందుకే ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలకు వీలైనంత దూరంగా ఉంటే వాటికి బదులు... లో (తక్కువ) ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలు తీసుకోవడం ఆ ఇబ్బందులను గణనీయంగా తగ్గిస్తుంది. అయితే ఆ సమస్యలకు లో-ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలు శాశ్వత పరిష్కారం కావుగానీ ఆ ఇబ్బందులను తగ్గించడానికి సహాయపడతాయి. ఇక మొదట్లో లోఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాలను తీసుకుంటూ పరిస్థితిని చక్కబెడుతూ... అవసరాన్ని బట్టి క్రమంగా హై-ఫోడ్‌మ్యాప్‌కు వెళ్లవచ్చు. వివిధ రకాల ఆహార పదార్థాలను తీసుకోవడం వల్ల జీర్ణవ్యవస్థ ఆరోగ్యాన్ని సమర్థంగా కాపాడుకోవచ్చు.

ఎన్. లక్ష్మి
సీనియర్ కన్సల్టెంట్ న్యూట్రిషనిస్ట్

లో-ఫోడ్‌మ్యాప్ ఆహారాల్లో భాగంగా తీసుకోవాల్సినవి...

కాయధాన్యాల్లో : వరి అన్నం, దంపుడు బియ్యం, జొన్నలు, ఓట్స్, క్వినోవా, చిరుధాన్యాలు

పప్పుధాన్యాల్లో: ఎర్ర పప్పు, పెసరపప్పు, శనగ పప్పు, మినుములు

పండ్లలో: నారింజ, అరటి, కీవీ, నిమ్మ, ద్రాక్ష, నేరేడు, బత్తాయి, స్ట్రాబెర్రీ, బొప్పాయి, కర్బూజ, పైనాపిల్, పియర్

నాన్ వెజిటేరియన్ ప్రోటీన్లలో: గుడ్లు, చికెన్, చేపలు

నట్స్, నూనెగింజల్లో: బాదం, వాల్‌నట్, వేరుశనగలు, పొద్దుతిరుగుడు గింజలు, గుమ్మడిగింజలు, అవిశగింజలు

పానియాల (బీవరేజెస్)లో : పాలు లేకుండా టీ, కాఫీలు, గ్రీన్ టీ, ఇక్కడ పేర్కొన్న పండ్లతో తయారు చేసిన పండ్లరసాలలో

సుగంధద్రవ్యాలూ, మసాలా దినుసుల్లో : మిరియాలు, అల్లం, ఆవాలు (ఇవన్నీ సాధారణంగా చెప్పిన ఆహారాలు. అయితే వీటి వాడకం వ్యక్తి నుంచి వ్యక్తికి మారుతుంది. వీటిల్లోనూ సరిపడని వాటికి దూరంగా ఉండటం అవసరమవుతుంది).

తీసుకోకూడని ఆహారాలు

తృణధాన్యాలూ, కాయధాన్యాల్లో : గోధుమతో తయరయ్యే ఉత్పాదనలు (ఉదాహరణకు బొంబాయి రవ్వ, మైదా, నూడుల్స్, వర్మిసెల్లీ), బార్లీ.

పప్పు ధాన్యాల్లో : పైన పేర్కొన్నవి గాక ఇతర పప్పులు, బీన్స్ (రాజ్మా, ఛోలే, లోబియా)

శాకాహారాల్లో (వెజిటబుల్స్) : ఉల్లి, వెల్లుల్లి, క్యాబేజీ, కాలీఫ్లవర్, బీట్‌రూట్, మొక్కజొన్న

పండ్లలో : ఆపిల్, మామిడి, పుచ్చకాయ, చెర్రీస్, అంజీర్, దానిమ్మ

పాలఉత్పాదనల్లో : పాలు, పెరుగు, యోగర్ట్, పనీర్, జున్ను, కస్టర్డ్, ఐస్‌క్రీమ్

పానీయాల్లో : ఆల్కహాల్, సాఫ్ట్ డ్రింక్స్, కొబ్బరినీళ్ల

తీపి పదార్థాల్లో : తేనె, కార్న్ సిరప్ వీటితో పాటు అన్ని రకాల బేకరీ ఐటమ్స్, బిస్కెట్లు, చాక్లెట్లు, ప్యాక్ చేసినవీ అలాగే నిల్వ పదార్థాలకు దూరంగా ఉండాలి.

అలాగే తమకు ఏ ఆహారం సరిపడుతోందో, ఏది సరిపడటం లేదో తెలుసుకోడానికి 'ఫుడ్ డైరీ'లో నమోదు చేసుకుంటూ, తమకు సరిపడటం లేదని గుర్తించినవాటికి దూరంగా ఉండాలి.

● ప్రసవం దాకా వేదన

ఇంతలా వాంతులా?

గర్భం దాల్చిన మహిళల్లో వాంతులు మామూలుగా మొదటి మూడు నెలలు (ఫస్ట్ ట్రైమిస్టర్) లోనే అవుతుంటాయి. ఇది చాలా సాధారణం. దీన్నే మామూలుగా 'మార్నింగ్ సిక్‌నెస్' అని చెబుతుంటారు. కానీ కొందరిలో వాంతులు, వికారం చాలా సుదీర్ఘకాలం పాటు అవుతూ ఉంటూ ఇబ్బంది పెడుతుంటాయి. ఇలా ఆగకుండా వాంతులు అవుతూ ఉండే కండిషన్‌ను వైద్య పరిభాషలో 'హైపర్ ఎమిసిస్ గ్రేవిడేరమ్' అంటారు. ఈ 'హైపర్ ఎమిసిస్ గ్రేవిడేరమ్' అన్నది మామూలు 'మార్నింగ్ సిక్‌నెస్' కంటే తీవ్రమైన రూపం. దీని తీవ్రత ఎంతంటే... సాధారణంగా మూడునాలుగు నెలల పాటు అయ్యే ఈ వాంతులు కొందరిలో దాదాపు ప్రసవ సమయం వరకూ అవుతూనే ఉంటాయి.

ఇలా అదేపనిగా వాంతులు అవుతుండటం వల్ల గర్భిణుల్లో డీహైడ్రేషన్‌తో పాటు ఎలక్ట్రోలైట్ ఇంబాలెన్సెస్ చోటు చేసుకుంటాయి. అంటే ఎంతో నీరు వెళ్లిపోవడంతో పాటు దేహంలోని జీవక్రియలకూ, నరాల నుంచి జరగాల్సిన కమ్యూనికేషన్‌లకు కీలకమైన సోడియమ్, పొటాషియమ్ వంటి లవణాలను కోల్పోతారు. ఉండాల్సిన బరువు కంటే తక్కువకు తగ్గిపోతారు.

కారణాలు: హైపర్ ఎమిసిస్ గ్రేవిడేరమ్‌కు అనేక అంశాలు కారణమవుతాయి. గర్భం దాల్చాక వచ్చే హార్మోనల్ మార్పులే (ముఖ్యంగా హ్యూమన్ కోరియానిక్ గొనాడోట్రాపిన్ (హెచ్‌సీజీ), ఈస్ట్రోజెన్ వంటివి) ఇందుకు ప్రధాన కారణం. కుటుంబ చరిత్రలో ఇది కనిపించేవారిలో ఈ సమస్య కొన్ని తరాలపాటు కొనసాగే అవకాశముంది. థైరాయిడ్, గ్యాస్ట్రో ఇంటస్టినల్ సమస్యలున్నవారిలో, మైగ్రేన్ ఉన్నవారిలో, ప్రయాణాల్లో వాంతులు అయ్యేవారిలో... అంటే మోషన్ సిక్‌నెస్ ఉన్నవారిలో ఇలా జరగడం ఎక్కువని కొన్ని అధ్యయనాల్లో తేలింది.

చికిత్స: ఇలాంటి పేషెంట్స్‌కి డాక్టర్లు ఓరల్ రీహైడ్రేషన్ సొల్యూషన్ ఇస్తారు. తీవ్రత మరీ ఎక్కువగా ఉన్నవారికి సెలైన్ పెడతారు. వాంతులు, వికారం ఫీలింగ్‌ను ఆపడం కోసం యాంటీ నాసియా మందులు ఇస్తారు. కోల్పోతున్న పోషకాలను భర్తీ చేయడం కోసం న్యూట్రిషనల్ సప్లిమెంట్లను ట్యూబ్ ద్వారా పంపుతారు. ఇక జీవనశైలి మార్పులు సూచిస్తూ... చిన్నచిన్న మోతాదుల్లో చాలా ఎక్కువసార్లు తినాలనీ, ఘాటైన వాసనలకు దూరంగా ఉండాలనీ సూచిస్తారు. దేహం కీలకమైన ద్రవాలు (బాడీఫ్లుయిడ్స్), రక్తం కోల్పోతున్న కండిషన్ అయిన హైపోవోలేమియా, మూత్రంలో చాలా ఎక్కువగా కీటోన్ బాడీస్ వెళ్లిపోయే కీటోన్‌యూరియా వంటి కండిషన్లలో సెలైన్ ఇస్తూ కోల్పోయేవాటిని ఇంట్రావీనస్ మార్గంలో భర్తీ చేస్తారు. అలాగే విటమిన్-బి6నూ భర్తీ చేయాల్సి రావచ్చు. అవసరాన్ని బట్టి యాంటీ హిస్టమైన్స్, డోపమైన్ యాంటగొనిస్ట్స్, సెరిటోనిన్ యాంటగొనిస్ట్స్, చాలా అరుదుగా గ్లూకోకార్టికాయిడ్స్ వంటి చికిత్సలు అవసరమవుతాయి.

అన్నిటికంటే ముఖ్యంగా గర్భధారణకు ముందునుంచే మహిళలు ఫోలిక్ యాసిడ్ మాత్రలను వేసుకుంటూ ఉండటం లేదా పాలకూర వంటి ఆకుకూరలను ఎక్కువగా తీసుకుంటూ ఉండటం వారికి చాలా మేలు చేస్తుందని గుర్తించాలి.

దుష్ప్రభావాలు...

మూడో నెల (ఫస్ట్ ట్రైమిస్టర్) దాటాక కూడా అదేపనిగా వాంతులు అవుతున్న గర్భవతుల్లో ఈ సమస్యను గుర్తించి సరైన చికిత్స అందించకపోతే కొన్ని రకాల సమస్యలు వచ్చే అవకాశముంది. మామూలుగా మహిళలు గర్భందాల్చగానే కొంత బరువు పెరుగుతారు. ఇలా పెరిగే బరువు 7 కిలోల కంటే తక్కువైనప్పుడు బిడ్డ పూర్తిగా నెలలు నిండకముందే పుట్టడం (ప్రీ-టర్మ్ బేబీ), తక్కువ బరువుతో పుట్టడం జరగవచ్చు. అలాగే మాటిమాటికి వాంతుల కారణంగా పోషకాలను కోల్పోయి, కీలకమైన మైక్రో-న్యూట్రియెంట్స్ లోపాల కారణంగా కొందరిలో కాలేయం, కిడ్నీ సమస్యలకు దారితీసే అవకాశం ఉంది. ఇక చాలా అరుదుగా కొందరిలో వెర్నిక్ ఎన్‌సెఫలోపతీ (వెట్ బ్రెయిన్) వంటి మెదడు కాంప్లికేషన్లు, విటమిన్-కే కోల్పోవడం వల్ల బిడ్డ కండరాలు చక్కగా పెరగకపోవడం చాలాచాలా అరుదుగా పిండంలో అబ్‌నార్మాలిటీస్ వచ్చే ఎంబ్రియోపతీ వంటి కండిషన్లూ ఏర్పడే అవకాశముంది.

డా. స్వప్న సముద్రాల
సీనియర్ గైనకాలజిస్ట్ అండ్ ఆబ్‌స్ట్రీషియన్

ఆగితే నెలసరి... వ్యాయామం తప్పనిసరి

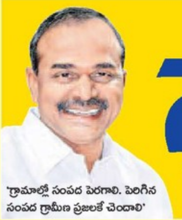
మహిళల్లో నెలసరి ఆగిపోయాక (మెనోపాజ్ తర్వాత) వచ్చే సమస్యలకు తేలికపాటి వ్యాయామమే మంచి పరిష్కారమని అంటున్నారు స్పెయిన్‌లోని యూనివర్సిటీ ఆఫ్ గ్రెనడాకు చెందిన పరిశోధకులు. వారి అధ్యయనంలో భాగంగా మెనోపాజ్ వచ్చిన కొందరు మహిళకు ఓ 20 వారాల వ్యాయామ కార్యక్రమాన్ని రూపొందించారు. మెనోపాజ్ వచ్చిన మహిళలను బాధించే సమస్యలైన ఒంట్లోంచి వేడి ఆవిర్లు వెలువడటం, రాత్రివేళలలో విపరీతమైన చెమటలు పట్టడం వ్యాయామం తర్వాత చాలావరకు తగ్గినట్లు ఈ అధ్యయనంలో తేలింది. నిజానికి ఈ సమస్యలకు హార్మోన్లతో చికిత్స ఇవ్వాల్సి రావచ్చు. కానీ వ్యాయామం తోనే సమస్యలు తగ్గడం మహిళలకు రిలీఫ్ ఇచ్చే ఓ పెద్ద శుభవార్తే.

నిద్రతో గుండె పదిలం

నిద్రకు సంబంధించిన కొన్ని జాగ్రత్తలతో గుండెపోటును ఎలా నివారించవచ్చో చూద్దాం. ● తక్కువ నిద్రపోయేవారిలో రక్తపోటు పెరిగే అవకాశాలు ఎక్కువ. తగినంత నిద్రపోయేవారితో పోలిస్తే తక్కువ నిద్రపోయేవారు 70 శాతం ఎక్కువగా జబ్బుపడతారు ● నిద్రలేకపోవడం వల్ల రోగనిరోధక శక్తి తగ్గుతుంది. ప్రతిరోజూ కనీసం ఎనిమిది నుంచి తొమ్మిది గంటల నిద్ర అవసరం ● మధ్యాహ్నం పూట తీసే చిన్న నిద్ర (పవర్ న్యాప్) గుండెకూ, మెదడుకూ మంచిది. భోజనం తర్వాత ఓ చిన్న కునుకు తీయడం వల్ల వ్యక్తిగత సామర్థ్యాలూ, జ్ఞాపకశక్తి పెరుగుతాయి. అయితే పవర్ న్యాప్ కేవలం అరగంటకు మించకూడదు. అంతకంటే ఎక్కువైతే అదీ ప్రమాదకరమే. నిద్రకూ, గుండెజబ్బులకూ ఉన్న సంబంధాలను గ్రహించి పైన పేర్కొన్న సూచనలు పాటిస్తే గుండె ఆరోగ్యంగా, పదిలంగా ఉంటుంది.

'గ్రామాల్లో సంపద పెరగాలి. పెరిగిన సంపద గ్రామీణ ప్రజలకే చెందాలి'

సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 12+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం | వెల: ₹ 8.00 | సంపుటి: 16 | సంచిక: 350

SUNDAY Special | ఆదివారం 1-9-2024

రుబీనాకు కాంస్యం

పారిస్ పారాలింపిక్స్ క్రీడల్లో భారత్ ఖాతాలో ఐదో పతకం చేరింది. మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్‌పిస్టల్ ఎస్‌హెచ్1 కేటగిరీలో రుబీనా ఫ్రాన్సిస్ కాంస్య పతకాన్ని సొంతం చేసుకుంది.

8లో

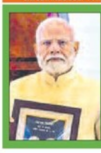
కెమెరాలు అమర్చారు

'నేను నటించిన ఓ మలయాళ సినిమా షూటింగ్ సమయంలో క్యారవాన్‌లో కెమెరాలు అమర్చి నటీమణులు దుస్తులు మార్చుకుంటున్న దృశ్యాలను చిత్రీకరించారు. నేను క్యారవాన్‌లోకి వెళ్లకుండా హోటల్‌కు వెళ్లి దుస్తులు మార్చుకున్నాను' అని నటి రాధిక తెలిపారు.

8లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT DELHI | VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'సత్వర న్యాయం'తోనే భరోసా

మహిళలపై నేరాలకు సంబంధించిన కేసుల్లో బాధితులకు సత్వర న్యాయం లభిస్తేనే భరోసా లభిస్తుందని ప్రధాని మోదీ చెప్పారు.

వివరాలు 6లో ▸

కేంద్రం రైతుల గోడు వినాలి

మల్లయోధురాలు వినేశ్ ఫొగాట్ రైతులకు సంఘీభావం ప్రకటించారు. రైతు సమస్యలను పరిష్కరించాలని కేంద్రాన్ని డిమాండ్ చేశారు.

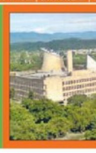
వివరాలు 6లో ▸

44లో, 60లో మీదపడే ముదిమి

వృద్ధాప్యం జీవనకాలంలో రెండు కీలక సందర్భాల్లో ఒక్కసారిగా మీదపడుతుందట. 44వ ఏట ఒకసారి, 60వ ఏట రెండోసారి!

వివరాలు 6లో ▸

హరియాణా ఎన్నికలు అక్టోబరు 5న

హరియాణా అసెంబ్లీ ఎన్నికల తేదీని ఈసీఐ మార్చింది. అక్టోబరు 1న కాకుండా 5న అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఉంటాయని శనివారం ప్రకటించింది.

వివరాలు 6లో ▸

న్యూస్‌రీల్

'అచ్యుతాపురం' బాధితులకు వైఎస్సార్‌సీపీ భరోసా

అచ్యుతాపురం సెజ్‌లోని ఎసైన్షియా ఫార్మా కంపెనీలో ఇటీవల జరిగిన ప్రమాదంలో మృతి చెందిన ఐదు కుటుంబాలకు వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున రూ.5 లక్షల చొప్పున ఆర్థిక సాయం చెక్కులను బొత్స సత్యనారాయణ అందజేశారు.

వివరాలు 9లో ▸

సర్వే చేసి పింఛన్లు తొలగిస్తాం

'గత ప్రభుత్వంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎంతో మందికి పింఛన్లు మంజూరు చేశారు. ఇప్పుడు అధికారులతో సర్వే చేయించి అనర్హుల పింఛన్లు తొలగిస్తాం' అని మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు చెప్పారు. చెట్లకు డబ్బులు పండడం లేదన్నారు.

వివరాలు 5లో ▸

కోర్టు ధిక్కార కేసులో అధికారులకు జైలు, జరిమానా

కోర్టు ధిక్కార కేసులో అప్పటి గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కాంతిలాల్ దండేకు హైకోర్టు రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది. ఆ శాఖ ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ (ఈఎన్‌సీ) ఎస్.శ్రీనివాస్‌కు 2 నెలల సాధారణ జైలు శిక్ష, రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది.

వివరాలు 9లో ▸

పిఠాపురంలో డిష్యుం.. డిష్యూం

ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండాల్సిన ఇద్దరు అధికారులు ఒకరిపై ఒకరు దాడి చేసుకున్నారు. పిఠాపురంలో మున్సిపల్ సమావేశం జరుగుతుండగా అందరి సమక్షంలో కమిషనర్ కనకారావు, డీఈఈ భవానీశంకర్‌లు పరస్పరం దాడికి తెగబడ్డారు.

వివరాలు 5లో ▸

బెజవాడ గజగజ

విజయవాడలోని రాజీవ్‌గాంధీ పార్క్ సమీపంలో వరద నీటిలో చిక్కుకుపోయిన లారీ, బస్సు

రాజధాని అమరావతిలో
హైకోర్టు పరిస్థితి ఇదీ..

- ఊడిపడ్డ ఫాల్స్ సీలింగ్
- బార్ కౌన్సిల్‌లో ఉద్యోగులకు తప్పిన ప్రమాదం
- కోర్టు హాళ్ల వద్ద భారీగా నిలిచిపోయిన నీరు
- సీలింగ్ నుంచి నీటి ప్రవాహం
- తడిచి ముద్దయిన ఫైళ్లు

2లో

ఊళ్లు.. నీళ్లు..

కోస్తా కకావికలం

ముంచెత్తిన వాన.. ఏకమైన దారులు, ఏరులు

- విజయవాడలో ఇళ్లపై కొండ చరియలు విరిగిపడి ఐదుగురు మృత్యువాత
- మంగళగిరిలో తలపై కొండరాయి పడటంతో వృద్ధురాలు మృతి
- పెదకాకాని వద్ద వాగులో కొట్టుకుపోయిన కారు.. ఓ టీచర్, ఇద్దరు విద్యార్థుల మృతి
- ఇంద్రకీలాద్రిపై విరిగిపడిన కొండ చరియలు, ధ్వంసమైన కార్యాలయాలు
- తటాకాలుగా మారిన రోడ్లు... బెజవాడ, బందరులో స్తంభించిన జనజీవనం
- గుంటూరులో బీభత్సం.. కాజ టోల్‌గేట్ వద్ద నాలుగు అడుగుల మేర ప్రవాహం
- రాజధాని అమరావతిని చుట్టుముట్టిన వరద.. పోటెత్తిన వాగులు.. హైకోర్టులో పలు సెక్షన్లలోకి నీళ్లు
- నల్లమలలో ఉధృతంగా గుండ్లకమ్మ.. వాగులో చిక్కుకున్న 40 మంది భక్తులు సురక్షితం
- ప్రాథమికంగా దాదాపు 2 లక్షల ఎకరాల్లో మునిగిపోయిన పంటలు.. పల్నాడులో పత్తి, మిరప, అపరాలు, వరి నీట మునక
- మరో 2 రోజులు కొనసాగనున్న వర్షాలు.. కోస్తాకు రెడ్ అలర్ట్.. రైతన్నల్లో ఆందోళన
- కళింగపట్నం వద్ద తీరం దాటనున్న వాయుగుండం

2లో

విజయవాడలోని సున్నపుబట్టీల సెంటర్ సమీపంలో కొండ చరియలు విరిగిపడటంతో మృతి చెందిన మహిళ

- విజయవాడలో రికార్డుస్థాయిలో వర్షం
- అష్ట దిగ్బంధంలో అమరావతి
- అన్నదాతలకు వాయు'గండం'..
- పోటెత్తిన కృష్ణమ్మ

2లో

వర్షాల బాధితులను ఉదారంగా ఆదుకోండి

- ప్రభుత్వానికి వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ డిమాండ్
- భారీ వర్షాల వల్ల జరిగిన ప్రమాద ఘటనలపై దిగ్భ్రాంతి
- మృతుల కుటుంబాలకు సంతాపం
- బాధితులకు అండగా నిలవాలని పార్టీ శ్రేణులకు విజ్ఞప్తి

- వివరాలు 2లో

విజయవాడలోని పిన్నమనేని పాలీక్లినిక్ రోడ్డులో మోకాలి లోతు నీటిలో వాహనదారుడి ఇక్కట్లు

విజయవాడ బెంజ్ సర్కిల్ వద్ద వర్షపు నీటిలో అవస్థలు పడుతున్న మహిళలు

ఏలూరు జిల్లా నూజివీడులో ఇళ్లను చుట్టుముట్టిన వరద నీరు

గుంటూరు జిల్లా కాజా టోల్‌గేట్ వద్ద జాతీయ రహదారిని ముంచెత్తిన వర్షపు నీరు

ఇదండీ వరస

మాటి మాటికి నోరు జారుతున్నారని అధిష్టానం సైగలకే పరిమితం చేసింది!

ఈ ప్రశ్నలకు బదులేది?

- గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో వికృత చేష్టలపై సందేహాలెన్నో
- యాజమాన్యం వైఫల్యం.. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం సుస్పష్టం
- విద్యార్థినుల భవిష్యత్తుకు భరోసా ఏదీ?
- యాజమాన్యం, సర్కారు దొంగాటపై మేధావుల మండిపాటు

తమ వాష్‌రూమ్‌లలోని షవర్లను తొలగించారంటూ చూపిస్తున్న విద్యార్థినులు

సాక్షి, అమరావతి: కృష్ణా జిల్లా గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాల బాలికల వాష్ రూమ్‌ల్లో రహస్య కెమెరాల వ్యవహారంలో యాజమాన్యం, ప్రభుత్వం దొంగాటపై ప్రజలు, మేధావులు మండిపడుతున్నారు. జరిగిన ఘటనను దాచిపెట్టడానికి, నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించిన కళాశాల యాజమాన్యాన్ని రక్షించడానికి ప్రభుత్వం తాపత్రయపడుతుండటంపై విమర్శల జడివాన కురుస్తోంది. భవిష్యత్తుపై ఎన్నో ఆశలతో కళాశాలకు వచ్చిన విద్యార్థినుల జీవితాలను రక్షించాలన్న, వారికి భరోసా ఇవ్వాలన్న కనీస స్పృహ కూడా ప్రభుత్వానికి లేకుండా పోయిందని ప్రజలు, మేధావులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ ఘటనలో యాజమాన్యం వైఫల్యం.. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం సుస్పష్టంగా కనిపిస్తున్నప్పటికీ తదుపరి చర్యలు తీసుకోవడంలో సాగుతూ... ఉన్న జాగుపై అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దేశవ్యాప్తంగా కలకలం రేపుతున్న గుడ్లవల్లేరు రహస్య కెమెరాల ఘటనపై ప్రజలు, మేధావులు, వివిధ ప్రజా, విద్యార్థి సంఘాల నేతలు సంధిస్తున్న ప్రశ్నలకు కళాశాల

మిగతా 10వ పేజీలో ▶

ష్.. గప్‌చుప్!

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో అంతా రహస్యం

నోరెత్తవద్దంటూ విద్యార్థులకు ఆంక్షలు

- మీడియాకు చెబితే చర్యలు తప్పవని బెదిరింపులు.. ధిక్కరిస్తే వేటేస్తామని యాజమాన్యం హెచ్చరికలు
- విద్యార్థినులపై పోలీస్ అస్త్రం
- బలవంతంగా హాస్టల్ నుంచి తరలింపు
- అడ్డుకున్న విద్యార్థి సంఘాల నాయకులపై పచ్చ మూకల దాడి

10లో

భయమేస్తోంది.. చచ్చిపోవాలనిపిస్తోంది

- ఎవరూ పట్టించుకోవటం లేదు
- అడిగితే కర్రలతో కొడుతున్నారు
- తన స్నేహితురాలికి ఫోన్‌చేసి ఏడ్చేసిన విద్యార్థిని

- వివరాలు 10లో

జరిగింది దారుణం.. ఐక్యంగా పోరాడితేనే నిజం బయటకు..

- నిందితులను శిక్షించే వరకు వెనక్కి తగ్గొద్దు
- విద్యార్థులకు నటి పూనమ్‌కౌర్ సూచన

- వివరాలు 10లో

ఇదేమీ పెద్ద కేసు కాదు

- కేసు గురించి నన్ను ఇప్పుడు అడగొద్దు.. విచారణ చేస్తున్నాం.. పురోగతిలో ఉందని రాసుకోండి
- కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ గంగాధర్‌రావు

- వివరాలు 10లో

ఏఐ పోలీస్.. ఆన్ డ్యూటీ

- సాంకేతిక ప్రపంచంలో సరికొత్త విప్లవం
- ప్రపంచ దేశాల చూపు ఏఐ పోలీసింగ్ వైపు
- ఏఐ వినియోగంలో ముందంజలో దుబాయ్
- ఒక్క పోలీస్ కూడా లేకుండానే చైనాలో ఏఐ పోలీస్‌స్టేషన్..!
- అదే బాటలో యూఎస్, యూకేలు
- ఫిర్యాదుల స్వీకరణ నుంచి.. నిందితుల గుర్తింపు వరకు అన్నింటికీ కీలకంగా ఏఐ
- ఏఐ పోలీసింగ్ వైపు అడుగులు వేస్తున్న భారత్
- కేరళలో తొలి రోబో పోలీస్ సిద్ధం

5లో

రాజధాని అమరావతిలో
హైకోర్టు పరిస్థితి ఇదీ..

హైకోర్టులోకి వచ్చిన వర్షపు నీటితో ఇబ్బందులు ఇలా..

హైకోర్టులో మరోసారి ఊడిపడ్డ ఫాల్స్ సీలింగ్

బార్ కౌన్సిల్‌లో ఉద్యోగులకు తప్పిన ప్రమాదం

- కోర్టు హాళ్ల వద్ద భారీగా నిలిచిపోయిన నీరు
- సీలింగ్ నుంచి వరదలా నీటి ప్రవాహం
- తడిచి ముద్దయిన ఫైళ్లు

సాక్షి, అమరావతి: రూ.వందల కోట్లు వెచ్చించి కూడా హైకోర్టు తాత్కాలిక భవనాన్ని టీడీపీ హయాంలో ఎంత నాసిరకంగా నిర్మించారో తాజాగా ప్రత్యక్షంగా వెల్లడైంది. శనివారం కురిసిన వర్షానికి హైకోర్టులోని పలు కోర్టు హాళ్ల వద్ద భారీగా నీరు చేరింది. అన్నీ ఫ్లోర్లలో ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది. బయటకు వెళ్లే మార్గం లేక నీరంతా అక్కడే నిలిచిపోయింది. కారిడార్లలో కూడా నీరు భారీగా నిలిచిపోయింది. దీంతో కోర్టు సిబ్బంది మోటార్లతో తోడి నీటిని బయటకు పంపేందుకు శ్రమించారు. ఇక హైకోర్టు ప్రాంగణంలో ఉన్న రాష్ట్ర న్యాయవాద మండలి (బార్ కౌన్సిల్) లో పరిస్థితి చెప్పాల్సిన పనే లేదు. వర్షానికి బార్ కౌన్సిల్ కార్యాలయంలో ఫాల్స్ సీలింగ్ ఊడిపడింది. ఆ సమయంలో ఎవరూ లేకపోవడంతో ప్రమాదం తప్పింది. సీలింగ్ పైనుంచి నీరు వరదలా లోపలకు చొచ్చుకొచ్చింది. దీంతో ఫైళ్లన్నీ తడిచిపోవడంతో భద్రపరిచేందుకు సిబ్బంది తీవ్ర ఇబ్బందులు పడ్డారు. కుర్చీలను, టేబుళ్లను ఒకదానిపై ఒకటి ఉంచి వాటిపై ఫైళ్లను ఉంచారు. కొత్త న్యాయవాదుల నమోదు కార్యక్రమం కూడా ఉండటంతో అవస్థ పడ్డారు. గతంలోనూ న్యాయమూర్తులు విధి నిర్వహణలో ఉండగానే కొన్ని చోట్ల ఫాల్స్ సీలింగ్‌లు ఊడిపడ్డాయి. అదృష్టవశాత్తూ సెలవు దినం కావడంతో అటు న్యాయమూర్తులు, ఇటు న్యాయవాదులకు ఇబ్బందులు తప్పాయి.

రూ.150 కోట్లతో నాసిరకంగా...

తాత్కాలిక హైకోర్టు భవనాన్ని చంద్రబాబు ప్రభుత్వం 2019లో రూ.150 కోట్ల వ్యయంతో నిర్మించింది. ఒక్కో ఎస్ఎఫ్‌టీకి భారీగా ఖర్చు చేశారు. ఒకపక్క పనులు కొనసాగుతుండగానే నిర్మాణం పూర్తైందంటూ నాడు సుప్రీంకోర్టుకు అవాస్తవాలు చెప్పి హైకోర్టును తెలంగాణ నుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు తరలించారు. ఏపీ హైకోర్టు నిర్మాణం పూర్తయిపోయిందని, అన్ని కోర్టు హాలులు పని చేసేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాయని అప్పటి సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిని తప్పుదోవ పట్టించారు. కోర్టు ప్రారంభించిన తరువాత హాళ్లను పరిశీలించేందుకు వచ్చిన అప్పటి సీజేకు చేదు అనుభవం ఎదురైంది. ఒకటి రెండు కోర్టు హాళ్లు మాత్రమే సిద్ధం చేసి మిగిలిన వాటిలోకి వెళ్లకుండా పరదాలు కట్టి సీజేను అవమానించింది. అప్పట్లో దీనిపై సర్వత్రా విమర్శలు వ్యక్తమవయ్యాయి. ఇక హైకోర్టు భవనం లోపల మొత్తం డొల్లే. రాజస్థాన్ నుంచి తెప్పించిన శాండ్ స్టోన్ పలకలు హైకోర్టు వెలుపల బిగించారు. కొద్ది నెలలకే అవన్నీ ఊడిపోయాయి.

రూమ్‌లోకి నీళ్లు రావడంతో ఫైళ్లను కుర్చీల్లో పెట్టిన కారణంగా స్థలంలేక నిలబడే ఉన్న హైకోర్టు సిబ్బంది

విజయవాడ నోవాటెల్ సమీపంలో ఇలా..

ఎన్టీఆర్ జిల్లా గంపలగూడెం మండలం వినగడప రాళ్లచెరువు కట్టకు పడిన గండి

నంద్యాల జిల్లా క్రిష్టిపాడు వద్ద వంతెనపై నీరు

విజయవాడ వన్‌టౌన్‌లోని కొండప్రాంతంలో కూలిన ఇల్లు

ఊళ్లు.. నీళ్లు..
కోస్తా కకావికలం

ముంచెత్తిన వాన.. ఏకమైన దారులు, ఏరులు

సాక్షి, అమరావతి, సాక్షి నెట్‌వర్క్

ఎడతెరిపి లేని అతి భారీ వర్షాలకు రాష్ట్రం అతలాకుతలమైంది. శుక్రవారం రాత్రి నుంచి కుండపోతగా కురుస్తున్న వర్షాలకు కోస్తా జిల్లాలు వణికిపోయాయి. వర్షపు నీరు వాగులా మారి రోడ్లపై ప్రవహిస్తుండడంతో విజయవాడ నగరం పూర్తిగా స్తంభించింది. మచిలీపట్నంలోనూ అదే పరిస్థితి నెలకొంది. విజయవాడ మొగల్రాజపురంలో ఇళ్లపై కొండ చరియలు విరిగిపడ్డ ఘటనలో ఐదుగురు మృతి చెందగా మంగళగిరిలో కొండరాయి తలపై పడి ఓ వృద్ధురాలు మరణించింది. గుంటూరు జిల్లా పెదకాకాని మండలం ఉప్పలపాడు సమీపంలోని మురికివాగులో కారు కొట్టుకుపోవడంతో ఓ టీచర్, ఇద్దరు విద్యార్థులు ప్రాణాలు కోల్పోయారు. విజయవాడ ఇంద్రకీలాద్రిపై కొండ చరియలు విరిగి పడడంతో అమ్మవారి దేవస్థానం కార్యాలయాలు ధ్వంసమయ్యాయి. వర్షాల నేపథ్యంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సెంట్రల్ కమాండ్ కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు చేసింది. భూపరిపాలన కమిషనర్ జయలక్ష్మి నేతృత్వంలో 19 మంది అధికారులతో కమిటీని నియమించింది. మచిలీపట్నం, విజయవాడలో అన్ని ప్రధాన రోడ్లు, వీధులు, సందులు, ఖాళీ స్థలాలు వరద ప్రవాహంతో నిండిపోవడంతో ఎక్కడికక్కడ రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలకు విజయవాడ సున్నపుబట్టీల సెంటర్ వద్ద శనివారం ఉదయం 7 గంటల సమయంలో కొండ చరియలు ఇళ్లపై విరిగి పడటంతో ఐదుగురు మృత్యువాత పడ్డారు. మృతుల్లో ముగ్గురు మహిళలు, ఒక విద్యార్థి ఉన్నారు. నలుగురు స్వల్ప గాయాలతో సురక్షితంగా బయటపడ్డారు. నాలుగు ఇళ్లు పూర్తిగా ధ్వంసమయ్యాయి. మృతులను నవుడు మేఘన (25), బోలెం లక్ష్మీ(49), పుర్కట్ లాలో (38), జంపాన అన్నపూర్ణ (55), కమ్మరి సంతోషాచారి (18)గా గుర్తించారు. మరికొందరు శిథిలాల కింద ఉన్నట్లు స్థానికులు చెబుతున్నారు. గుడ్లవల్లేరుకు చెందిన యశ్వంత్ అనే విద్యార్థి కనిపించడం లేదని కుటుంబ సభ్యులు శనివారం రాత్రి ఘటన స్థలం వద్ద ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. కొండ రాళ్లను తొలగించి యశ్వంత్ ఆచూకీ నిర్ధారించాల్సిందిగా పోలీసులను కోరారు. ప్రస్తుతం వాతావరణం అనుకూలించడం లేదని, పెద్ద రాళ్లను తొలగించటం సాధ్యం కాదని పోలీసులు తెలిపారు. ఆదివారం ఉదయం పెద్ద రాళ్లను తొలగిస్తే తప్ప నిర్ధారణకు రాలేమన్నారు. మరోసారి కొండ చరియలు విరిగి పడే సూచనలు కనిపిస్తుండటంతో సహాయ బృందాలు పలు ఇళ్లలో ప్రజలను ఖాళీ చేయించాయి. కాయ కష్టం చేసుకుని జీవించే వారంతా ఈ ఘటనతో బిక్కుబిక్కుమంటున్నారు. మరోవైపు ఇంద్రకీలాద్రిపై కొండ చరియలు విరిగిపడ్డ ఘటనలో సమాచార కేంద్రం, డోనార్ సెల్ ధ్వంసమయ్యాయి. ఆ సమయంలో భక్తులు లేకపోవడంతో పెను ప్రమాదం తప్పింది. వర్షాలతో హైదరాబాద్-విజయవాడ జాతీయ రహదారిపై రాకపోకలు స్తంభించాయి. ఆర్టీసీ, ప్రైవేటు ట్రావెల్స్ బస్సులు ఎక్కడికక్కడ నిలిచిపోయాయి. ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో వరి, మొక్కజొన్న, పత్తి మిరప పైర్లు నీట మునిగిపోయాయి. పసుపు, అరటి, కూరగాయ తోటలు ముంపుబారిన పడ్డాయి. మెట్ట రైతులకు భారీ నష్టం వాటిల్లింది. పెనమలూరు మండలం యనమలకుదురులో కొండ చరియలు విరిగిపడి షెడ్డు ధ్వంసం కావడంతో 20 జీవాలు మృత్యువాత పడ్డాయి. విజయవాడలో 24 గంటలు పనిచేసేలా కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు చేసినట్లు కమిషనర్ ధ్యాన చంద్ర తెలిపారు. ఎలాంటి సమస్య ఉన్నా 8181960909 నంబర్‌కు వాట్సాప్ ద్వారా ఫిర్యాదు చేయవచ్చని సూచించారు.

- ఉమ్మడి గుంటూరు, కృష్ణా, ఉభయ గోదావరి జిల్లాల్లో వర్షాల ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంది. గుంటూరులో వర్షం బీభత్సం సృష్టించింది. 24 గంటల వ్యవధిలో 250 నుంచి 399 మిల్లీమీటర్ల మేర వర్షపాతం నమోదైంది. రోడ్లు జలాశయాలుగా మారాయి. వ్యాపార, వాణిజ్య కార్యకలాపాలు నిలిచిపోయాయి. జిల్లా వ్యాప్తంగా స్కూళ్లకు సెలవులు ప్రకటించారు. కలకత్తా–చెన్నై రహదారిపై ట్రాఫిక్‌కు తీవ్ర అంతరాయం కలిగింది. కాజా టోల్‌గేట్ వద్ద నాలుగు అడుగుల మేర వరద ప్రవాహంతో ట్రాఫిక్ నిలిచిపోయింది. పెదకాకాని మండలం ఉప్పలపాడు వద్ద వాగులో కారు కొట్టుకుపోయిన ఘటనలో నంబూరు ప్రైవేట్ విద్యాసంస్థలో గణితం ఉపాధ్యాయుడిగా పని చేస్తున్న నడుంపల్లి రాఘవేంద్రరావు(39), విద్యార్థులు పసుపులేని సాదీస్ (6), కోడూరి మాన్విత్(9) మృత్యువాత పడ్డారు. మంగళగిరి కొత్తపేటలో కొండ చరియ విరిగి పడి రూకా నాగరత్నమ్మ (85) గాయాల పాలై మృతి చెందింది.
- పల్నాడు జిల్లాలో 28 మండలాల పరిధిలో విస్తారంగా వర్షాలు పడ్డాయి. అచ్చంపేట మండలంలో దోనపాటి చెరువుకు గండి పడింది.
- ఏలూరు జిల్లాలో కరాటం కృష్ణమూర్తి జల్లేరు జలాశయంలోకి వరద పోటెత్తింది. నూజివీడులో పెద్ద చెరువుకు గండిపడి పొలాలు ముంపునకు గురయ్యాయి.
- ప్రకాశం జిల్లాలో శనివారం చలిగాలులతో కూడిన భారీ వర్షం కురిసింది. నెమలి గుండ్లరంగనాయకస్వామి దర్శనం చేసుకుని తిరుగు ప్రయాణమైన 40 మంది భక్తులు చిక్కుకుపోయారు.
- బాపట్ల జిల్లా పర్చూరు, అద్దంకి, చీరాల నియోజకవర్గాల్లో రహదారులు చెరువులను తలపించాయి.
- పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో దాదాపు ఐదువేల ఎకరాల్లో వరి పంట నీట మునిగింది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో పలుచోట్ల వృక్షాలు నేలకొరిగాయి.
- శ్రీకాకుళం జిల్లాలో రోజంతా జల్లులు పడటంతో వాగులు, చెరువులు ఉరకలెత్తుతున్నాయి. కడలి కల్లోలంగా మారింది.
- వైఎస్సార్ కడప జిల్లా మైదుకూరులో అత్యధికంగా 97 మిల్లీమీటర్ల వర్షం కురిసింది. కర్నూలు జిల్లాను ముసురు కమ్మేసింది. జిల్లా మొత్తంగా సగటున 19.8 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది.
- విశాఖలో శనివారం గరిష్టంగా సగటున 50 మి.మీ వర్షపాతం నమోదైంది.

అష్ట దిగ్బంధంలో అమరావతి

సాక్షి ప్రతినిధి, గుంటూరు, తాడికొండ: జోరు వర్షాలకు రాజధాని అమరావతి ప్రాంతం జల దిగ్బంధంలో చిక్కుకుంది. రాజధానిని వరద నీరు చుట్టుముట్టడంతో గ్రామాల నుంచి ప్రజలు బయటకు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. కొండవీటి వాగు ఉప్పొంగడంతో హైకోర్టుకు వెళ్లే ప్రధాన రహదారి నీటితో నిండిపోయింది. ఎస్ఆర్ఎం, విట్ వర్సిటీలు, పలు నివాస భవనాలు, లోతట్టు ప్రాంతాలు నీటితో నిండిపోయాయి. కొండవీటి వాగు ఉధృతికి తాడికొండ మండలం లాం గ్రామం వద్ద అమరావతి- గుంటూరు ప్రధాన రహదారిపై భారీగా వరద నీరు చేరి రాకపోకలకు తీవ్ర ఇబ్బంది ఏర్పడింది. పెదపరిమి వద్ద కోటేళ్ల వాగు ఉప్పొంగడంతో రాజధానికి రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. అయ్యన్న వాగు, పాలవాగు కూడా పొంగి పొర్లుతున్నాయి. దొండపాడు టిడ్కో గృహాల వద్ద నీరు చేరడంతో బయటకు వచ్చే పరిస్థితి లేక అల్లాడుతున్నారు. నెక్కల్లు వద్ద వాగులో ఓ ఆటో గల్లంతు కావడంతో ఎస్ఐ, హెడ్ కానిస్టేబుల్ ట్రాక్టరుపై వెళ్లి తాడు సాయంతో ముగ్గురిని రక్షించారు. అమరావతి ప్రాంతంలో ఎటు చూసినా వర్షపు నీరే కనిపిస్తోంది. చెరువులు ప్రమాదకర పరిస్థితికి చేరాయి. కొండవీటి వాగు గట్టుపై నుండి నీరు పొంగి ప్రవహిస్తోంది. ఈ వాగులో భారీగా జమ్ము, తూటికాడ అడ్డం పడుతుండటంతో నీరు ముందుకు కదలటం లేదు. దీంతో ఎగువ నుండి వస్తున్న వరద నీరంతా వెనక్కి తన్ని గ్రామాలు, పొలాల్లోకి వస్తోంది. దీంతో రాజధాని ప్రాంత ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

సీడ్ యాక్సెస్‌రోడ్డు ప్రాంతంలో వరద నీరు

విజయవాడలో రికార్డుస్థాయిలో వర్షం

విజయవాడ బెంజ్‌సర్కిల్

విజయవాడలో వందేళ్ల చరిత్రలో ఆగస్టు నెలలో రికార్డు స్థాయిలో వర్షపాతం నమోదైంది. శుక్రవారం సాయంత్రం 4 నుంచి శనివారం 4 గంటల వరకు 24 గంటల్లో నగరంలో 26.4 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. శనివారం ఉదయం 8.30 నుంచి రాత్రి 9 గంటల వరకు తెనాలిలో 17.9, వత్సవాయిలో 17.75, మంగళగిరిలో 15.47, దాచేపల్లిలో 15.2, నూజివీడులో 15, వీరులపాడులో 14.95, ఆగిరిపల్లిలో 12.65, పెదకాకానిలో 11.25 సెంటీమీటర్ల భారీ వర్షపాతం నమోదైంది.

కృష్ణా, గుంటూరులో ఇందుకే అధిక వర్షాలు

నైరుతి రుతుపవనాలు కొనసాగుతున్న సమయంలో ఉత్తరాంధ్రలో వాయుగుండం ఏర్పడితే నైరుతి సెక్టార్‌లో ఉన్న దక్షిణ కోస్తా జిల్లాల్లో భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని అమరావతి వాతావరణ కేంద్రం ప్రధానాధికారి స్టెల్లా తెలిపారు. ప్రస్తుతం కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాల్లో భారీ వర్షాలు కురవడానికి ఇదే కారణమని చెప్పారు.

సహాయ చర్యలకు జిల్లాకు రూ.3 కోట్లు

- అధికారులంతా అప్రమత్తంగా ఉండాలి
- బాధిత కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల చొప్పున పరిహారం

సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో ప్రతి అధికారి పూర్తి అప్రమత్తంగా ఉండాలని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఆదేశించారు. వర్షాల కారణంగా శనివారం ఓర్వకల్లు పర్యటను రద్దు చేసుకున్న సీఎం చంద్రబాబు సీఎస్, డీజీపీ, మంత్రులు, కలెక్టర్లు, ఎస్పీలు, ఆర్డీవోలు, డీఎస్పీలతో టెలికాన్ఫరెన్స్ ద్వారా పరిస్థితిని సమీక్షించారు. సహాయ చర్యలకు జిల్లాకు రూ.3 కోట్ల చొప్పున తక్షణం విడుదల చేయాలని ఆదేశించారు. భారీ వర్షాల కారణంగా 8 మంది చనిపోయినట్లు సమాచారం అందిందని అధికారులు వెల్లడించగా బాధిత కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల చొప్పున పరిహారం ఇవ్వాలని సీఎం సూచించారు. విజయవాడలో కొండ చరియలు విరిగి పడటంతో మరణించిన వారి కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం అండగా ఉంటుందన్నారు. ఆదివారం కూడా భారీ వర్షాలు ఉంటాయన్న సమాచారం నేపథ్యంలో అప్రమత్తంగా ఉండాలన్నారు. ఉత్తరాంధ్రలోని మూడు జిల్లాల్లో తీర ప్రాంత గ్రామాల ప్రజలను అప్రమత్తం చేయాలని ఆదేశించారు. బుడమేరు ఆక్రమణలతో ముంపు ముప్పు నెలకొందని అధికారులు తెలియచేయడంతో సమస్య పరిష్కారానికి అవసరమైన ప్రణాళికతో రావాలని సూచించారు. భారీ వర్షాలు పడే చోట్ల విద్యాసంస్థలకు సెలవు ప్రకటించేలా చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. వర్షాలు తగ్గేవరకు అత్యవసరం అయితే తప్ప బయటకు రావద్దని ప్రజలను కోరుతున్నట్లు చెప్పారు.

ప్రాణనష్టం లేకుండా చూడండి: హోం మంత్రి అనిత

భారీ వర్షాలు, వరదల వల్ల ప్రాణనష్టం లేకుండా అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉంటూ చర్యలు చేపట్టాలని రాష్ట్ర హోం, విపత్తుల నిర్వహణ శాఖ మంత్రి వంగలపూడి అనిత ఆదేశించారు. రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో మంత్రి అనిత, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి నీరబ్‌కుమార్ ప్రసాద్, రెవెన్యూ (విపత్తుల నిర్వహణ) శాఖ స్పెషల్ సీఎస్ ఆర్పీ సిసోడియా తదితర అధికారులతో కలిసి స్టేట్ ఎమర్జెన్సీ ఆపరేషన్ సెంటర్ నుంచి శనివారం రాష్ట్రంలోని పరిస్థితుల్ని పర్యవేక్షించారు.

కూటమి శ్రేణులు సాయంగా నిలవాలి: పవన్‌కళ్యాణ్

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా భారీగా వర్షాలు కురుస్తున్నందున ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని డిప్యూటీ సీఎం కె.పవన్‌కళ్యాణ్ ప్రజలకు విజ్ఞప్తి చేశారు. రాష్ట్ర విపత్తు నిర్వహణ శాఖ, వాతావరణ హెచ్చరికలను పాటిస్తూ జాగ్రత్తలు వహించాలన్నారు. వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో సహాయక చర్యల్లో అధికారులకు జనసేన, టీడీపీ, బీజేపీ నాయకులు, శ్రేణులు సాయంగా ఉండాలన్నారు. విజయవాడలో కొండ చరియలు విరిగిపడ్డ ఘటనలో నలుగురు మృతి చెందడంపై విచారం వ్యక్తం చేశారు.

అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి: మంత్రి నిమ్మల

భారీ వర్షాలు, వరదల విషయంపై అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని రాష్ట్ర జల వనరుల శాఖ మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు కోరారు. ఇరిగేషన్ అధికారులు ఎప్పటికప్పుడు నీటి ప్రవాహాన్ని బేరీజు వేసుకుని ఇతర శాఖల అధికారులతో సమన్వయం చేసుకోవాలని ఆదేశాలిచ్చారు.

వైద్యాధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలి: మంత్రి సత్యకుమార్

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో పలు ప్రాంతాల్లో భారీగా కురుస్తున్న వర్షాలు మరికొద్ది రోజులు కొనసాగే పరిస్థితులు కనిపిస్తున్నందున ప్రజల ఆరోగ్యం పట్ల వైద్య ఆరోగ్య శాఖ అధికారులు అన్ని స్థాయిల్లోనూ అప్రమత్తంగా ఉండాలని వైద్య ఆరోగ్య శాఖా మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ ఆదేశించారు. అమెరికాలో ఉన్న మంత్రి శనివారం ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఎంటీ కృష్ణబాబు, ఇతర అధికారులతో పరిస్థితిని సమీక్షించారు.

వైద్య ఆరోగ్యశాఖ కంట్రోల్ రూమ్ ఏర్పాటు

రాష్ట్రంలో వరద, తుపాను నేపథ్యంలో అత్యవసర వైద్య సేవల కోసం వైద్య ఆరోగ్యశాఖ కంట్రోల్ రూమ్‌ను ఏర్పాటు చేసింది. రాష్ట్ర కంట్రోల్ రూమ్ నెంబర్ 9032384168, మెయిల్ edidemics.apstate@-gmail.com, అడిషినల్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరి 7386451239, స్టేట్ హెల్త్ ఆఫీసర్ ఎంవీ పద్మజ 8374893549 సమాచారం అందించాలని వైద్య ఆరోగ్య శాఖ పేర్కొంది.

వర్షాల బాధితులను ఉదారంగా ఆదుకోండి

- రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్ డిమాండ్
- బాధితులకు అండగా నిలవాలని పార్టీ శ్రేణులకు విజ్ఞప్తి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఎడతెరిపిలేని వర్షాల కారణంగా జరిగిన ఘటనల్లో పలువురు మరణించడంపై వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్ మోహన్‌రెడ్డి దిగ్భ్రాంతి వ్యక్తం చేశారు. విజయవాడలో కొండచరియలు విరిగిపడి నలుగురు మరణించడంతో పాటు గుంటూరు జిల్లా ఉప్పలపాడులో వరద ఉధృతికి వాగులో కారు కొట్టుకుపోయిన ఘటనలో టీచర్ సహా ఇద్దరు విద్యార్థులు మృతి చెందడం, మంగళగిరి గండాలయ్యపేటలో కొండచరియలు విరిగిపడి వృద్ధురాలు మృతి చెందడంపై వైఎస్ జగన్ తీవ్ర విచారం వ్యక్తం చేశారు. ఆయా కుటుంబాలను ఉదారంగా ఆదుకోవాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. మృతుల కుటుంబాలకు తన ప్రగాఢ సంతాపాన్ని తెలియజేశారు. భారీ వర్షాల వల్ల జనజీవనం స్తంభించిపోయిందని, విజయవాడ సహా చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో పరిస్థితి దయనీయంగా ఉందన్నారు. ఈ ప్రాంతాల్లో ముమ్మరంగా సహాయక చర్యలు చేపట్టి బాధితులను ఆదుకోవాలన్నారు. బాధితులకు అండగా నిలవాలని వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు, కార్యకర్తలకు వైఎస్ జగన్ విజ్ఞప్తి చేశారు.

కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రం నుంచి సమీక్షించిన సీఎస్

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో తుపాను, భారీ వర్షాలపై తాడేపల్లిలోని రాష్ట్ర విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రం నుండి ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి నీరబ్ కుమార్ ప్రసాద్ శనివారం జిల్లా కలెక్టర్లతో సమీక్షించారు. తీర ప్రాంత జిల్లాల కలెక్టర్లు అందరూ పూర్తి అప్రమత్తంగా ఉండాలని, పల్లపు ప్రాంతాల ప్రజలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించాలని ఆదేశించారు. ఎలాంటి పరిస్థితులనైనా ఎదుర్కొనేందుకు పూర్తి సన్నద్ధంగా ఉండాలని సూచించారు.

అన్నదాతలకు వాయు‘గండం’..

- ముంపుబారిన 1.60 లక్షల ఎకరాల్లో వ్యవసాయ పంటలు
- 10 వేల ఎకరాల్లో ఉద్యాన పంటలకు దెబ్బ

సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాలకు పెద్దఎత్తున వ్యవసాయ, ఉద్యాన పంటలు ముంపునకు గురవుతున్నాయి. బుడమేరు, ఎర్రకాలువలు ఉప్పొంగి ప్రవహిస్తుండడంతో ఎన్టీఆర్, ఉభయ గోదావరి జిల్లాల పరిధిలోని వేలాది ఎకరాలు ముంపునకు గురయ్యాయి. ఇక ఉద్యాన పంటల విషయానికొస్తే అత్యధికంగా కూరగాయలు, అరటి, పసుపు, మిరప, తమలపాకు పంటలకు అపార నష్టం వాటిల్లినట్లు గుర్తించారు. కూరగాయల పంటలే ఎక్కువగా దెబ్బతిన్నట్లు అంచనా వేస్తున్నారు. ఈ వర్షాలవల్ల 30వేల మందికి పైగా రైతులు ప్రభావితమైనట్లు సమాచారం. ప్రస్తుతం వరి పంట దుబ్బులు కట్టే దశలో ఉండడంతో ఈ వర్షాలు మేలుచేస్తాయని వ్యవసాయ శాఖాధికారులు చెబుతున్నారు. అయితే, ముంపునీరు 5–6 రోజులకు మించి చేలల్లో ఉంటే మాత్రం పంటలకు నష్టం వాటిల్లే అవకాశముందని చెబుతున్నారు. నిజానికి.. సీజన్ ఆరంభం నుంచి రైతులు తీవ్ర ఒడిదుడుకుల మధ్య ఖరీఫ్ సాగుచేస్తున్నారు. ఇప్పటికే జులైలో కురిసిన వర్షాలతో పంటలు దెబ్బతినడంతో నష్టపోయిన రైతులు రెండోసారి విత్తుకున్నారు. తాజాగా.. కురుస్తున్న వర్షాలు వారిని మరింత కలవరపెడుతున్నాయి.

కృష్ణా జిల్లాలో నీట మునిగిన వరి పంట

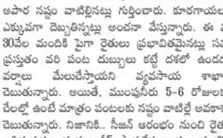
13 జిల్లాల్లో పంటలపై తీవ్ర ప్రభావం..

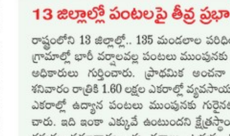
రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల్లో.. 135 మండలాల పరిధిలోని 581 గ్రామాల్లో భారీ వర్షాలవల్ల పంటలు ముంపునకు గురైనట్లు అధికారులు గుర్తించారు. ప్రాథమిక అంచనా ప్రకారం శనివారం రాత్రికి 1.60 లక్షల ఎకరాల్లో వ్యవసాయ, 10 వేల ఎకరాల్లో ఉద్యాన పంటలు ముంపునకు గురైనట్లు గుర్తించారు. ఇది ఇంకా ఎక్కువే ఉంటుందని క్షేత్రస్థాయి నుంచి వస్తున్న సమాచారం. ఈ వర్షాలు ఉభయ గోదావరి, ఎన్టీఆర్, కృష్ణా, పల్నాడు, నంద్యాల, అనంతపురం, కర్నూలు జిల్లాల్లోని పంటలపై తీవ్ర ప్రభావం చూపాయి.

శనివారం నమోదైన అత్యధిక వర్షపాతాలు

జిల్లా	మండలం	సెంటీమీటర్లు
గుంటూరు	ఎస్ఆర్ఎం వర్సిటీ ప్రాంతం	27.9
ఎన్టీఆర్	చంద్రాల	23.5
గుంటూరు	ఐనవోలు	22.4
గుంటూరు	తెనాలి	17.9
ఎన్టీఆర్	జగ్గయ్యపేట	16.8
ఎన్టీఆర్	వత్సవాయి	15.0
ఎన్టీఆర్	నందలూరు	14.9
గుంటూరు	తుళ్లూరు	14.4
గుంటూరు	పొన్నూరు	13.1
ఎన్టీఆర్	నందిగామ	12.9
ఎన్టీఆర్	విజయవాడ	12.0

శ్రీశైలం ప్రాజెక్ట్ నుంచి..

సాగర్ నుంచి..

పులిచింతల నుంచి..

పోటెత్తిన కృష్ణమ్మ

సాక్షి, అమరావతి/సాక్షి, నెట్‌వర్క్: బంగాళఖాతంలో అల్పపీడన ద్రోణి ప్రభావం వల్ల పశ్చిమ కనుమల్లో విస్తారంగా కురుస్తున్న వర్షాలతో కృష్ణమ్మ మళ్లీ పోటెత్తింది. ఆల్మట్టి నుంచి ప్రకాశం బ్యారేజి వరకు పరవళ్లు తొక్కుతోంది. ప్రకాశం బ్యారేజి నుంచి 3,63,930 క్యూసెక్కులు సముద్రంలోకి వదులుతున్నారు. కర్ణాటకలోని ఆల్మట్టి నుంచి 1.75 లక్షల క్యూసెక్కులు, నారాయణపూర్ డ్యామ్ నుంచి 1.78 లక్షల క్యూసెక్కులు వదులుతున్నారు. జూరాల ప్రాజెక్టులోకి 3.30 లక్షల క్యూసెక్కులు వస్తుండగా.. 3.27లక్షల క్యూసెక్కులు దిగువకు వదిలేస్తున్నారు. దీంతో శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకి భీకర వరద వస్తోంది. నాగార్జున సాగర్ ప్రాజెక్టులోకి 3,87,653 క్యూసెక్కుల వరద వస్తోంది. ఇక్కడ 308.76 టీఎంసీల నిల్వ ఉంచి, 26 గేట్ల ద్వారా 3,43,810 క్యూసెక్కులు కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. సాగర్ నుంచి అవుట్‌ఫ్లో 3,87,653 క్యూసెక్కులకు పెరిగింది. దిగువన ఉన్న పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు 2,70,349 క్యూసెక్కుల వరద వస్తుండగా, 3,10,395 క్యూసెక్కులను కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. పులిచింతలకు దిగువన నదీ పరీవాహక ప్రాంతంలో కురుస్తున్న వర్షాలు ఈ ప్రవాహానికి తోడు కావడంతో ప్రకాశం బ్యారేజికి వరద ఉధృతి పెరిగింది.

ప్రకాశం బ్యారేజ్ నుంచి దిగువకు ప్రవహిస్తున్న కృష్ణమ్మ

క్లుప్తంగా...

నేడు బెంగళూరు-విజయవాడ ఏఐఎక్స్ సర్వీస్ ప్రారంభం

ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ విమానం

విమానాశ్రయం (గన్నవరం): చౌక ధరల విమాన సంస్థ ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ ఆదివారం నుంచి బెంగళూరు-విజయవాడ మధ్య సర్వీస్‌లను ప్రారంభించనుంది. ఇప్పటికే ఈ సంస్థ షార్జా, హైదరాబాద్ నుంచి ఇక్కడకు సర్వీస్‌లు నడుపుతుంది. సుమారు 180 మంది ప్రయాణికుల సామర్థ్యం ఉన్న బోయింగ్ 737-800 విమానం రోజూ సాయంత్రం 4.05కు బెంగళూరు నుంచి బయలుదేరి 5.40 గంటలకు ఇక్కడికి వస్తుంది. తిరిగి 6.10కు ఇక్కడ నుంచి బయలుదేరి 7.50 గంటలకు బెంగళూరు చేరుకుంటుంది. భవిష్యత్‌లో మరిన్ని నగరాల నుంచి ఇక్కడకు సర్వీస్‌లు నడిపేందుకు ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ సన్నాహాలు చేస్తున్నట్లు ఎయిర్‌పోర్ట్ వర్గాలు తెలిపాయి.

రూ.కోటి విలువైన మద్యం స్వాధీనం

పులివెందుల రూరల్: అక్రమంగా రవాణా చేస్తున్న గోవా మద్యాన్ని పోలీసులు స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు పులివెందుల డీఎస్పీ మురళినాయక్ తెలిపారు. శనివారం స్థానిక అర్బన్ పోలీస్‌స్టేషన్లో ఆయన విలేకరులకు వివరాలు తెలిపారు. దాదాపు కోటి రూపాయలు విలువచేసే 13వేల మద్యం బాటిళ్లు స్వాధీనం చేసుకున్నామని చెప్పారు. పులివెందుల అర్బన్ సీఐ జీవన్ గంగానాథ్ బాబు సిబ్బందితో కలిసి పులివెందుల ముద్దనూరు రోడ్డు వద్ద ఉన్న రాయలాపురం -తుమ్మలపల్లి గ్రామ సరిహద్దుల్లో వాహనాల తనిఖీ చేపట్టారు. మధ్యాహ్నం 2 గంటల సమయంలో వస్తున్న ఐషర్ వాహనాన్ని తనిఖీ చేయగా అనుమతులు లేని మద్యం సీసాలు దొరికాయని, వాటిని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు చెప్పారు. ఈ అక్రమ మద్యాన్ని గోవా నుంచి పులివెందులకు అక్రమంగా తరలిస్తుండగా పట్టుకుని కేసు నమోదు చేసినట్లు చెప్పారు. నిందితుల్లో ఆరుగురిని అరెస్టు చేశామని, ముగ్గురు పరారీలో ఉన్నారని, వారిని త్వరలో పట్టుకుంటామని డీఎస్పీ వెల్లడించారు.

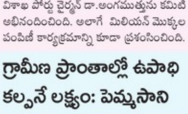
భావితరాల కోసం నదులను సంరక్షించాలి

సమావేశంలో చర్చిస్తున్న కమిటీ ప్రతినిధులు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: భావితరాల కోసం నదులను సంరక్షించాల్సిన అవసరం ఉందని రాజ్యసభ పిటిషన్స్ కమిటీ సూచించింది. నదుల సంరక్షణ బాధ్యతను ప్రతి రాష్ట్రం ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకోవాలని కమిటీకి నేతృత్వం వహించిన సుజీత్ కోరారు. 'దేశవ్యాప్తంగా అడుగంటిపోతున్న నదుల సంరక్షణ-పునరుద్ధరణ'పై శనివారం విశాఖపట్నం పోర్ట్ అథారిటీ ఆధ్వర్యంలో నగరంలో సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సమావేశంలో హిందుస్థాన్ షిప్‌యార్డ్, స్టీల్ ప్లాంట్, ఏపీ మినరల్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్, ఏపీపీసీబీ, ఏపీ అగ్రో ఇండస్ట్రీస్ డెవలప్‌మెంట్ కార్పొరేషన్, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ పోర్ట్స్, షిప్పింగ్-వాటర్‌వేస్, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ స్టీల్, మినిస్ట్రీ ఆఫ్ వాటర్ రిసోర్సెస్, రివర్ డెవలప్‌మెంట్, గంగా నది పునరుద్ధరణ తదితర సంస్థల ప్రతినిధులతో కమిటీ చర్చించింది. అనంతరం వరల్డ్ బ్యాంక్ సీపీపీఐ-2023లో 19వ ర్యాంకు సాధించిన విశాఖ పోర్టు చైర్మన్ డా.అంగముత్తును కమిటీ అభినందించింది. అలాగే మిలియన్ మొక్కల పంపిణీ కార్యక్రమాన్ని కూడా ప్రశంసించింది.

గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి కల్పనే లక్ష్యం: పెమ్మసాని

జ్యోతి ప్రజ్వలన చేస్తున్న, నిర్వాహకులు, పెమ్మసాని

తాడేపల్లిరూరల్: గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి లక్ష్యాన్ని అధిగమించేందుకు అంకుర యాత్ర నిర్వహిస్తున్నట్లు కేంద్ర గ్రామీణ అభివృద్ధి శాఖ సహాయ మంత్రి డాక్టర్ పెమ్మసాని చంద్రశేఖర్ తెలిపారు. ఇంటర్నేషనల్ స్టార్ట్ అప్ ఫౌండేషన్ తలపెట్టిన గ్రామీణ అంకుర యాత్రను ఆయన శనివారం ప్రారంభించారు. తాడేపల్లి రూరల్, వడ్డేశ్వరంలోని కేఎల్ యూనివర్సిటీలో నిర్వహించిన సదస్సుకు ముఖ్య అతిథిగా మంత్రి హాజరయ్యారు. అంకుర యాత్ర మహాత్మాగాంధీ యొక్క గ్రామీణ సాధికారత దార్శనికతను సాకారం చేసే దిశగా ఒక ముఖ్యమైన దశను సూచిస్తుందన్నారు. స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ అండ్ స్టూడెంట్ ప్రోగ్రెషన్ డీన్ డాక్టర్ ఎ.శ్రీనాథ్ మాట్లాడుతూ ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 30 సెప్టెంబర్ నుంచి అక్టోబర్ 3 వరకు అంకుర యాత్ర జరుగుతుందని చెప్పారు. కేఎల్‌యూ అధ్యక్షుడు కోనేరు సత్యనారాయణ, అంకుర యాత్ర చైర్ పర్సన్, కన్వీనర్ డాక్టర్ జేఏ చౌదరి మాట్లాడుతూ.. అక్టోబర్ 2న గాంధీ జయంతి సందర్భంగా ప్రముఖ పారిశ్రామిక కేంద్రమైన శ్రీసిటీలో సీఎం చంద్రబాబు నాయుడు బస్సులను జెండా ఊపి ప్రారంభిస్తారన్నారు. వర్సిటీ వైస్ చాన్సలర్ డాక్టర్ జి.పార్థసారథి వర్మ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

అడుగో జగన్: వర్షంలోనూ వైఎస్ జగన్ కోసం ఎదురు చూపులు

అక్క చెల్లెమ్మలతో సెల్ఫీ..

ప్రజలకు అభివాదం చేస్తున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

అవ్వతో ఆప్యాయంగా..

జగన్‌కు జన నీరాజనం

పులివెందుల పర్యటన సందర్భంగా బ్రహ్మరథం పట్టిన ప్రజలు

ప్రతి గ్రామంలో వాహనం ఆపి స్థానికులను పలకరించిన వైఎస్ జగన్

వర్షాన్ని సైతం లెక్కచేయకుండా జగన్ కోసం దారిపొడువునా వేచి ఉన్న ప్రజానీకం

కడప నుంచి పులివెందుల చేరుకునేందుకు 9 గంటల సమయం

ఇటీవల మరణించిన మాచునూరు చంద్రారెడ్డి కుటుంబానికి పరామర్శ

గొందిపల్లెలో నూతన జంటకు వైఎస్ జగన్ ఆశీస్సులు

సాక్షి ప్రతినిధి, కడప: పులివెందుల పర్యటనకు వచ్చిన వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్ రెడ్డికి జనం బ్రహ్మరథం పట్టారు. ఉదయం నుంచి కురుస్తున్న వర్షాన్ని సైతం లెక్కచేయకుండా ఆయన రాక కోసం రహదారి వెంబడి గంటల తరబడి వేచి ఉండి అపూర్వ స్వాగతం పలికారు. వైఎస్ జగన్ సైతం గ్రామ గ్రామానా ప్రజానీకంతో మమేకం అవుతూ, వారిని పలుకరిస్తూ ముందుకు కదిలారు. ఎక్కడ కూడా ఇసుమంతైనా విసుగు లేకుండా ప్రజలతో సెల్ఫీలు దిగారు. దివంగత ముఖ్యమంత్రి డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి వర్ధంతి నేపథ్యంలో మూడు రోజుల పర్యటనలో భాగంగా శనివారం ఆయన పులివెందులకు వచ్చారు. వైఎస్సార్ జిల్లా కడప ఎయిర్‌పోర్టు నుంచి పులివెందుల చేరుకునేందుకు ఆయనకు 9 గంటల సమయం పట్టింది. ఉదయం 11.30 గంటలకు కడప ఎయిర్‌పోర్టుకు వచ్చిన వైఎస్ జగన్ రాత్రి 8.30 గంటలకు పులివెందులకు చేరుకున్నారు. తొలుత తోళ్లగంగనపల్లె వద్దకు పెద్దఎత్తున చేరుకున్న ప్రజానీకం పలకరింపుతో మొదలైన పర్యటన పులివెందుల వరకూ కొనసాగింది.

పులివెందులలో అశేష ప్రజానీకానికి అభివాదం చేస్తున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

జగన్ మామ మాతో సెల్ఫీ దిగవూ..

మాచునూరు చంద్రారెడ్డి చిత్రపటానికి నివాళి అర్పిస్తున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

చంద్రారెడ్డి సతీమణి లక్ష్మీనారాయణమ్మను ఓదారుస్తూ..

అండగా ఉంటా.. అధైర్యపడొద్దు

కడప నుంచి మాచునూరుకు వెళ్లిన వైఎస్ జగన్.. ఇటీవల అనారోగ్యంతో మృతి చెందిన వైఎస్సార్‌సీపీ మండలశాఖ అధ్యక్షుడు మాచునూరు చంద్రారెడ్డి కుటుంబాన్ని పరామర్శించారు. పార్టీకి ఆ కుటుంబం అందించిన సేవలు గుర్తున్నాయని, దివంగత మాచునూరు చంద్రారెడ్డి తనకు అండగా నిలిచారని, ఆయన కుటుంబానికి అండగా ఉంటాను, అధైర్యపడొద్దని మాచునూరు కుటుంబ సభ్యులకు భరోసా ఇచ్చారు. వైఎస్ జగన్‌ను చూడగానే చంద్రారెడ్డి సతీమణి లక్ష్మీనారాయణమ్మ బోరున విలపించారు. ఆమెను ఓదార్చిన జగన్.. ఇతర కుటుంబ సభ్యులను ఆప్యాయంగా చేరదీసి చంద్రారెడ్డి సేవలు గుర్తుచేసుకున్నారు. చంద్రారెడ్డి కుమారులు పెద్ద వీరారెడ్డి, చిన్న వీరారెడ్డి, కోడలు, పెండ్లిమర్రి ఎంపీపీ వరలక్ష్మిలను పలకరించి.. అధైర్యపడొద్దు అండగా ఉంటానని జగన్ భరోసా ఇచ్చారు.

నూతన జంటకు ఆశీస్సులు

ఇటీవల వివాహమైన మార్కెట్ కమిటీ మాజీ చైర్మన్ చంద్రహాసరెడ్డి కుమార్తె, అల్లుడికి వైఎస్ జగన్ ఆశీస్సులు అందజేశారు. చంద్రహాసరెడ్డి స్వగ్రామం గొందిపల్లెలో నూతన జంట ఆశా, శివారెడ్డిలకు వైఎస్ జగన్ ఆశీస్సులు అందజేసి శుభాకాంక్షలు తెలిపారు. అక్కడే ఉన్న వివిధ గ్రామాలకు చెందిన నాయకులను పేరుపేరునా పలుకరించి, ఫోటోలు దిగారు.

ఎయిర్‌పోర్టులో ఘనస్వాగతం

కడప ఎయిర్‌పోర్టులో వైఎస్ జగన్‌కు ఘన స్వాగతం లభించింది. ఎంపీ వైఎస్ అవినాష్ రెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలు డాక్టర్ దాసరి సుధ, ఆకేపాటి అమర్‌నాథరెడ్డి, కడప మేయర్ సురేష్ బాబు, ఎమ్మెల్సీ రామచంద్రారెడ్డి, వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శులు గడికోట శ్రీకాంత్‌రెడ్డి, ఎస్వీ సతీష్‌కుమార్‌రెడ్డి, పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు పోచంరెడ్డి రవీంద్రనాథరెడ్డి, మాజీ డిప్యూటీ సీఎం ఎస్‌బి అంజాద్‌బాషా, మాజీ ఎమ్మెల్యే ఎస్.రఘురామిరెడ్డి, ఆర్టీసీ మాజీ చైర్మన్ దుగ్గాయపల్లె మల్లికార్జునరెడ్డి, డిప్యూటీ మేయర్ నిత్యానందరెడ్డి, కార్పొరేటర్లు, స్థానిక సంస్థల ప్రజాప్రతినిధులు, ప్రజలు జగన్‌కు స్వాగతం పలికారు.

సర్వేచేసి పింఛన్లు తొలగిస్తాం

- చెట్లకు డబ్బులు పండడంలేదు
- మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు

టెక్కలి : 'గత ప్రభుత్వంలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఎంతోమంది అనర్హులకు పింఛన్లు మంజూరు చేశారు. ఇప్పుడు అధికారులతో సర్వే చేయించి అనర్హుల పింఛన్లు తొలగిస్తాం'.. అని మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు వెల్లడించారు. శ్రీకాకుళం జిల్లా టెక్కలి మండలం రావివలస గ్రామంలో శనివారం గ్రామ సచివాలయం, రైతుసేవా కేంద్రం, వెల్‌నెస్ సెంటర్ ప్రారంభోత్సవంతో పాటు సామాజిక పింఛన్ల పంపిణీ కార్యక్రమాన్ని ఆయన నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా అచ్చెన్నాయుడు మాట్లాడుతూ.. అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే అన్నీ ఇవ్వాలంటే తమ దగ్గర అక్షయపాత్ర లేదని.. చెట్లకు డబ్బులు పండడం లేదని వివాదాస్పద వ్యాఖ్యలు చేశారు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఛిన్నాభిన్నంగా ఉందని.. సొంత డబ్బులతో అన్న క్యాంటీన్లు నిర్వహిస్తున్నామని ఆయన చెప్పారు. తమ ప్రభుత్వం ఎలాంటి కక్ష సాధింపు చర్యలు లేకుండా శాంతిభద్రతలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నామన్నారు. రావివలస ఫెర్రో అల్లాయిస్ పరిశ్రమను తెరిపించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటామని మంత్రి చెప్పారు. అనంతరం టెక్కలి జిల్లా ప్రభుత్వాస్పత్రిని ఆకస్మికంగా తనిఖీ చేశారు.

పింఛన్ నగదు అందజేస్తున్న అయ్యన్నపాత్రుడు

అర్హత లేని వారి పెన్షన్లు తొలగిస్తాం : స్పీకర్ అయ్యన్నపాత్రుడు

నర్సీపట్నం: అర్హత లేని వారి పెన్షన్లు తొలగిస్తామని అసెంబ్లీ స్పీకర్ చింతకాయల అయ్యన్న పాత్రుడు తెలిపారు. అనకాపల్లి జిల్లా, నర్సీపట్నం మండలం, ధర్మసాగరంలో శనివారం ఆయన వృద్ధాప్య, వితంతు పింఛను సొమ్ము స్వయంగా అందజేశారు. సెప్టెంబర్ 1 ఆదివారం కావడంతో ఒకరోజు ముందుగానే పింఛన్లు పంపిణీ చేపట్టామని తెలిపారు. అక్టోబర్2 నుంచి కొత్త పింఛన్లు ఇస్తామని పేర్కొన్నారు.

మనోడే.. విమానంలో తిప్పేద్దాం

మంత్రులతో పాటు ప్రభుత్వ ఖర్చుతో ఓఎస్డీ, పీఎస్, పీఏలకూ విమాన ప్రయాణం

సాక్షి, అమరావతి : ఎన్నికల సమయంలో ప్రజలకు హామీలిచ్చిన సూపర్ సిక్స్ పథకాల అమలుకు ఖజానా ఖాళీ అంటున్న కూటమి ప్రభుత్వం.. తమ కార్యకర్తలకు జేబులు నింపడానికి అడ్డగోలుగా ప్రత్యేక జీవోలే ఇస్తోంది. ప్రజల సొమ్ముతో కార్యకర్తలు జల్సా చేసేలా ఒకే రోజు మూడు జీవోల్ని విడుదల చేసింది. మంత్రులతో పాటు వారి ఓఎస్డీలు, పీఏలు, వ్యక్తిగత సిబ్బంది కూడా విమానాల్లో ప్రయాణించడానికి అనుమతించింది. ఈమేరకు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ఎస్. సురేష్ కుమార్ ఒక జీవో జారీ చేశారు. మంత్రి ఓఎస్డీ, పీఎస్, అడిషనల్ పీఎస్, పీఏలు రాష్ట్రంతో పాటు పొరుగు రాష్ట్రాలకు మంత్రితో పాటు ప్రయాణించడానికి అనుమతించారు. జీతభత్యాలతో సంబంధం లేకుండా మంత్రి కార్యాలయ సిబ్బంది ఎకానమీ క్లాస్‌లో ప్రయాణించవచ్చని ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. అదే విధంగా మంత్రులు బయటి వ్యక్తులను ప్రైవేటు కార్యదర్శులుగా, వ్యక్తిగత సహాయకులుగా నియమించుకోవడానికి అనుమతించడమే కాకుండా, వారి వేతనాలను రెట్టింపు చేస్తూ మరో జీవో జారీ చేశారు. మంత్రి వ్యక్తిగత సహాయకుడి వేతనం రూ.18 వేల నుంచి రూ.36 వేలకు, ప్రైవేటు కార్యదర్శి వేతనం రూ.25 వేల నుంచి రూ.50 వేలకు పెంచుతున్నట్లు ఆ ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు.

మంత్రులకు 96 మంది ప్రైవేటు సిబ్బంది

ప్రతి మంత్రికి నలుగురు చొప్పున మొత్తం 24 మంత్రులకు 96 మంది ప్రైవేటు సిబ్బందిని నియమించుకోవడానికి అనుమతిస్తూ సురేష్ కుమార్ మరో జీవో ఇచ్చారు. ప్రతి మంత్రి ఒక ప్రజా సంబంధాల అధికారి (పీఆర్వో)తో పాటు స్వర్ణాంధ్ర విజన్ నిర్వహణకు ఒక ఎంబీఏ గ్రాడ్యుయేట్‌ను నియమించుకోవచ్చు. సోషల్ మీడియా నిర్వహణకు ఒక సోషల్ మీడియా ఎగ్జిక్యూటివ్, ఒక సోషల్ మీడియా అసిస్టెంట్‌ను నియమించుకోవచ్చు. ఈ విధంగా కూటమి కార్యకర్తల కోసం ప్రత్యేకంగా ఉద్యోగాలను సృష్టించి, ప్రభుత్వ సొమ్మును దుబారా చేయడంపై అధికారులు విస్మయం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

12 నాటికల్ మైళ్ల వరకు చేపలు పట్టుకోవచ్చు..

తిరుపతి మంగళం : 12 నాటికల్ మైళ్ల వరకు చేపలు పట్టడం రాష్ట్రాల అధికార పరిధిలోకి వస్తుందని కేంద్ర మత్స్యశాఖ మంత్రి రాజీవ్ రంజన్‌సింగ్ స్పష్టం చేసినట్లు తిరుపతి ఎంపీ డాక్టర్ మద్దిల గురుమూర్తి శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. తమిళనాడు ఫిషింగ్ బోట్లు ఏపీలోని ప్రాదేశిక జలాల్లోకి అనధికారిక ప్రవేశం, అక్రమ చేపల వేటపై, తిరుపతి పార్లమెంట్ పరిధిలోని మత్స్యకారులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలపై తిరుపతి ఎంపీ డాక్టర్ మద్దిల గురుమూర్తి గత పార్లమెంటు సమావేశాలలో కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించినట్లు తెలిపారు. దీంతో కేంద్ర హోం వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ నిర్వహించే జోనల్ కౌన్సిల్ సమావేశాలలో అంతర్రాష్ట్ర సమస్యలు పరిష్కరిస్తారని కేంద్ర మత్స్యశాఖ మంత్రి సమాధానం ఇచ్చారన్నారు. వందశాతం ప్రభుత్వ సహకారంతో రూ.364 కోట్లతో ఫిషింగ్ ఓడల్లో ట్రాన్స్‌పాండర్లను అమర్చారని ఆయన తెలిపారన్నారు.

వాతావరణ మార్పుతో పడిపోయిన ఉష్ణోగ్రతలు

ఆక్సిజన్ కొరతతో మృత్యువాత పడుతున్న చేపలు, రొయ్యలు

మరో రెండు రోజుల వర్షాల హెచ్చరికలతో ఆందోళన

కైకలూరు: బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడన ప్రభావంతో ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాలతో ఆక్వా రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. శుక్రవారం రాత్రి నుంచి వర్షం కురుస్తుండడంతో ఉష్ణోగ్రతలు పడిపోయాయి. ఈ ప్రభావం రొయ్యలు, చేపల సాగుపై ఉంటుందని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు.

ఒక్కో వ్యాధి నివారణకు రూ.15 వేల వరకూ ఖర్చు

వాతావరణ మార్పుల వల్ల ఆక్వా రంగంలో వ్యాధులు విజృంభిస్తున్నాయి. ఒక్కో వ్యాధికి ఎకరానికి రూ.10 వేల నుంచి రూ.15 వేలు ఖర్చు చేయాల్సి వస్తోంది. చేపల సాగులో జిగురు, సన్న జలగ, శంఖు జలగ, తాటాకు తెగులు, రెడ్ తెగులు, పేను తెగులు ఎక్కువగా వ్యాపిస్తాయి. రొయ్యల సాగులో వీహెచ్‌పీ, వైట్ స్పాట్ కలవరపెడుతుంది. రాష్ట్ర ఆదాయంలో కీలకంగా మారిన ఆక్వారంగానికి ఇప్పటికీ సరైన సౌకర్యాలు కల్పించడం లేదని ఆక్వా రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. దేశంలోనే ఆక్వా ఉత్పత్తుల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రస్థానంలో ఉంది. రాష్ట్రంలో ఉమ్మడి పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఆక్వా ఎగుమతుల్లో మొదటి స్థానాన్ని దక్కించుకుంటుంది. ఇలాంటి రంగాన్ని ఏటా ఆక్సిజన్ లేమి పట్టి పీడిస్తోంది. ఈ సమస్య వల్ల చేపలు పిట్టల్లా రాలిపోతున్నాయి. జిల్లాల్లో ఏడాదికి రూ.90 కోట్ల నష్టం వస్తుందని అంచనా. ప్రస్తుత వర్షాలతో ఆక్సిజన్ సమస్య తలెత్తుతుందని రైతులు మదనపడుతున్నారు. ఆక్సిజన్ సమస్య లక్షణాలు, నివారణలను కైకలూరు మత్స్యశాఖ ల్యాబ్ ఏడీ బి.రాజ్‌కుమార్ వివరించారు.

ఆక్సిజన్ లేమి కారణంగా చెరువుల్లో మృతి చెందిన చేపలు(ఫైల్ పాటోలు)

ఆక్సిజన్ సమస్య లక్షణాలు

- చెరువుల్లో రొహు, కట్లా పెద్ద సైజు చేపలు అధికంగా మరణిస్తాయి.
- ప్రధానంగా మొప్ప వ్యాధి సోకిన చేపలు మరణం ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- ఉదయం చేపలు ఉపరితలంపైకి వచ్చి గాలి పీల్చుకుంటాయి.
- నీరు పచ్చగా మారి పులిసిన వాసన వస్తోంది.
- అడుగభాగంలోని నత్తలు పైకి తేలుతాయి.

నివారణ మార్గాలు

- ఆక్సిజన్ సమస్య ఉత్పన్నమైతే మేతలు కట్టకూడదు.
- కాల్షియం హైడ్రాక్సైడ్ ఎకరానికి 2 కేజీలు చల్లాలి.
- లైమ్(సున్నం) ఎకరానికి 25 కేజీలు పిచికారీ చేయాలి.
- ప్లాంక్టిన్ ఉంటే సూపర్‌పాస్ఫేట్ ఎకరానికి 25 కేజీలు చల్లాలి
- చెరువులో చనిపోయిన చేపలను తొలగించాలి.
- ఆక్సిజన్ సమస్య నుంచి కోలుకున్న తర్వాత మేతలో మినరల్ మిక్చర్ కలిపి ప్రతి టన్ను మేతకు 10-15 కేజీల మినరల్ మిక్చర్ కలిపి చల్లాలి.
- చెరువులో ఏరియేటర్లను ఎక్కువగా తిప్పాలి.

25 డిగ్రీలకు పడిపోయిన ఉష్ణోగ్రత

ఉమ్మడి పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో 2.80 లక్షల ఎకరాల విస్తీర్ణంలో చేపల, రొయ్యల సాగు చేస్తున్నారు. వనామీ రొయ్యలను ఎక్కువగా సాగు చేస్తున్నారు. ఉష్ణోగ్రతలు తగ్గడంతో వైరస్ వ్యాధులు సోకే ప్రమాదముంది. సాధారణంగా రొయ్యల సాగుకు 34 డిగ్రీల సెంటిగ్రేట్ ఉష్ణోగ్రత అవసరం. వాతావరణ మార్పుల వల్ల శనివారం పలు ప్రాంతాల్లో 25 డిగ్రీలకు ఉష్ణోగ్రత పడిపోయింది. ఈ పరిస్థితుల్లో రొయ్యలు ఒత్తిడికి గురవుతాయి. ఇప్పటికే రొయ్యల రైతులు రూ.లక్షల్లో పెట్టుబడులు పెట్టి సాగుచేస్తున్నారు. వాతావరణం ఇలాగే కొనసాగితే భారీ నష్టాలు తప్పవని ఆందోళన చెందుతున్నారు.

నేనే ద్వారమును: నా ద్వారా ఎవడైన లోపల ప్రవేశించిన యెడల వాడు రక్షింపబడినవాడై, లోపలికి పోవుచు బయటికి వచ్చుచు మేత మేయుచునుండును.

– క్రైస్తవ ధర్మం

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు, శ్రావణ మాసం, **తిథి:** బ.చతుర్దశి తె.4.43 వరకు (తెల్లవారితే సోమవారం), తదుపరి అమావాస్య, **నక్షత్రం:** ఆశ్లేష రా.10.42 వరకు, తదుపరి మఖ, **వర్జ్యం:** ఉ.10.52 నుండి 12.32 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** సా.4.35 నుండి 5.23 వరకు, **అమృతఘడియలు:** రా.9.02 నుండి 10.43 వరకు.

సూర్యోదయం : 5.48
సూర్యాస్తమయం : 6.13
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

మెహబూబా ముఫ్తీ (మాజీ సీఎం)

రాయని డైరీ

మాధవ్ శింగరాజు

ఇల్లు వెతుక్కుంటూ వచ్చారు తారిఖ్ హమీద్!

"హమీద్ జీ... మీరేనా?!" అన్నాను గొప్ప ఆశ్చర్యాన్ని ధ్వనింపజేస్తూ.

ఫెళ్లున... శ్రీనగర్ శివార్లన్నీ మార్మోగేలా... హృదయపూర్వకం అనిపించే ఒక భారీ నవ్వు నవ్వారు హమీద్.

"నిక్షేపంగా నేనే ముఫ్తీజీ! ఆర్టికల్ 370ని మాత్రమే మోదీజీ రద్దు చేయగలిగారు. కాంగ్రెస్ వాళ్లు పీడీపీ వాళ్ల ఇళ్లకు వెళ్లకుండా నిషేధం ఏమీ విధించలేదు..." అన్నారు.

"రండి, కూర్చోండి" అన్నాను.

"హా... ముఫ్తీజీ" అంటూ ఒక దీర్ఘమైన నిట్టూర్పుతో సోఫాలో కూలబడి... "ఇప్పుడు నేనడుగుతాను చెప్పండి, మీరు మీరేనా?!" అన్నారు హమీద్!

"మీరు ఎవరినైతే వెతుక్కుంటూ వచ్చారో వారే కదా మీ ఎదురుగా ఉన్నారు హమీద్‌జీ..." అన్నాను నవ్వుతూ.

"కానీ ముఫ్తీజీ... నేననుకోవటం... మీరు మీలోని ఉత్తేజాన్ని జమ్మూ లోయలో పడేసి వచ్చి... ఖంబర్ ప్రాంతంలోని ఈ కొండలు, ఆపిల్ తోటల మధ్య ఉన్న మీ ఎన్నారై చిన్న సోదరి గారి ఇంట్లో నిస్తేజంగా కూర్చుండి పోయారని!" అన్నారు హమీద్!

"నేను నిస్తేజంగా ఏమీ లేను హమీద్‌జీ. కాస్త నిస్సత్తువగా ఉన్నానంతే..." అన్నాను.

మరొకసారి ఫెళ్లున నవ్వారు హమీద్.

"రాజకీయాల్లో నిస్సత్తువ అనేది ఉంటుందా ముఫ్తీజీ! సీఎం కాగలిగిన వారెవరైనా ఎన్నికల్లో నిలబడటం లేదంటే వారు నిస్తేజంగా ఉండి ఉండాలి. లేదా వారు నిస్పృహ చెంది ఉండాలి" అన్నారు.

"అలాగే అనుకోండి హమీద్‌జీ, నేను నిస్పృహలోనే ఉన్నాను. అందుకే పోటీ చేయటం లేదు" అన్నాను.

"పోటీ చేయండి. మీ నిస్పృహ పోతుంది అని చెప్పటానికే ఇంత దూరం ప్రయాణించి వచ్చాను" అన్నారు హమీద్!

పోటీ చేస్తే పోయే నిస్పృహ గురించి ఆయన మాట్లాడుతున్నారు. పోటీ చేస్తే వచ్చే నిస్పృహ గురించి నేను ఆలోచిస్తున్నాను.

"హమీద్‌జీ... పీడీపీ గెలిస్తే నేను సీఎంని కావచ్చు, కాంగ్రెస్ గెలిస్తే మీరు సీఎం కావచ్చు, నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ గెలిస్తే ఫరూక్ అబ్దుల్లా సీఎం కావచ్చు, డీపీఏపీ గెలిస్తే గులామ్ నబీ ఆజాద్ సీఎం కావచ్చు. మనలో ఎవరు సీఎం అయినా కూడా యూనియన్ టెరిటరీ సెటప్‌లో ఉన్న జమ్మూ-కశ్మీర్ రాష్ట్రానికి చేయగలిగింది ఏమీ ఉండదు. ఫరూక్ అబ్దుల్లా అన్నారు కదా... ఒక ప్యూన్‌ని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించు కోవాలన్నా సీఎం వెళ్లి లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ ముందు చేతులు కట్టుకుని నిలబడాలని! ప్యూన్‌నే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించుకోలేకపోతే... ఖైదీలను విడిపించుకోగలమా? ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లను రద్దు చేయించగలమా? వేర్పాటువాదులతో చర్చలు జరపగలమా? ఇక సీఎం అయి మనం జమ్మూ-కశ్మీర్‌కి చేసేదేముంటుంది?" అన్నాను.

"అలాగని అందరం కలిసి జమ్మూకశ్మీర్‌ని పూర్తిగా బీజేపీకి వదిలేద్దామా ముఫ్తీజీ. పదేళ్ల తర్వాత తొలిసారి జరుగుతున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికలివి..." అన్నారు హమీద్.

"వదిలేద్దాం అనటం లేదు. పట్టుకుని ఏం చేయగలం అంటున్నాను" అన్నాను.

"చూశారా, మళ్లీ నిస్పృహ! ఫరూక్ అబ్దుల్లా మొదట ఏమన్నారు? ఆర్టికల్ 370ని తిరిగి తెచ్చేవరకు ఎన్నికల్లో కంటెస్ట్ చేయననే కదా! కానీ ఇప్పుడు చేస్తున్నారు! గులాం నబీ ఆజాద్‌కు ఆరోగ్యం బాగోలేదు. అయినా అభ్యర్థుల జాబితాలను విడుదల చేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్‌కు మాత్రం తలనొప్పులు లేవా! మాలో ఎవరికీ లేని నిస్పృహ మీలో మాత్రం ఎందుకు?" అన్నారు హమీద్!

హమీద్ స్టేట్ కాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంట్. నాన్నగారితో కలిసి పీడీపీని స్థాపించారు. పదహారేళ్లు పీడీపీలోనే ఉన్నారు. ఆరేళ్ల క్రితం కాంగ్రెస్‌లోకి వెళ్లిపోయారు.

"ఆలోచించండి ముఫ్తీజీ! ఎన్నికల్లో నిలబడకపోతే మీరు మీ పార్టీనే కాదు, మన జమ్మూకశ్మీర్‌ను కూడా వదిలేసినట్టు..." అన్నారు హమీద్, సోఫాలోంచి లేస్తూ!

ఇదొక నిశ్శబ్ద విధ్వంసం!

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

విశాఖ నగరం సమీపంలోని భీమ్లిలో అదొక ప్రభుత్వ పాఠశాల. ఆంధ్రప్రదేశ్ విద్యాశాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ శుక్ర వారం నాడు ఆ బడిని సందర్శించారు. ఓ తరగతి గదిలోకి వెళ్లి విద్యార్థులను పలకరించారు. 'మీరు ముందుగా ఏ భాషలో మాట్లాడుకుంటారు... తెలుగులోనా, ఇంగ్లీషులోనా?' అని అడిగారు. అక్కడున్న విద్యార్థినులు తడుముకోకుండా 'ఇంగ్లీషులోనే' అని సమాధానమిచ్చారు. ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోవడం ఆసక్తికరంగా ఉన్నదని కూడా వారు చెప్పారు. ప్రభుత్వ బడుల్లో చదువుకుంటున్న పేద వర్గాల పిల్లల గుండెల్లో గూడు కట్టుకున్న ఆకాంక్షలకు ఈ ఘటన అద్దం పట్టింది.

అంతకు ముందు రోజు గిడుగు రామమూర్తి పంతులు జయంతి సభ విజయవాడలో జరిగింది. ఆ సభలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి, ఉప ముఖ్యమంత్రి పాల్గొన్నారు. ఆ సభలో మాట్లాడిన ముఖ్యమంత్రి తెలుగు భాషతోనే జీవితమని మరోసారి చెప్పుకొచ్చారు. జీతం కోసం ఇంగ్లీషు కూడా నేర్పిస్తామని తన ఉభయ భాషాభిమానాన్ని కూడా వెల్లడించారు. ఇక్కడ ప్రజలు అర్థం చేసుకోవలసిన ధర్మ సూక్ష్మం ఒకటున్నది. జీతం కోసం నేర్చుకునే ఇంగ్లీష్ ప్రైవేట్ స్కూళ్లకు, 'జీవితం' కోసం నేర్చుకునే తెలుగు ప్రభుత్వ స్కూళ్లకు ప్రత్యేకం.

తొంభై శాతానికి పైగా ప్రైవేట్ స్కూళ్లలో ఇంగ్లీషు మీడియమే ఉంటుందన్న సంగతి జగమెరిగిన సత్యమే! కనుక తెలుగు భాషను రక్షించి పోషించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వ బడుల్లో చదువుకునే పిల్లలది, కష్టజీవులైన వారి తల్లిదండ్రులది. మనకు స్వతంత్రం వచ్చిన దగ్గర్నుంచీ ఈ బాధ్యతను వారు తమ భుజాల మీద మోస్తూనే వస్తున్నారు. మన తెలుగు జాతిలోని సంపన్న శ్రేణివారు, ఉన్నతోద్యోగులు, క్రీమీ లేయర్‌లోని ఓ పదిమంది కూడిన ప్రతిచోట ఏ భాషలో మాట్లాడుకుంటారు? నిస్సందేహంగా ఇంగ్లీషులోనే! వారు ఇంగ్లీషులోనే పలకరించుకుంటారు. ఇంగ్లీషులోనే తుమ్ముతారు, ఇంగ్లీషులోనే దగ్గుతారు. తెలుగు భాషా సంస్కృతులను రక్షించవలసిన అవసరాన్ని సామాన్య ప్రజలకు వారే గుర్తు చేస్తుంటారు.

కొద్దిమంది పండితుల చేతుల్లోనే బందీ అయిన తెలుగు సాహిత్యాన్ని విముక్తం చేసి సామాన్య ప్రజలకు అర్థమయ్యే వ్యవహారిక భాషలో రచనలు జరగాలని ఉద్యమించి గెలిచిన యోధుడు గిడుగు రామమూర్తి పంతులు. ఆయన నుంచి తీసుకోవలసిన స్ఫూర్తి ఏమిటి? ఉన్నత స్థానాలను అధిరోహించే అవకాశాలను కల్పిస్తున్న ఇంగ్లీషు మీడియాన్ని సంపన్న శ్రేణికే పరిమితం చేయకుండా సమస్త ప్రజలకు అందుబాటులోకి తేవాలని చెప్పడం కాదా? అటువంటి సంకల్పమే గదా పంతులు గారికి ఇవ్వదగిన నిజమైన నివాళి!

మనకు కొంతమంది స్వయం ప్రకటిత తెలుగు పెద్దలున్నారు. వృద్ధనారీ పతివ్రతల వంటివారు. తెలుగు మీడియంలోనే చదువుకోవాలని పదేపదే గుర్తు చేస్తుంటారు. ఆ పిలుపు ప్రభుత్వ బడులకూ, బడుగు వర్గాలకే వర్తిస్తుందని ప్రత్యేకించి చెప్పనవసరం లేదు. ఈ వర్గాలను ఉత్తేజితం చేయడం కోసం తమ జీవితమే వారికొక సందేశమని చెబుతారు. తెలుగులోనే చదువుకోవడం వల్ల తాము దిగ్గజాలుగా ఎదిగామనీ, 'మీరు కూడా తెలుగులోనే చదవండి, మా అంతటివారు అవుతార'ని ఊదరగొడుతుంటారు. అసలు పరభాషా మాధ్యమంలో చదువుకున్నంత మాత్రాన మాతృభాష అంతరించిపోతుందనే వాదనే నిర్హేతుకమైనది. సురవరం ప్రతాపరెడ్డి, దాశరథి సోదరులు, పీవీ నరసింహారావు, కాళోజి నారాయణరావు, డాక్టర్ సి. నారాయణరెడ్డి, వట్టికోట ఆళ్వార్ స్వామి తదితరులంతా ఉర్దూ మీడియంలో చదివి తెలుగు సాహిత్యాన్ని సుసంపన్నం చేసినవారే. మన తాజా తెలుగు పెద్దలతో పోల్చితే మహాదిగ్గజాలే.

ఇదొక్క ఇంగ్లీషు మీడియం గొడవ మాత్రమే కాదు. నాణ్యమైన విద్య, సరైన వసతులు, పర్యవేక్షణ, బోధనా పద్ధతులు... వగైరాలన్నింటిలోనూ ప్రభుత్వ పాఠశాలల ప్రమాణాలు పడిపోతూ వస్తున్నాయి. గత మూడు దశాబ్దాలుగా ఈ

నాణ్యమైన విద్య, సరైన వసతులు, పర్యవేక్షణ, బోధనా పద్ధతులు... వగైరాలన్నింటిలోనూ ప్రభుత్వ పాఠశాలల ప్రమాణాలు పడిపోతూ వస్తున్నాయి. గత మూడు దశాబ్దాలుగా ఈ పరిణామం వేగవంతమైంది. ఇందుకు ప్రధాన కారణం మన పాలకులు. పేద, మధ్యతరగతి పిల్లలకు ఉచితంగా నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి పెట్టుబడి పెట్టడం మన 'సంస్కరణోత్తర' రాజకీయ వేత్తలకు ఇష్టంలేదు. ఈ కేటగిరీలో ముందు వరసన నిలిచిన రాజకీయవేత్త చంద్రబాబు. విద్య, వైద్యం మాత్రమే కాదు... ప్రజలకు ఏదీ ఉచితంగా ఇవ్వకూడదనే ఫిలాసఫీ ఆయనది. 'మనసులో మాట' అనే పేరుతో ఆయన రచించిన పుస్తకం నిండా ఈ ఫిలాసఫీయే ఉంటుంది. ఐదేళ్లకు పూర్వం విభజిత రాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఆయన ఈ తత్వధారను వారబోస్తూనే వచ్చారు. 'ఉచిత విద్యను అందించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత కాదు, ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో సదుపాయాలుండవు. డబ్బులున్న వాళ్లు ప్రయివేటు స్కూళ్లలో చదువుకోండి. అక్కడ ఇంగ్లీష్ మీడియం ఉంటుంది. అన్నీ బాగుంటాయ'ని ఆయన ఉద్బోధించేవారు.

వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సంస్కరణలు ప్రారంభించిన తర్వాత చంద్రబాబుతో పాటు ఆయన మీడియా కూడా విమర్శల వర్షం కురిపిస్తూనే వచ్చింది. ఒకేసారి ఇంగ్లీష్ మీడియం ప్రవేశపెడితే పిల్లలకు అర్థం కాకుండా పోతుందని గగ్గోలు పెట్టారు. కానీ, బైలింగ్వల్ పాఠ్యపుస్తకాల ప్రయోగంతో ఈ సమస్యను ప్రభుత్వం అవలీలగా అధిగమించిందని విద్యారంగ నిపుణులు పలువురు కొనియాడారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాగానే ప్రభుత్వ స్కూళ్ల వైభవం అంతరించిపోతుందన్న అంచనా ప్రజల్లో చాలామందికి ముందే ఉన్నది. కనుకనే ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున ప్రభుత్వ స్కూళ్ల విద్యార్థులు టీసీలు తీసుకుని ప్రైవేట్ బడుల్లో చేరిపోయారు. పూర్తి వివరాలు రాలేదు గానీ, ఈ సంఖ్య మూడు లక్షలకు పైగానే ఉండొచ్చని అంచనా.

పరిణామం వేగవంతమైంది. ఇందుకు ప్రధాన కారణం మన పాలకులు. పేద, మధ్యతరగతి పిల్లలకు ఉచితంగా నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి పెట్టుబడి పెట్టడం మన 'సంస్కరణోత్తర' రాజకీయ వేత్తలకు ఇష్టంలేదు. ఈ కేటగిరీలో ముందు వరసన నిలిచిన రాజకీయవేత్త చంద్రబాబు. విద్య, వైద్యం మాత్రమే కాదు... ప్రజలకు ఏదీ ఉచితంగా ఇవ్వకూడదనే ఫిలాసఫీ ఆయనది. 'మనసులో మాట' అనే పేరుతో ఆయన రచించిన పుస్తకం నిండా ఈ ఫిలాసఫీయే ఉంటుంది. ఐదేళ్లకు పూర్వం విభజిత రాష్ట్ర తొలి ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కూడా ఆయన ఈ తత్వధారను వారబోస్తూనే వచ్చారు. 'ఉచిత విద్యను అందించడం ప్రభుత్వ బాధ్యత కాదు, ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో సదుపాయాలుండవు. డబ్బులున్న వాళ్లు ప్రయివేటు స్కూళ్లలో చదువుకోండి. అక్కడ ఇంగ్లీష్ మీడియం ఉంటుంది. అన్నీ బాగుంటాయ'ని ఆయన ఉద్బోధించేవారు.

వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సంస్కరణలు ప్రారంభించిన తర్వాత చంద్రబాబుతో పాటు ఆయన మీడియా కూడా విమర్శల వర్షం కురిపిస్తూనే వచ్చింది. ఒకేసారి ఇంగ్లీష్ మీడియం ప్రవేశపెడితే పిల్లలకు అర్థం కాకుండా పోతుందని గగ్గోలు పెట్టారు. కానీ, బైలింగ్వల్ పాఠ్యపుస్తకాల ప్రయోగంతో ఈ సమస్యను ప్రభుత్వం అవలీలగా అధిగమించిందని విద్యారంగ నిపుణులు పలువురు కొనియాడారు. చంద్రబాబు ప్రభుత్వం రాగానే ప్రభుత్వ స్కూళ్ల వైభవం అంతరించిపోతుందన్న అంచనా ప్రజల్లో చాలామందికి ముందే ఉన్నది. కనుకనే ఈ సంవత్సరం పెద్ద ఎత్తున ప్రభుత్వ స్కూళ్ల విద్యార్థులు టీసీలు తీసుకుని ప్రైవేట్ బడుల్లో చేరిపోయారు. పూర్తి వివరాలు రాలేదు గానీ, ఈ సంఖ్య మూడు లక్షలకు పైగానే ఉండొచ్చని అంచనా.

ప్రజలు ఊహించినట్టుగానే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం సర్కారు బళ్లపై దాడిని ప్రారంభించింది. 'అమ్మ ఒడి' ఇవ్వలేదు. 'వసతి దీవెన' లేదు, 'విద్యా కానుక' లేదు. 'మధ్యాహ్న భోజనం', 'గోరు ముద్దలు' గాడి తప్పాయి. ఇంగ్లీష్ ప్రమాణాలు పెంచేందుకు ఉద్దేశించిన 'టోఫెల్' పరీక్షను తొలగించారు. వెయ్యి స్కూళ్లల్లో అమలవుతున్న సీబీఎస్ఈ సిలబస్‌ను ఎత్తేశారు. ఉచితంగా లభించాల్సిన అంతర్జాతీయ స్థాయి ఐబీ సిలబస్‌ను అటకెక్కించారు. కార్పొరేట్ స్కూళ్లకు మేలు చేయడం కోసమే ఇటువంటి చర్యలు చేపడుతున్నారనే ఆరోపణలు బలపడుతున్నాయి. నేడో రేపో ఇంగ్లీష్ మీడియానికి కూడా వీడ్కోలు చెప్పనున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే విద్యామంత్రి లోకేశ్‌కు విశాఖ బాలికలు తమ గుండెచప్పుడును వినిపించారు.

పేద ప్రజానీకం బిడ్డలకు కూడా అత్యున్నత ప్రమాణాలు కలిగిన నాణ్యమైన విద్య అందాలన్న లక్ష్యంతో జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సమీక్షా కేంద్రాల (వీఎస్‌కే)ను ఏర్పాటు చేసింది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చేరికలు, విద్యార్థులు – ఉపాధ్యాయుల హాజరు,

పేద ప్రజానీకం బిడ్డలకు కూడా అత్యున్నత ప్రమాణాలు కలిగిన నాణ్యమైన విద్య అందాలన్న లక్ష్యంతో జగన్ ప్రభుత్వం విద్యా సమీక్షా కేంద్రాల (వీఎస్‌కే)ను ఏర్పాటు చేసింది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చేరికలు, విద్యార్థులు – ఉపాధ్యాయుల హాజరు, మధ్యాహ్న భోజనం నిర్వహణ, స్టూడెంట్ కిట్స్ పంపిణీ, ట్యాబులు, ఐఎఫ్‌పీల నిర్వహణ వగైరా అంశాలపై నిరంతర పర్యవేక్షణ చేయడం ఈ వీఎస్‌కేల పని. ఇప్పుడా పనులేవీ వీఎస్‌కేలు చేయవలసిన అవసరం లేదని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఈ ఒక్క ఉదాహరణ చాలు, ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థను ఈ ప్రభుత్వం ఏం చేయనున్నదో తెలుసుకోవడానికి!

ప్రభుత్వ హాస్టళ్లు, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల నిర్వహణ తీరుతెన్నులపై ఈ ఒక్క నెల రోజుల్లోనే డజన్‌కు పైగా విషాదకర వార్తలు వెలువడ్డాయి. నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీలో చదువుతున్న విద్యార్థుల్లో 566 మంది కేవలం మూడు రోజుల్లోనే ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. జ్వరం, కడుపునొప్పి, విరేచనాలు, వాంతులతో ఆ విద్యార్థులు తల్లడిల్లారు. విజయనగరంలోని ఓ ఆశ్రమ విద్యార్థులు 21 మంది ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ కేజీబీవీలో 20 మంది వాంతులు, విరేచనాలతో ఆస్పత్రిలో చేరారు. ప్రభుత్వ హాస్టళ్లలో ఉంటూ చదువుకుంటున్న విద్యార్థుల ఆరోగ్యంపై ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత శ్రద్ధ ఉన్నదో ఈ సంఘటనలు చూస్తే అర్థమవుతుంది.

మధ్యాహ్న భోజనం నిర్వహణ, స్టూడెంట్ కిట్స్ పంపిణీ, ట్యాబులు, ఐఎఫ్‌పీల నిర్వహణ వగైరా అంశాలపై నిరంతర పర్యవేక్షణ చేయడం ఈ వీఎస్‌కేల పని. ఇప్పుడా పనులేవీ వీఎస్‌కేలు చేయవలసిన అవసరం లేదని ప్రభుత్వం ఆదేశించింది. ఈ ఒక్క ఉదాహరణ చాలు, ప్రభుత్వ విద్యా వ్యవస్థను ఈ ప్రభుత్వం ఏం చేయనున్నదో తెలుసుకోవడానికి!

ప్రభుత్వ హాస్టళ్లు, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల నిర్వహణ తీరుతెన్నులపై ఈ ఒక్క నెల రోజుల్లోనే డజన్‌కు పైగా విషాదకర వార్తలు వెలువడ్డాయి. నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీలో చదువుతున్న విద్యార్థుల్లో 566 మంది కేవలం మూడు రోజుల్లోనే ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. జ్వరం, కడుపునొప్పి, విరేచనాలు, వాంతులతో ఆ విద్యార్థులు తల్లడిల్లారు. విజయనగరంలోని ఓ ఆశ్రమ విద్యార్థులు 21 మంది ఆస్పత్రి పాలయ్యారు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఓ కేజీబీవీలో 20 మంది వాంతులు, విరేచనాలతో ఆస్పత్రిలో చేరారు. ప్రభుత్వ హాస్టళ్లలో ఉంటూ చదువుకుంటున్న విద్యార్థుల ఆరోగ్యంపై ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత శ్రద్ధ ఉన్నదో ఈ సంఘటనలు చూస్తే అర్థమవుతుంది.

మండల స్థాయి నుంచి రాష్ట్ర స్థాయి అధికారి వరకు సంక్షేమ హాస్టల్స్‌ను నిరంతరం తనిఖీ చేసేలా ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని జగన్ ప్రభుత్వం తయారు చేసింది. ఆ కార్యక్రమాన్ని చాప చుట్టేసిన ఫలితమే ఈ నెల రోజుల్లో జరిగిన దుర్ఘటనలు. హాస్టల్స్‌లో వుండే విద్యార్థుల వసతి, వైద్య సౌకర్యాలపై జీవో నెంబర్ 46 కింద గత ప్రభుత్వం కొన్ని మార్గదర్శకాలను రూపొందించింది. ఉద్దేశపూర్వకంగానే కూటమి ప్రభుత్వం ఆ మార్గదర్శకాలను విస్మరించింది.

ఎందుకంటే పేద ప్రజలకు నాణ్యమైన విద్య అనేది ఈ ప్రభుత్వం ఎజెండా కాదు. ఉచితంగా ఉత్తమ విద్యను అందజేయడం ఈ ప్రభుత్వ ఫిలాసఫీ కాదు. అది జగన్ ప్రభుత్వ ఫిలాసఫీ, జగన్ ప్రభుత్వం ఎజెండా. పేద వర్గాల ప్రజలను సాధికార శక్తులుగా మలచడానికి జగన్ ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన నాణ్యమైన ఉచిత విద్యపై కూటమి సర్కార్ దాడిని ప్రారంభించింది. నిశ్శబ్దంగా ఒక మహా విధ్వంసానికి శ్రీకారం చుట్టింది. జగన్ ప్రభుత్వం విద్యారంగంలో నిశ్శబ్ద విప్లవాన్ని ప్రారంభిస్తే, బాబు సర్కార్ అదే రంగంలో నిశ్శబ్ద విధ్వంసాన్ని మొదలుపెట్టింది.

vardhelli1959@gmail.com

దేశ ప్రగతిలో తనదైన ముద్రవేస్తూ...

సందర్భం

పి. సతీష్

'బ్రాండ్ ఫైనాన్స్ ఇన్సూరెన్స్-2024' వారి తాజా నివేదిక ప్రకారం భారత జీవిత బీమా (ఎల్ఐసీ) సంస్థ, బలమైన బ్రాండ్‌గా ప్రపంచంలో మొదటి స్థానం కైవసం చేసుకుంది. ఫార్చ్యూన్ ప్రపంచ సూచీ-2023లో 107వ ర్యాంక్ పొందడమే గాక, మొత్తం ప్రీమియం ఆదాయంలో ప్రపంచంలో 10వ అతిపెద్ద సంస్థగా నిలిచింది. ఇప్పటికే క్లెయిమ్‌ల చెల్లింపు తదితర విషయాలలో ప్రపంచ నంబర్ 1గా ఇది ఉండటం గమనార్హం. 2024 సెప్టెంబర్ 1 నాటికి భారతీయ జీవిత బీమా సంస్థ 68 ఏళ్ళు పూర్తిచేసుకుని, 69వ ఏట అడుగు పెడుతున్న శుభ సందర్భంలో ఇటువంటి ఫలితాలు ప్రభుత్వ బీమా రంగానికి మరింత ఊతం ఇస్తాయి.

జీవిత బీమా రంగంలో పట్టాదారుల సొమ్ము, భద్రత ప్రైవేటు వ్యక్తుల చేతుల్లో సురక్షితం కాదని, వారి సొమ్ముకు పూర్తి రక్షణ కావాలంటే జాతీయం చేయడం ఒక్కటే పరిష్కారమని అఖిల భారత బీమా ఉద్యోగుల సంఘం ఆధ్వర్యంలో 1951 నుంచి 1956 వరకు ఉద్యమాలు నడిచాయి. ఫలితంగా జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ ప్రభుత్వం 1956 జనవరి 19న జీవిత బీమా రంగాన్ని జాతీయీకరణ చేస్తూ ఆర్డినెన్సు తీసుకువచ్చింది.

అయిదు కోట్ల రూపాయల ప్రభుత్వ మూలధనంతో 1956 సెప్టెంబర్ 1న ప్రారంభమైన ఎల్ఐసీ నేడు రూ. 53 లక్షల కోట్ల మేర ఆస్తులు సమకూర్చుకున్నది. ఇప్పుడు ఏడాదికి 3.5 లక్షల కోట్ల నుండి 4 లక్షల కోట్ల వరకు దేశాభివృద్ధికి పెట్టుబడులు ఇచ్చే పరిస్థితి ఈ సంస్థ పనితీరుకు అద్దం పడుతోంది. ప్రస్తుతం కేంద్ర ప్రభుత్వం వనరుల సేకరణ పేరుతో ఎల్ఐసీలో 25 శాతం వాటాలు అమ్మి, రెవెన్యూ లోటును పూడ్చుకునే ఉద్దేశంతో ఉన్నది. దేశ అంతర్గత వనరుల సమీకరణలో ఎల్ఐసీ వాటా 25 శాతం పైమాటే!

ఏదైనా బీమా కంపెనీ పనితీరుకు దాని క్లెయిమ్‌ల పరిష్కార శాతమే కొలబద్ద. ఆ విషయంలో 99 శాతంతో ఎల్ఐసీ ప్రపంచంలోనే మొదటి స్థానంలో నిలిచింది. 2023-24 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రెండు కోట్ల క్లెయిమ్స్ చెల్లించి ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమ బీమా సంస్థగా ఘనత సాధించింది. ఎల్ఐసీ చట్టం, 1956లోని సెక్షన్ 37 ప్రకారం ఎల్ఐసీ పాలసీలకు ప్రభుత్వ గ్యారంటీ లభి

స్తుంది. ఎల్ఐసీ జాతీయీకరణ ముందు ప్రైవేట్ బీమా కంపెనీల అక్రమాలను చూసి ప్రభుత్వం ఎల్ఐసీ పాలసీలకు ప్రభుత్వ గ్యారెంటీ మంజూరు చేసింది. దీని ప్రకారం ఎల్ఐసీలో పాలసీదారులు దాచుకున్న మొత్తాలకు, బోనస్‌లకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అదనంగా గ్యారంటీ ఇస్తుంది. కానీ ఇంతవరకూ ఎల్ఐసీ ఈ గ్యారెంటీని ఉపయోగించుకోలేదు. 2008 ప్రపంచ ఆర్థిక సంక్షోభం ధాటికి ఏఐజీ వంటి బీమా కంపెనీలను అమెరికా ప్రభుత్వం ఆదుకోక తప్పలేదంటే మన ఎల్ఐసీ ఎంత పటిష్ఠమైనదో తెలుస్తోంది.

గత 24 ఏళ్ళుగా 23 ప్రైవేటు బీమా కంపెనీల పోటీని ఎదుర్కొంటూ నేటికీ దాదాపు 70 శాతానికి పైగా మార్కెట్ షేర్‌తో మార్కెట్ లీడర్‌గా కొనసాగుతున్నది. ఎల్ఐసీ సంస్థలో పనిచేసే 14 లక్షల ఏజెంట్‌లలో 48 శాతం పైబడి గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉపాధి పొందుతున్నారు. 2024 మార్చి నాటికి మహిళా ఏజెంట్ల సంఖ్య మూడు లక్షల పైమాటే. ఈ విధంగా మహిళా ఉపాధికి సంస్థ వెన్నుదన్నుగా నిలుస్తోంది. 1960లలో పేద భారత దేశంలో తాను అందించే పాలసీలలో కేవలం బీమాపై మాత్రమే కాకుండా, సేవింగ్స్ అంశంపై కూడా ఎల్ఐసీ దృష్టి పెట్టింది. పిల్లల చదువులకూ, యువతుల పెళ్లిళ్లకూ అందివచ్చేలా మధ్యంతర, తుది చెల్లింపులు, బీమా రక్షణ ఉండే పాలసీలను రూపొందించింది.

గత బడ్జెట్ సెషన్‌లో అనేకమంది పార్లమెంట్ సభ్యులు పార్లమెంట్‌లో బీమాపై జీఎస్టీ భారాన్ని తగ్గించమని అభ్యర్థించినా, జయంత్ సిన్హా నేతృత్వంలో పార్లమెంట్ స్టాండింగ్ కమిటీ బీమా ప్రీమియంపై జీఎస్టీ భారం తగ్గించమని సిఫార్సు చేసినా, ప్రభుత్వం ఏమాత్రం స్పందించలేదు. అయితే, దేశవ్యాప్తంగా ఈ విషయంపై వస్తున్న విశేష స్పందన నేపథ్యంలో వచ్చే జీఎస్టీ కౌన్సిల్ సమావేశంలో దీనిపై నిర్ణయం తీసుకుంటామని ఆర్థికమంత్రి ప్రకటించారు. బీమా ప్రీమియమ్‌లపై జీఎస్టీ భారాన్ని తగ్గిస్తే సంస్థ పాలసీదారులకు ఇంకా మెరుగైన ఆర్థిక ప్రయోజనాలు అందించగలదు. ఎల్ఐసీని ఆర్థికంగా బలోపేతం చేస్తే, అది దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థకు బలం చేకూర్చి, అంతిమంగా దేశానికీ, పాలసీదారులకూ ఎంతో ప్రయోజనకరం అవుతుంది.

వ్యాసకర్త ఎల్ఐసీ ఉద్యోగుల సంఘ నాయకులు
మొబైల్: 94417 97900

(నేడు ఎల్ఐసీ ఆవిర్భావ దినోత్సవం)

ప్రజా ఉద్యమ సాహితీమూర్తి

తెలంగాణ నిజామాబాద్ జిల్లాలోని ఓ పల్లెటూరులో జన్మించిన కోటూరు ముత్యం... ఉత్తరాంధ్ర ఉద్యమాలపై అదీనూ మహత్తర శ్రీకాకుళ విప్లవ పోరాటంపై అద్భుతమైన రచనలు చేశారు. భూమి, భుక్తి, విముక్తి కోసం సాగిన ఈ గిరిజన విప్లవ పోరాటపు మూలాలను ఏళ్ళకు ఏళ్ళు శ్రమించి, శోధించి భవిష్యత్ తరాలకు అందించారు.

దేశమంతటా, ఆ మాట కొస్తే ప్రపంచమంతటా కల్లోలాలు చెలరేగుతుండగా... జాతులు విముక్తినీ, దేశాలు స్వాతంత్ర్యాన్నీ, ప్రజలు విప్లవాన్నీ కోరుకుంటూన్న కాలంలో హైదరాబాద్ ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో ముత్యం కాలుపెట్టారు. పీడీఎస్‌యూ ముత్యంగా రూపొందారు. ప్రపంచ మానవాళి విముక్తి కోసం రూపొందింపబడ్డ మార్క్సిస్ట్ సిద్ధాంతానికి ఆకర్షితులై దాన్ని లోతుగా ఆకళింపు చేసుకున్నారు.

డా॥ కె. ముత్యం

ఆర్ట్స్ కాలేజీ విద్యార్థి సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా హోరా హోరీ పోరులో మతోన్మాదులను మట్టి కరిపించే విజయానికి కారణమయ్యారు. ప్రగతిశీల, విప్లవ రాజకీయాలకు ఓయూ క్యాంపస్‌లో, జంటనగరాల్లో ఊపు తీసుకొచ్చారు. 1984 పీడీఎస్‌యూ మొట్ట మొదటి చీలికను ఎదుర్కొన్నది. 'తిరుగుబాటు', 'విజృంభణ'లుగా చీలిపోయింది. వి. శంకర్ ఒక వర్గానికి, కటకం పాపయ్య మరో వర్గానికి నాయకులుగా ఉన్నారు. అప్పుడు పాపయ్య వర్గానికి జంట నగరాల కమిటీకి ముత్యం అధ్యక్షులుగా, నేను ప్రధాన కార్యదర్శిగా మిగతా మిత్రులతో కలిసి విద్యార్థి ఉద్యమాన్ని నిర్మించాము. కామ్రేడ్ ముత్యం తదనంతర కాలంలో బెనారస్ విశ్వవిద్యాలయంలో పీహెచ్‌డీ పూర్తి చేసుకుని తిరిగి వచ్చిన తర్వాత వివిధ కాలేజీల్లో లెక్చరర్‌గా, ప్రొఫెసర్‌గా బోధనా వృత్తిని సాగించారు. తన మొత్తం జీవితాన్ని సాహిత్య సృజనకు, అందులోనూ ఉద్యమ సాహిత్య సృష్టికి, ప్రచారానికే వెచ్చించారు.

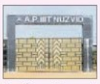
నలభై ఏళ్లుగా నాకు తెలిసిన ముత్యమన్న జీవితం నేటి తరానికే కాక భవిష్యత్తు తరాలకు ఎంతో స్ఫూర్తిదాయకమైనది. ఆగస్టు 20న ఆయన భౌతికంగా మనకు దూరమైనా ఆయన చేసిన రచనలు, పరిశోధనలు, చిత్రించిన డాక్యుమెంటరీ (అరుణోదయ కానూరి తాతపై) చిత్రాలు సదా చిరస్మరణీయంగా ఎప్పటికీ వెలుగొందుతూనే ఉంటాయి. కామ్రేడ్ ముత్యమన్నకు కన్నీటి విప్లవ జోహార్లు!

– కె. గోవర్ధన్ । సీపీఐ(ఎంఎల్) న్యూడెమోక్రసీ కేంద్ర కమిటీ సభ్యుడు

(నేడు హైదరాబాద్‌లో ముత్యం సంతాప సభ)

క్లుప్తంగా...

నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ డైరెక్టర్ తొలగింపు

నూజివీడు: విద్యార్థుల ఆహారం విషయంలో నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరించారన్న కారణంతో ఏలూరు జిల్లా నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ డైరెక్టర్ ఆచార్య ఎం.చంద్రశేఖర్‌ను ప్రభుత్వం తొలగించింది. ట్రిపుల్ ఐటీలో కొద్ది రోజులుగా నాసి రకం భోజనం పెట్టడం, విద్యార్థులు అస్వస్థతకు గురి కావడం వివాదానికి దారితీయడంతో రాష్ట్ర విద్యా శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ డైరెక్టర్‌ను తొలగిస్తూ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. డైరెక్టర్ స్థానంలో ముగ్గురు సభ్యులతో కూడిన పర్యవేక్షక కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు. త్రిసభ్య కమిటీలో కాలేజీ ఎడ్యుకేషన్ కమిషనర్ పోలా భాస్కర్, ఉన్నత విద్యా శాఖ ఇన్‌చార్జి చైర్మన్ రామ్మోహన్‌రావు, ఏలూరు కలెక్టర్ కె. వెట్రి సెల్వి ఉంటారు. ఇదిలా ఉండగా నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ డైరెక్టర్ ఆచార్య ఎం.చంద్రశేఖర్ జులై మొదటి వారంలోనే డైరెక్టర్ పదవికి రాజీనామా సమర్పించారు. ఆయన రాజీనామాను ఇప్పటివరకు ఆమోదించలేదు. ఇప్పుడు కళాశాలలో భోజనం వివాదం నేపథ్యంలో ఆయన్ని ప్రభుత్వం తొలగించింది.

సోషల్ మీడియా కార్యకర్త రవికిరణ్ అరెస్ట్

విశాఖ సిటీ: చంద్రబాబు ప్రభుత్వం కక్ష సాధింపు, అణచివేత చర్యలు కొనసాగుతున్నాయి. సోషల్ మీడియా కార్యకర్త ఇంటూరి రవికిరణ్‌ను పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. గుడివాడ పోలీసులు శనివారం మధ్యాహ్నం 3 గంటల సమయంలో విశాఖపట్నంలో ఉన్న ఆయన ఇంటికి వెళ్లి అరెస్టు చేశారు. సాయంత్రం 7 గంటల వరకు 4 గంటలు విశాఖలోనే తిప్పారు. తర్వాత గుడివాడకు తీసుకెళ్లారు. రెండు రోజుల వరకు అరెస్టు చూపించకుండా ఉండేందుకే సాయంత్రం వరకు విశాఖలో తిప్పారని రవికిరణ్ కుటుంబ సభ్యులు ఆరోపిస్తున్నారు. రవికిరణ్‌పై కొన్ని రోజులుగా టీడీపీ సోషల్ మీడియా కార్యకర్తలు, సానుభూతిపరులు బెదిరింపులకు పాల్పడుతున్నారు. రవికిరణ్ పేరు రెడ్‌బుక్‌లో రాశామని బెదిరించారని, అనుకున్నట్టుగానే అరెస్టు చేశారని కుటుంబ సభ్యులు చెప్పారు. చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ అరెస్టు చేశారని, దీనిపై హై కోర్టును ఆశ్రయిస్తామని చెప్పారు. ఎన్నికలకు ముందు సామాజిక మాధ్యమాల్లో పోస్టింగ్స్‌పై గుడివాడకు చెందిన ఒక మహిళ చేసిన ఫిర్యాదు మేరకు అరెస్టు చేశామని పోలీసులు చెప్తున్నారు. కాగా, రవికిరణ్ అరెస్టుపై కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీకి వైఎస్సార్‌సీపీ లీగల్ సెల్ అధ్యక్షుడు మనోహర్‌రెడ్డి ఫోన్ చేశారు. చట్ట వ్యతిరేకంగా నడుచుకుంటున్నారని, అరెస్టుకు అవకాశం లేని నేరారోపణ విషయంలో ఏ విధంగా అరెస్టు చేస్తారని ప్రశ్నించారు.

విద్యార్థులు అస్వస్థులవుతున్నా ప్రభుత్వ చర్యలు శూన్యం

మాజీ ఎమ్మెల్యే అనిల్‌కుమార్ ధ్వజం

సాక్షి, అమరావతి: గురుకుల విద్యాసంస్థల్లో కలుషిత ఆహారం తిని విద్యార్థులు అస్వస్థులవుతున్నా ప్రభుత్వ చర్యలు శూన్యమని మాజీ ఎమ్మెల్యే, వైఎస్సార్‌సీపీ నేత కైలే అనిల్ కుమార్ ధ్వజమెత్తారు. శనివారం తాడేపల్లిలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చాక విద్యారంగం అస్తవ్యస్తమైందని వాపోయారు. రెసిడెన్షియల్ విద్యాసంస్థల్లో కలుషిత ఆహార సమస్య తీవ్రమవుతోందని, అయినా ప్రభుత్వం పట్టించుకున్న దాఖలాలు లేవని ఆయన ఆక్షేపించారు. విద్యా శాఖ మంత్రి నారా లోకేశ్ అత్యంత దారుణంగా వైఫల్యం చెందడమే ఇందుకు కారణమని పేర్కొన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వం విపక్ష నాయకులను వేధిస్తూ.. కక్షసాధింపు చర్యలకు పాల్పడుతూ డైవర్షన్ రాజకీయాలకే పరిమితమైందన్నారు. ప్రైవేట్ కాలేజీల కోసం ప్రభుత్వ విద్యను నిర్వీర్యం చేస్తున్నారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

పింఛన్ల పేరుతో సచివాలయ ఉద్యోగులపై వత్తిడి తగదు

- గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్

సాక్షి, అమరావతి: ఉదయం ఐదు గంటలకే పింఛన్ పంపిణీ ప్రారంభించాలని ఉన్నతాధికారులు, ప్రభుత్వం సచివాలయం ఉద్యోగులను వత్తిడికి గురి చేయొద్దని గ్రామ, వార్డు సచివాలయ ఎంప్లాయిస్ అసోసియేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు భీమిరెడ్డి అంజన్‌రెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. శనివారం ఆయన ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు. ఒకటవ తేదీన పింఛను అందించాలన్న ప్రభుత్వ ఉద్దేశం మంచిదేనని, కొందరు అధికారులు ఓవరాక్షన్ చేస్తూ సచివాలయ ఉద్యోగులను తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురి చేస్తున్నారని తెలిపారు. ముందు రోజు తీసుకున్న పింఛను డబ్బులతో ఉదయం నాలుగు గంటలకే బయలుదేరి చీకటిలో ఆయా గ్రామాలకు చేరుకునే క్రమంలో ఉద్యోగులు, ముఖ్యంగా మహిళా ఉద్యోగులు అభద్రతాభావంతో ప్రాణాలను అరచేతిలో పెట్టుకుని ప్రయాణం చేస్తున్నారని పేర్కొన్నారు. ముందు రోజు రాత్రి సచివాలయాలలోనే బస చేయాలని ఆదేశించడం మరింత విడ్డూరంగా ఉందని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

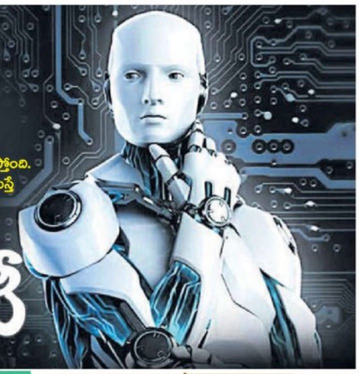
ఏఐ పోలీస్.. ఆన్ డ్యూటీ

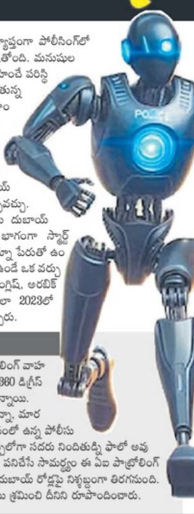
ప్రపంచ దేశాల చూపు ఏఐ పోలీసింగ్ వైపు

సాంకేతిక ప్రపంచంలో సరికొత్త విప్లవం

ఇకపై పెట్రోలింగ్‌కు నో పోలీస్..
ట్రాఫిక్ క్లియరెన్స్‌కీ నో పోలీస్..
ఫిర్యాదు స్వీకరించేందుకూ నో పోలీస్..
నిందితుల గుర్తింపునకు నో పోలీస్..
ఓన్లీ ఏఐ కాప్ అన్ని పనులు పూర్తి చేసేస్తుంది మరి.
రోడ్డు మీద పోలీసులు ఎవ్వరూ కనబడటంలేదు కదా..
ఇష్టమొచ్చినట్లు వెళదాం.. మనల్ని ఎవర్రా ఆపేది అనుకుంటూ రయ్ మని దూసుకెళితే.. ఏఐ కాప్ కంట్లో మీరు పడ్డట్లే. ఫైన్ కడితేగానీ అది కదలనివ్వదు. ఇలాంటి ఏఐ పోలీస్‌లు ఇప్పటికే కొన్ని దేశాల్లో వినియోగంలోకి వచ్చాయి. మనకీ ఆ రోజులు త్వరలోనే రానున్నాయి.

బ్యాచ్ నంబర్ గిటెక్స్. వెర్షన్ ఏఐ.
7 కిలోమీటర్స్ పర్ అవర్.
360 డిగ్రీస్ మోనిటరింగ్..
పోలీస్ కాప్ పాట్రోలింగ్
వెహికల్ రిపోర్టింగ్ సర్..
అంటూ దుబాయ్ పోలీసులకు ఓ పాట్రోలింగ్ వాహనం సాయమందిస్తోంది.
వాహనదారులు ట్రాఫిక్ రూల్స్ అతిక్రమిస్తే వాహనం ముందుకు వచ్చి మరీ ఫైన్ కట్టాలంటూ రశీదు చేతికిస్తోంది.

సాక్షి ప్రతినిధి, విశాఖపట్నం: ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పోలీసింగ్‌లో సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కొత్తపుంతలు తొక్కుతోంది. మనుషుల స్థానంలో రోబో పోలీసులు విధులు నిర్వహించే పరిస్థితులు వస్తున్నాయి. రోజురోజుకీ పెరుగుతున్న నేరాలను నియంత్రించేందుకు ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అన్ని దేశాలు ఆశ్రయిస్తున్నాయి. ఏఐ (ఆర్టిఫీషియల్ ఇంటెలిజెన్స్) టెక్నాలజీతో మనుషులు లేకుండానే పోలీసుల పనులన్నీ పూర్తి చేసేందుకు కృషి చేస్తున్నాయి. ఇందులో దుబాయ్ కాస్తా ముందంజలోనే ఉందని చెప్పవచ్చు. పోలీస్, సెక్యూరిటీ ఆపరేషన్స్‌లో ఏఐను దుబాయ్ విస్తృతంగా వినియోగిస్తోంది. దీనిలో భాగంగా స్మార్ట్ యాప్‌ను అభివృద్ధి చేశారు. ఇందులో అమ్నా పేరుతో ఉండే ఓ ఫీచర్‌లో.. ఫస్ట్ లెఫ్టినెంట్ స్థాయిలో ఉండే ఒక వర్చువల్ పోలీస్ అధికారి ప్రజల ప్రశ్నలకు ఇంగ్లిష్, అరబిక్ భాషల్లో సమాధానాలు ఇస్తున్నారు. ఇలా 2023లో ఏకంగా 20 వేల మందికి సమాధానాలిచ్చారు.

ఒళ్లంతా కళ్లే..

ఇక దుబాయ్ పోలీసులకు ఓ ఏఐ పాట్రోలింగ్ వాహనం సాయమందిస్తోంది. ఈ వెహికల్‌లో 360 డిగ్రీస్‌లో స్పష్టంగా ఫుటేజ్ అందించే కెమెరాలున్నాయి. అనుమానాస్పదంగా ఎవరైనా తిరుగుతున్నా, మారణాయుధాలు కలిగిఉన్నా, వెంటనే సమీపంలో ఉన్న పోలీసులకు సమాచారం చేరవేస్తుంది. వారు వచ్చేలోగా సదరు నిందితుడ్ని ఫాలో అవుతుంది. 15 గంటల పాటు నిర్విరామంగా పనిచేసే సామర్థ్యం ఈ ఏఐ పాట్రోలింగ్ వెహికల్ సొంతం. కొద్దిరోజుల్లోనూ ఇది దుబాయ్ రోడ్లపై నిశ్శబ్దంగా తిరగనుంది. 65 మంది ఇంజనీర్లు దాదాపు ఐదేళ్ల పాటు శ్రమించి దీనిని రూపొందించారు.

ఫిర్యాదు కాపీ 8 సెకన్లలో...!

అమెరికా పోలీసింగ్‌లోనూ ఏఐ వినియోగం పెరుగుతోంది. ఫిర్యాదుదారులు చెప్పే విషయాన్ని నోట్ చేసుకుంటూ చాట్ జీపీటీ ద్వారా కేవలం 8 సెకన్లలో ఫిర్యాదు కాపీని తయారుచేసి ఇచ్చే సాంకేతికను ఓక్లహామా నగరంలో మొదటి సారిగా వినియోగిస్తున్నారు. కేవలం ఫిర్యాదు కాపీనే కాకుండా.. ఏదైనా సంఘటనపై చాట్ జీపీటీ ద్వారా సెకన్లలోనే డ్రాఫ్ట్‌ను సిద్ధం చేస్తోంది. ప్రయోగాత్మక పరిశీలనలో తప్పులు లేకుండా 100 శాతం పర్‌ఫెక్ట్ రిపోర్టును సిద్ధం చేసినట్టు ఆ సిటీ పోలీసులు ప్రకటించారు.

చైనాలో ఏఐ పోలీస్‌స్టేషన్...!

మనుషులే లేని పోలీస్ స్టేషన్‌ను చైనా సిద్ధం చేసింది. వుహాన్ నగరంలో ఈ ఏడాది నవంబర్‌లో ప్రారంభించేందుకు కసరత్తు చేస్తున్నారు. ప్రధానంగా ఈ స్టేషన్‌లో డ్రైవింగ్ లైసెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్ సేవలను అందించనుంది. అదేవిధంగా డ్రైవింగ్‌లో ఎదురయ్యే సమస్యలు, యాక్సిడెంట్ చేసింది ఎవరు? ఎలా చేశారు? ఎవరిది తప్పు వంటి వాటిని పరిష్కరించే ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు. ఈ పోలీస్ స్టేషన్ 24/7 అందుబాటులో ఉండనుంది. ఇప్పటికే చైనాలో ఏఐ టెక్నాలజీని నిఘా కోసం వినియోగిస్తున్నారు.

లండన్‌లో...!

ప్రధానంగా పాత నేరస్తులను పట్టుకునేందుకు ఏఐను బ్రిటన్ ప్రభుత్వం ఉపయోగిస్తోంది. గతంలో దొంగతనం చేసి, మర్డర్లు చేసి, బ్యాంకులను దోచుకుని తప్పించుకు తిరుగుతున్న సుమారు 10 మంది పాత నేరస్తులను.. గుంపులో తిరుగుతుండగా ఏఐను ఉపయోగించి లైవ్ ఫేషియల్ రికగ్నైజేషన్ (ఎల్ఎఫ్ఆర్) కెమెరాల ద్వారా గుర్తించి పోలీసులు పట్టుకున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో దీనిని విస్తృతంగా వినియోగించాలని ఆ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది.

సింగపూర్‌లో స్వతంత్ర నిర్ణయాలతో..

సింగపూర్ కూడా కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. తమంతట తాముగా నిర్ణయాలు తీసుకునే రోబోలను పోలీస్ శాఖలో ఉపయోగించనున్నట్టు సింగపూర్ ప్రభుత్వం వెల్లడించింది. గత ఐదేళ్లుగా సింగపూర్‌లో ఈ పోలీస్ రోబోలతో ట్రయల్స్ నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ రోబో కాప్ ఎత్తు 5.7 అడుగులు. దీనికి అమర్చే కెమెరాతో 360 డిగ్రీల్లో వీక్షించవచ్చు. ప్రాణాలకు తెగించే ఆపరేషన్లలో పాల్గొనేందుకు ఈ రోబోల్ని వినియోగించాలని సింగపూర్ పోలీసులు నిర్ణయించారు. ఇందులో ఉండే స్పీకర్లు.. విపత్కర పరిస్థితుల్లో చిక్కుకున్న వారితో మాట్లాడేందుకు ఉపయోగపడతాయి. ఈ పోలీస్ రోబో సేవలను సింగపూర్ ప్రభుత్వం ఎంతో రద్దీగా ఉండే చాంగీ ఎయిర్ పోర్టులో వినియోగించాలని నిర్ణయించింది.

చిట్టితో.. సమస్యలు!

రజనీకాంత్ రోబో సినిమాలో హ్యూమనాయిడ్ చిట్టితో అనేక సమస్యలు వస్తాయి. అదేవిధంగా ప్రతి సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలోనూ సమస్యలు తలెత్తుతుంటాయి. ఏఐ టెక్నాలజీ వినియోగం రోజురోజుకీ పెరుగుతోంది. దీని ద్వారా ఉద్యోగాల కల్పన విషయంలో సమస్యలు వస్తాయనే అభిప్రాయం వ్యక్తమవుతోంది. ఆక్స్‌ఫర్డ్ యూనివర్సిటీ సర్వే ప్రకారం అమెరికాలోనే 2033 నాటికి 47 శాతం ఉద్యోగాలు ఆటోమేషన్ కానున్నాయని తెలుస్తోంది.

హ్యాకింగ్ సమస్యలు, సొంత అవసరాలకు వినియోగించుకునే అవకాశం కూడా ఉంది.

ఏఐ వినియోగించుకునే అవసరమైన డేటా సేకరణ, స్టోరేజీతో... ప్రైవసీ పోయే ప్రమాదం ఉంది.

కేవలం మనం ఇచ్చిన డేటాతో మాత్రమే ఏఐ పని చేస్తుంది. సృజనాత్మక ఆలోచనలకు అవకాశం లేకుండా పోతుంది.

ఏఐ దిశగా.. భారత్ అడుగులు

పోలీస్ వ్యవస్థలో ఏఐని వినియోగించే దిశగా భారత్ కూడా అడుగులు వేస్తోంది. ప్రస్తుత మొబైల్ క్రైమ్ అండ్ క్రిమినల్ ట్రాకింగ్ నెట్‌వర్క్ సిస్టమ్ (ఎంఈసీటీఎన్ఎస్)తో ఈ ఏఐ వ్యవస్థని అనుసంధానించనున్నారు. ఈ ట్రాకింగ్ నెట్‌వర్క్ సిస్టమ్‌లో ఉండే పాత డేటా ఆధారంగా తన రేడియస్ పరిధిలో ఎవరైనా క్రిమినల్ కనిపించినా.. వెంటనే కంట్రోల్ రూమ్‌కి సమాచారం ఇచ్చేలా ప్రోగ్రామింగ్ చేసేందుకు ప్రణాళికలు రూపొందిస్తున్నారు. కేరళలో తొలి రోబో పోలీస్ సేవలందించేందుకు సిద్ధమవుతున్నాడు. కేరళ పోలీస్ అసిమోవ్ రోబోటిక్స్ సంస్థ సహకారంతో మానవ తరహాలో 'కేపీ–బాట్'ని అభివృద్ధి చేశారు. ఫేషియల్ రికగ్నిషన్ టెక్నాలజీ కెమెరా ద్వారా.. నిందితుల్ని గుర్తించగల సామర్థ్యం దీని సొంతం.

డిష్యుం.. డిష్యూం..

- పిఠాపురం మున్సిపల్ సమావేశంలో కమిషనర్–డీఈఈ బాహాబాహీ
- ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు జీతాలు చెల్లింపు విషయమై చర్చ
- కౌన్సిలర్ అడిగిన ప్రశ్నలకు కమిషనర్ బదులిస్తూ డీఈఈపై ఆరోపణలు
- ప్రతిగా డీఈఈ కమిషనర్‌పై ప్రత్యారోపణలు
- దీంతో ఇరువురు మధ్య తీవ్ర వాగ్వాదం.. పరస్పర దాడి
- కొంతకాలంగా కమిషర్–డీఈఈ మధ్య కోల్డ్‌వార్

కౌన్సిల్ సమావేశంలో పరస్పరం దాడి చేసుకుంటున్న కమిషనర్ కనకారావు, డీఈఈ భవానీశంకర్

పిఠాపురం: ప్రజలకు జవాబుదారీగా ఉండాల్సిన ఇద్దరు అధికారులు వాగ్వాదానికి దిగడంతో పాటు ఒకరిపై ఒకరు దాడిచేసుకోవడం తీవ్ర కలకలం సృష్టించింది. కాకినాడ జిల్లా పిఠాపురంలో శనివారం మున్సిపల్ సమావేశం జరుగుతుండగా అందరి సమక్షంలో కమిషనర్ కనకారావు, డీఈఈ భవానీశంకర్‌లు పరస్పరం దాడికి తెగబడ్డారు. వీరిద్దరి మధ్య కొంతకాలంగా ఉన్న కోల్డ్‌వార్ ఒక్కసారిగా భగ్గుమనడంతో ఈ సంఘటన చోటుచేసుకుంది. వివరాలివీ.. పిఠాపురం మున్సిపల్ వైస్ చైర్‌పర్సన్ పచ్చిమళ్ల జ్యోతి అధ్యక్షతన శనివారం మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశం జరిగింది. సమావేశం ప్రారంభం కాగానే అజెండాలోని పలు పనులపై చర్చించారు. ఆ పనులు ఎవరి ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్నారు.. ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగుల జీతాల చెల్లింపులు ఎవరు చూస్తున్నారంటూ ఓ కౌన్సిలర్ కమిషనర్ కనకారావును ప్రశ్నించారు. దీనిపై కమిషనర్ బదులిస్తూ ఇక్కడ పనిచేస్తున్న డీఈఈ ఎన్నికల ముందు చెప్పాపెట్టకుండా సెలవుపై వెళ్లిపోయారని, దాంతో ఆయన్ని సరెండర్ చేశానన్నారు. అయితే, కోర్టు ద్వారా ఉత్తర్వులు తెచ్చుకుని డీఈఈ భవానీశంకర్ తిరిగి విధుల్లో చేరారన్నారు. కానీ, ఎప్పుడూ అందుబాటులో ఉండరని, ఈ విషయాన్ని ఉన్నతాధికారులకు చెప్పడంతో వారి ఆదేశాల మేరకు ఈఈతో సంతకాలు పెట్టించుకుని పనులు పూర్తిచేస్తున్నామని కమిషనర్ డీఈఈపై ఆరోపణలు చేశారు. అసలాయన ఉన్నారో లేదో తెలియని పరిస్థితి ఉందని చెబుతుండగా.. పక్కనే ఉన్న డీఈఈ భవానీశంకర్ ఒక్కసారిగా ఎదురుతిరిగారు. కమిషనర్ అక్రమాలకు తాను సహకరించడంలేదని, ఇలా అబద్ధాలు చెబుతున్నారంటూ డీఈఈ విరుచుకుపడ్డారు. కనకారావు వచ్చినప్పటి నుంచి పలు అక్రమాలు చోటుచేసుకున్నాయని, వాటికి తాను సహకరించకపోవడంతోనే తీవ్ర ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారని ప్రత్యారోపణ చేశారు. దీంతో వారిద్దరి మధ్య తీవ్ర వాగ్వాదం జరిగింది. ఒకరిపై ఒకరు విమర్శలు చేసుకుంటూ ఒక్కసారిగా కొట్లాటకు దిగారు. పరస్పరం కొట్టుకోవడంతో సమావేశంలో సభ్యులు అవాక్కయ్యారు. దీంతో కౌన్సిల్ సభ్యులు, మీడియా ప్రతినిధులు వారిని విడదీసి శాంతింపజేశారు. అనంతరం మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సమావేశం నిర్వహించారు.

డీఈఈపై సస్పెన్షన్ వేటు..

ఇక ఈ ఘటనలో డీఈఈ భవానీశంకర్‌ను సస్పెండ్ చేస్తూ అధికారులు ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. అధికారుల ఘర్షణకు సంబంధించి కాకినాడ ఆర్డీఓ ఇట్ల కిశోర్, మున్సిపల్ ఆర్డీ నాగ నరసింహారావు విచారణ నిర్వహించి కమిషనర్, డీఈఈలతో పాటు కార్యాలయ సిబ్బంది నుంచి స్టేట్‌మెంట్లు రికార్డు చేశారు. అనంతరం వారి నివేదిక మేరకు డీఈఈ భవానీశంకర్‌ను సస్పెండ్ చేయాలని ఇంజినీర్ ఇన్ చీఫ్‌కు జిల్లా కలెక్టర్ సూచించడంతో శనివారం రాత్రి ఈ మేరకు ఉత్తర్వులు జారీచేశారు.

ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మను హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రఘునందన్‌రావు దంపతులు శనివారం దర్శించుకున్నారు. అమ్మవారికి ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. - ఇంద్రకీలాద్రి

తిరుమల శ్రీవారిని మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ సెంథిల్ కుమార్ శనివారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం రంగనాయకుల మండపంలో వేదపండితులు ఆశీర్వదించారు. - తిరుమల

గిరిజన విద్యార్థినులకు తప్పిన ప్రాణాపాయం

- 26 మంది డిశ్చార్జి
- 61మందికి అరకులోయ ఆస్పత్రిలో వైద్యసేవలు
- భయంతో ఇళ్లకు వెళ్లిపోతున్న మిగతా విద్యార్థినులు

సాక్షి,పాడేరు: కలుషిత ఆహారం తిని అస్వస్థతకు గురైన అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా డుంబ్రిగుడ మండలం జాముగుడ గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాల విద్యార్థినులకు ప్రాణాపాయం తప్పింది. అరకులోయ ప్రాంతీయ ఆస్పత్రితో పాటు కిల్లోగుడ పీహెచ్‌సీ వైద్యబృందం ఆశ్రమ పాఠశాలలో విద్యార్థినులకు వైద్యసేవలు అందించారు. ప్రస్తుతం 61మంది విద్యార్థినులు అరకులోయ ప్రాంతీయ ఆస్పత్రిలో వైద్యసేవలు పొందుతున్నారు. 26మంది విద్యార్థినులు కోలుకోవడంతో డిశ్చార్జ్ చేశారు. గుడ్డుకూర, రసంతో కూడిన అన్నం తిన్న కొద్దిసేపటికే విద్యార్థినులు 79మంది తీవ్ర అస్వస్థతకు గురైన ఘటనపై శనివారం ఉదయం కలెక్టర్ దినేష్‌కుమార్, ఐటీడీఏ పీవో అభిషేక్ విచారించారు. ఆశ్రమ పాఠశాలల పర్యవేక్షణ సక్రమంగా లేదంటూ గిరిజన సంక్షేమ డీడీ కొండలరావు పనితీరుపై కలెక్టర్ మండిపడ్డారు. జాముగుడ ఆశ్రమ పాఠశాలలో విద్యార్థినులు అస్వస్థతకు గురై ఆస్పత్రి పాలవడంతో మిగిలిన విద్యార్థినులను వారి తల్లిదండ్రులు శనివారం ఇళ్లకు తీసుకెళుతున్నారు.

బాధ్యులపై చర్యలు తీసుకోవాలి: అరకు ఎంపీ

అల్లూరి జిల్లా డుంబ్రిగుడ మండలం జాముగుడ గిరిజన సంక్షేమ బాలిక ఆశ్రమపాఠశాలలో శుక్రవారం జరిగిన ఫుడ్ పాయిజన్ ఘటనకు బాధ్యులైన వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని, విధుల నుంచి తొలగించాలని అరకు ఎంపీ డాక్టర్ తనూజారాణి డిమాండ్ చేశారు. స్థానిక ప్రభుత్వ ఏరియా ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్న విద్యార్థులను ఎమ్మెల్సీ డాక్టర్ కుంభా రవిబాబు, మాజీ ఎమ్మెల్యే చెట్టి పాల్గుణ, వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులతో కలిసి ఆమె శనివారం పరామర్శించారు. ఆమె డాక్టర్ కావడంతో స్టెతస్కోప్‌తో విద్యార్థినులను పరీక్షించారు. ఆస్పత్రిలో అన్ని వార్డులను సందర్శించారు. విద్యార్థినుల తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడి ధైర్యం చెప్పారు.

వర్షాలతో నేడు, రేపు పలు రైళ్లు రద్దు

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): ఎడతెరిపి లేని వర్షాల కారణంగా విజయవాడ డివిజన్‌లోని పలు సెక్షన్‌లలో ట్రాక్‌లపై వర్షం నీరు చేరడంతో ముందస్తు భద్రత చర్యల్లో భాగంగా శనివారం, ఆదివారం పలు ప్యాసింజర్ రైళ్లను రద్దు చేశారు. విజయవాడ–తెనాలి (07279/07575), విజయవాడ–గూడూరు (07500/07458), విజయవాడ–కాకినాడ పోర్టు (17257), తెనాలి–రేపల్లె (07874/07875), గుడివాడ–మచిలీపట్నం (07868/07869), భీమవరం జంక్షన్–నిడదవోలు (07885/07886), నర్సాపూర్–గుంటూరు (07281), గుంటూరు–రేపల్లె (07784/07785), గుంటూరు–విజయవాడ (07976), విజయవాడ–నర్సాపూర్ (17269), ఒంగోలు–విజయవాడ (07576), విజయవాడ–మచిలీపట్నం (07898/07899), విజయవాడ–ఒంగోలు (07461), నర్సాపూర్–గుంటూరు (07281), గుంటూరు–రేపల్లె (07784/07785), గుంటూరు–విజయవాడ (07976), విజయవాడ–నర్సాపూర్ (17269) రద్దు చేశారు. అదే విధంగా గుంటూరు–రేపల్లె (07784/07785), గుంటూరు–విజయవాడ (07976), విజయవాడ–నర్సాపూర్ (17269) రైళ్లను సోమవారం కూడ రద్దు చేసినట్టు రైల్వే అధికారులు ప్రకటించారు.

హెల్ప్‌లైన్ నంబర్ ఏర్పాటు

ప్రయాణికుల భద్రత దృష్ట్యా ఇటీవల కురుస్తున్న భారీ వర్షాల కారణంగా రైల్వేశాఖ అనేక రైళ్లను రద్దు చేయడంతో పాటు కొన్ని రైళ్లను దారి మళ్లించి నడుపుతోంది. దీంతో ప్రయాణికులకు ఆయా రైళ్ల సమాచారం తెలియజేసేందుకు అధికారులు ముఖ్యమైన రైల్వేస్టేషన్‌లలో హెల్ప్ లైన్ నంబర్లు ఏర్పాటు చేశారు.

హెల్ప్‌లైన్ నంబర్‌లు

విజయవాడ–7569305697, రాజమండ్రి–08832420541
తెనాలి–08644227600, తుని–7815909479
నెల్లూరు–7815909469, గూడూరు–08624250795
ఒంగోలు–7815909489, గుడివాడ–7815909462
భీమవరం టౌన్–7815909402

పెన్షన్ తీసుకునేందుకు వెళ్తూ.. వాగులో చిక్కుకున్న ముగ్గురు

కాపాడిన తుళ్లూరు ఎస్ఐ అంకమ్మ, సిబ్బంది

తాడికొండ: పింఛన్ తీసుకునేందుకు స్వగ్రామానికి వెళుతూ వాగులో చిక్కుకున్న ముగ్గురిని తుళ్లూరు ఎస్ఐ అంకమ్మ, సిబ్బంది కాపాడారు. గుంటూరు జిల్లా నెక్కల్లు గ్రామానికి చెందిన మేకల కుమారి, ఆమె తల్లి దీనమ్మ, కుమారుడు సంతోష్‌కుమార్‌తో కలిసి ఆటోలో మంగళగిరి నుంచి పింఛన్ తీసుకునేందుకు తుళ్లూరు మండలం నెక్కల్లు గ్రామానికి బయలుదేరారు. పెదపరిమి వద్ద కోటేళ్ల వాగు పొంగి పొర్లుతుండగా.. అక్కడ వాగు దాటే ప్రయత్నంలో ఆ ముగ్గురూ ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయి చెట్టును పట్టుకుని వేలాడారు. సమాచారం అందుకున్న తుళ్లూరు ఎస్ఐ అంకమ్మ, సిబ్బందితో ఘటనా స్థలానికి చేరుకుని ట్రాక్టర్, తాళ్ల సాయంతో ముగ్గురినీ రక్షించి ఒడ్డుకు చేర్చారు.

పింఛను కష్టాలు

విశాఖ నగరంలోని పెదజాలారిపేటలో పింఛను కోసం సచివాలయం వద్ద వర్షంలో వృద్ధులు, దివ్యాంగుల పడిగాపులు

పెదజాలారిపేట జీవీఎంసీ స్కూలు వద్ద పింఛన్లు ఇస్తున్న సచివాలయ సిబ్బంది

జీవీఎంసీ 5వ వార్డు శివశక్తినగర్‌లో పింఛన్‌దారులను పిలిపించి రోడ్డుపై పింఛను అందజేస్తున్న కార్పొరేటర్ హేమలత

44లో 60లో మీదపడే ముదిమి

ముసలితనం. మనిషి జీవయాత్రలో అనివార్యమైన చివరి మజిలీ. అయినాసరే, దాని పేరు వింటేనే ఉలిక్కిపడతాం. తప్పదని తెలిసినా వృద్ధాప్యాన్ని తప్పించుకోవడానికి అనాదికాలంగా మనిషి చేయని ప్రయత్నం లేదు. ముదిమిని కనీసం వీలైనంత కాలం వాయిదా వేసేందుకు పడరాని పాట్లు పడేవాళ్లకు కొదవ లేదు! అలాంటి వాళ్లకు ఎంతగానో పనికొచ్చే సంగతొకటి వెలుగు చూసింది. మనిషికి వృద్ధాప్యం క్రమక్రమంగా సంక్రమించదట. జీవనకాలంలో రెండు కీలక సందర్భాల్లో ఒక్కసారిగా వచ్చి మీదపడిపోతుందట. 44వ ఏట ఒకసారి, 60వ ఏట రెండోసారి! అమెరికాలోని స్టాన్‌ఫర్డ్ వర్సిటీ, సింగపూర్‌లోని నాన్యాంగ్ టెక్నలాజికల్ వర్సిటీ చేసిన తాజా అధ్యయనంలో ఈ మేరకు తేల్చింది. ఆ రెండు సందర్భాల్లోనూ వృద్ధాప్య సంబంధిత మార్పులు ఒంట్లోని అణువణువులోనూ ఉన్నట్టుండి భారీగా చేటుచేసుకుంటాయని వెల్లడించింది.

ఇలా చేశారు...

25 నుంచి 75 ఏళ్ల వయసున్న 108 మందిని సైంటిస్టులు తమ అధ్యయనం కోసం ఎంచుకుంటున్నారు. ప్రపంచంలోని దాదాపు అన్ని దేశాలవారూ నివసించే కాలిఫోర్నియా నుంచి వీరిని ఎంపిక చేశారు. ప్రతి మూడు నుంచి ఆర్నెల్లకోసారి వారి రక్తం, మలం, చర్మం తదితర నమూనాలు సేకరించి పరిశీలించారు. మహిళల్లో 40ల అనంతరం తలెత్తే ముట్లుడిగే దశ వృద్ధాప్యాన్ని వేగవంతం చేస్తుందన్న వాదన ఉంది. కనుక స్త్రీ పురుషులకు వేర్వేరు డేటాబేస్‌ను నిర్వహించారు. ఒంట్లో ఆర్ఎన్ఏ, ప్రొటీన్ల వంటి జీవాణువులు తదితరాల్లో వయసు మీద పడే తీరుతెన్నులను ఏళ్ల తరబడి నిశితంగా పరిశీలించారు. ఫలితాలు వారిని ఆశ్చర్యపరిచాయి. ఈ కీలక జీవాణువులన్నీ ఆడా, మగా తేడా లేకుండా 44వ ఏట భారీ మార్పుచేర్పులకు లోనైనట్టు గమనించారు. 60వ ఏట కూడా మళ్లీ అలాంటి మార్పులే అంతటి తీవ్రతతో చోటుచేసుకున్నాయి. ఫలితంగా స్త్రీ పురుషులిద్దరిలోనూ 55వ ఏట నుంచీ వృద్ధాప్య ఛాయలు కొట్టొచ్చినట్టు బయటికి కన్పించడం గమనించారు.

40ల నుంచైనా మారాలి

అధ్యయన ఫలితాలు తమను నిజంగా అబ్బురపరిచాయని నాన్యాంగ్ వర్సిటీ మైక్రోబయోమ్ విభాగ అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ జియావో టావో షెన్ అన్నారు. ''ఉదాహరణకు కెఫిన్‌ను అరిగించుకునే సామర్థ్యం 40 ఏళ్లు దాటాక ఒకసారి, 60 నిండిన మీదట మరోసారి బాగా తగ్గుతుంది. మద్యాన్ని తీసుకున్నా అంతేనని మా పరిశోధనలో తేలింది'' అని ఆయన చెప్పుకొచ్చారు. అంతేగాక 40 దాటాక ఒంట్లో కొవ్వు పేరుకుపోవడం బాగా పెరుగుతుందని స్టాన్‌ఫర్డ్ వర్సిటీ జెనెటిక్స్ విభాగం చీఫ్ మైకేల్ స్నైడర్ గుర్తు చేశారు. ''ఆ దశలో కండరాలకు తగిలే గాయాలు ఓ పట్టాన మానవు కూడా. ఎందుకంటే ప్రొటీన్లు ఒంట్లోని కణజాలాలను పట్టి

ఉంచే తీరు 44వ ఏట, 60వ ఏట చెప్పలేనంతగా మార్పులకు లోనవుతున్నట్టు తేలింది. ఫలితంగా చర్మం, కండరాలు, హృదయనాళాల వంటివాటి పనితీరు భారీ మార్పులకు లోనవుతోంది. వీటికి తోడు 60ల్లో మనుషుల్లో సాధారణంగా కండరాల క్షీణత ఒక్కసారిగా వేగం పుంజుకుంటుంది. దాంతో వారిలో హృద్రోగాలు, కిడ్నీ సమస్యలు, టైప్ 2 మధుమేహం వ్యాధుల రిస్కు ఎన్నో రెట్లు పెరుగుతోంది'' అని వివరించారు. ఈ సమస్యలను ఎదుర్కోవడానికి తమ అధ్యయనం కొత్త దారులు తెరుస్తుందని ఆశాభావం వెలిబుచ్చారు. ఈ అధ్యయన ఫలితాలను నేచర్ ఏజింగ్ జర్నల్‌లో ప్రచురించారు.

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

> మధ్యవయసు దాటాక మెల్లిమెల్లిగా ముసలితనం గుప్పెట్లోకి వెళ్తామన్నది నిజం కాదు. 40 ఏళ్లు దాటాక రెండు కీలక దశల్లో మనం ఆదమరిచి ఉన్నప్పుడు మనకు తెలియకుండానే ముదిమి ఒక్కసారిగా వచ్చి మీదపడుతుంది''
>
> - జియావో టావో షెన్, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్, నాన్యాంగ్ వర్సిటీ

> జీవనశైలిలో ఆరోగ్యకరమైన మార్పులు చేసుకుంటే వృద్ధాప్యాన్ని వీలైనంతగా వాయిదా వేసుకోవచ్చన్నది మా అధ్యయన ఫలితాల సారాంశం. మధ్య వయసు దాటాకైనా మద్యం మానేయాలి. లేదంటే కనీసం బాగా తగ్గించాలి. నీళ్లు బాగా తాగాలి. ముఖ్యంగా 40ల్లోకి, 60ల్లోకి ప్రవేశిస్తున్న దశలో క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేయాలి''
>
> - మైకేల్ స్నైడర్, జెనెటిక్స్ విభాగం చీఫ్, స్టాన్‌ఫర్డ్ వర్సిటీ

'సత్వర న్యాయం'తోనే భద్రతపై భరోసా

మహిళలు, చిన్నారులపై నేరాలు పెరగడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది
- మహిళలపై నేరాల కేసుల్లో తీర్పులు త్వరగా రావాలి: ప్రధాని మోదీ
- సుప్రీంకోర్టు ఆధ్వర్యంలో జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థపై సదస్సు ప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ: మహిళలపై నేరాలకు సంబంధించిన కేసుల్లో బాధితులకు సత్వర న్యాయం లభించాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ చెప్పారు. వేగంగా న్యాయం చేకూర్చే పరిస్థితి ఉంటే భద్రత పట్ల మహిళలకు గొప్ప భరోసా దక్కుతుందని ఉద్ఘాటించారు. కోల్‌కతాలో జూనియర్ డాక్టర్‌పై అత్యాచారం, హత్య, మహారాష్ట్రలో ఇద్దరు బాలికలపై లైంగిక దాడి ఘటనలు దేశవ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించిన నేపథ్యంలో ప్రధాని మోదీ వ్యాఖ్యలు ప్రాధాన్యం సంతరించుకున్నాయి. ఢిల్లీలో శనివారం సుప్రీంకోర్టు ఆధ్వర్యంలో జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థపై ప్రారంభమైన జాతీయ సదస్సులో ఆయన ప్రసంగించారు. భారత రాజ్యాంగానికి దేశ న్యాయ వ్యవస్థను ఒక సంరక్షకురాలిగా పరిగణిస్తుంటామని చెప్పారు. సుప్రీంకోర్టుతోపాటు మొత్తం న్యాయ వ్యవస్థ ప్రజల అంచనాలకు తగ్గట్టుగా పని చేస్తే సమాజానికి మేలు జరుగుతుందని అన్నారు. ప్రధానమంత్రి ఇంకా ఏం మాట్లాడారంటే...

క్రియాశీలకంగా మానిటరింగ్ కమిటీలు

''దేశంలో మహిళలు, చిన్నారులపై వేధింపులు, నేరాలు పెరిగిపోతుండడం ఆందోళన కలిగిస్తోంది. మహిళల భద్రత కోసం చట్టాల్లో కఠినమైన నిబంధనలు చేరుస్తున్నాం. 2019లో ఫాస్ట్‌ట్రాక్ ప్రత్యేక కోర్టుల పథకాన్ని ప్రారంభించాం. అడబిడ్డలపై జరిగే నేరాల విషయంలో తీర్పులు వేగంగా రావాలి. నేరగాళ్లకు శిక్షలు పడాలి. బాధితులకు సత్వర న్యాయం దక్కాలి. అలా జరిగితేనే జనాభాలో సగం మందికి వారి భద్రతపై ఒక భరోసా, నమ్మకం లభిస్తాయి. మహిళలపై నేరాలు అరికట్టే విషయంలో జిల్లా జడ్జి, మేజిస్ట్రేట్, ఎస్పీతో కూడిన జిల్లా మానిటరింగ్ కమిటీల పాత్ర చాలా కీలకం.

కింది కోర్టులే మొదటి మెట్టు

దేశంలో రాజ్యాంగాన్ని, చట్టాల స్ఫూర్తిని న్యాయ వ్యవస్థ చక్కగా పరిరక్షిస్తోంది. సుప్రీంకోర్టు పట్ల, న్యాయ వ్యవస్థ పట్ల దేశ ప్రజలు ఏనాడూ అపనమ్మకం వ్యక్తం చేయలేదు. న్యాయ వ్యవస్థపై వారికి ఎంతో విశ్వాసం ఉంది. దేశ న్యాయ వ్యవస్థకు జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థ ఒక బలమైన పునాది అనడంలో సందేహం లేదు. బాధితులకు న్యాయం చేకూర్చడంలో కింది కోర్టులే మొదటి మెట్టు. కోర్టుల్లో మౌలిక సదుపాయాల కల్పనకు కృషి చేస్తున్నాం. కోర్టులను ఆధునీకరిస్తున్నాం. పెండింగ్ కేసులను విశ్లేషించడానికి, భవిష్యత్తులో రాబోయే కేసులను అంచనా వేయడానికి కృత్రిమ మేధ(ఏఐ), ఆప్టికల్ క్యారెక్టర్ రికగ్నిషన్ వంటి నూతన సాంకేతికతలను ప్రవేశపెట్టాలని నిర్ణయించాం'' అని ప్రధానమంత్రి మోదీ ఉద్ఘాటించారు. భారత సుప్రీంకోర్టు ఏర్పాటై 75 ఏళ్లు పూర్తవుతున్న సందర్భంగా స్మారక పోస్టల్ స్టాంప్, నాణేన్ని ఆవిష్కరించారు.

ఢిల్లీలో జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థపై జాతీయ సదస్సులో సీజేఐ జస్టిస్ చంద్రచూడ్, ప్రధాని మోదీ

బెయిల్ ఇవ్వడానికి అభ్యంతరమెందుకు: కపిల్ సిబల్

ఎలాంటి సంకోచాలు, పక్షపాతానికి తావులేకుండా తీర్పులు ఇచ్చేలా ట్రయల్ కోర్టులు, జిల్లా కోర్టులు, సెషన్స్ కోర్టులు బలోపేతం కావాలని సుప్రీంకోర్టు బార్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు, రాజ్యసభ సభ్యుడు కపిల్ సిబల్ చెప్పారు. క్షేత్రస్థాయిలోని కింది కోర్టులు ఒత్తిళ్లను తట్టుకొని స్థిరంగా నిలవకపోతే మొత్తం న్యాయ, రాజకీయ వ్యవస్థ సమగ్రత ప్రమాదంలో పడుతుందని అన్నారు. జిల్లా కోర్టులపై సదస్సులో ఆయన మాట్లాడుతూ... బెయిల్ ఒక నియమం, జైలు ఒక మినహాయింపు అంటూ ఇటీవల సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును ప్రస్తావించారు. కీలకమైన కేసుల్లో నిందితులకు బెయిల్ ఇవ్వడానికి ట్రయల్ కోర్టులు, జిల్లా కోర్టులు నిరాకరిస్తున్నాయని ఆక్షేపించారు. తన వృత్తి జీవితంలో కింది కోర్టులు బెయిల్ ఇవ్వగా చూసిన సందర్భాలు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయని తెలిపారు. ఇది కేవలం తన ఒక్కడి అభిప్రాయం మాత్రమే కాదని చెప్పారు. బెయిల్‌ను కింది కోర్టులు ఒక మినహాయింపుగా భావిస్తుండడంతో పై కోర్టులపై విపరీతమైన ఒత్తిడి పెరుగుతోందని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఇటీవల చెప్పారని గుర్తుచేశారు. కింది కోర్టుల్లో బెయిల్ రాకపోవడంతో నిందితులు హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లాల్సి వస్తోందన్నారు. ఈ పరిస్థితిలో మార్పు రావాలని సూచించారు. జిల్లా కోర్టుల్లో మౌలిక సదుపాయాలు అభివృద్ధి చేయాలని, న్యాయమూర్తుల వేతనాలు పెంచాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరారు.

జిల్లా కోర్టులే వెన్నెముక: జస్టిస్ చంద్రచూడ్

దేశంలో మొత్తం న్యాయ వ్యవస్థకు జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థ వెన్నుముక అని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డి.వై.చంద్రచూడ్ అభివర్ణించారు. చట్టబద్ధ పాలనకు జిల్లా జ్యుడీషియరీ అత్యంత కీలకమని చెప్పారు. జిల్లా కోర్టులను కింది కోర్టులు అని పిలవడం ఆపేయాలని సూచించారు. జిల్లా కోర్టులపై జాతీయ సదస్సులో ఆయన మాట్లాడారు. జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థలో కొన్నేళ్లుగా మహిళల భాగస్వామ్యం గణనీయంగా పెరుగుతోందని అన్నారు. న్యాయాన్ని పొందడానికి ప్రజలకు మొదటి వేదిక జిల్లా కోర్టులేనని తెలిపారు. న్యాయ వ్యవస్థలో టెక్నాలజీకి పెద్దపీట వేస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. 2023–24లో 46.48 కోట్ల పేజీల కోర్టు రికార్డులను డిజిటల్ రూపంలోకి మార్చామని వెల్లడించారు. 3,500 కోర్టు కాంప్లెక్స్‌లను, 22,000 కోర్టు రూమ్‌లను కంప్యూటరీకరించడానికి ఈ–కోర్టుల ప్రాజెక్టును ప్రారంభించినట్లు చెప్పారు. న్యాయమూర్తులపై ఒత్తిడి అధికంగా ఉంటుందని, వారు మానసిక ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోవాలని జస్టిస్ చంద్రచూడ్ సూచించారు.

హరియాణా ఎన్నికలు అక్టోబర్ 5న

1 నుంచి ఐదో తేదీకి మార్పు • ఓట్ల లెక్కింపు 8న

న్యూఢిల్లీ: హరియాణా అసెంబ్లీ ఎన్నికల తేదీని భారత ఎన్నికల సంఘం (ఈసీఐ) మార్చింది. ముందుగా ప్రకటించిన అక్టోబర్ 1న కాకుండా 5వ తేదీన అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ఉంటాయని శనివారం ప్రకటించింది. నాలుగో తేదీన జరగాల్సిన ఓట్ల లెక్కింపు 8వ తేదీన ఉంటుందని, జమ్మూకశ్మీర్ ఓట్ల లెక్కింపు అదే రోజున జరుగుతుందని వెల్లడించింది. బిష్ణోయ్ సామాజికవర్గం అసోజ్ అమావాస్య పండుగను జరుపుకోవడానికి పెద్ద సంఖ్యలో రాజస్తాన్‌లోని బికనేర్‌కు వెళతారని, వీరు ఓటింగ్‌కు దూరం కాకూడదనే ఉద్దేశంతోనే ఎన్నికలను అక్టోబర్ ఐదో తేదీకి మార్చామని ఈసీ తెలిపింది. అసోజ్ అమావాస్య అక్టోబర్ 2న వస్తోంది. దీని కోసం హరియాణాలోని సిర్సా, ఫతేహాబాద్, హిసార్‌ల నుంచి వేలాది బిష్ణోయ్ కుటుంబాలు బికనేర్‌కు వెళతాయి. గురు జంబేశ్వర్ స్మృత్యర్థం నిర్వహించే అసోజ్ అమావాస్య కోసం రాజస్తాన్‌లోని స్వగ్రామం ముకమ్‌కు చేరుకుంటాయి. మూడు నాలుగు శతాబ్దాలుగా ఈ సంప్రదాయం కొనసాగుతోంది. అందువల్ల హరియాణా ఎన్నికల తేదీని మార్చాలని ఆలిండియా బిష్ణోయ్ మహాసభ అధ్యక్షుడు తమను రాతపూర్వకంగా అభ్యర్థించారని ఈసీ వెల్లడించింది. ఓటింగ్ హక్కులు కాపాడటానికి, బిష్ణోయ్‌ల సంప్రదాయాలను గౌరవించడానికి ఎన్నికల తేదీని మార్చామని తెలిపింది. అయితే ఎన్నికలను వాయిదా వేయాలని మొదటగా కోరింది బీజేపీ కావడం గమనార్హం. సెప్టెంబరు 28, 29 శని, ఆదివారాలు వస్తున్నాయని, అక్టోబర్ 1వ తేదీ పోలింగ్ సెలవు, రెండో తేదీ గాంధీ జయంతి సెలవు ఉందని.. వరుస సెలవులు వస్తే ప్రజలు వెకేషన్‌కు, స్వస్థలాలకు వెళ్లిపోతారని, పోలింగ్ తగ్గుతుందని బీజేపీ ఈసీకి లేఖ రాసింది. అసోజ్ అమావాస్య ఉన్న విషయాన్ని కూడా ప్రస్తావించింది.

8న అమెరికా పర్యటనకు రాహుల్

న్యూఢిల్లీ: లోక్‌సభలో విపక్షనేత రాహుల్ గాంధీ సెప్టెంబరు 8 నుంచి 10వ తేదీ దాకా అమెరికాలో పర్యటించనున్నారు. వాషింగ్టన్ డి.సి., డల్లాస్‌లలో పలు ముఖాముఖి సమావేశాల్లో పాల్గొననున్నారు. అలాగే టెక్సాస్ యూనివర్శిటీలో విద్యార్థులతోనూ ఇష్టాగోష్టిలో పాల్గొంటారు. ఇండియన్ ఓవర్సీస్ కాంగ్రెస్ చైర్మన్ సామ్ పిత్రోడా.. రాహుల్ అమెరికా పర్యటన వివరాలను శనివారం వెల్లడించారు. 'సెప్టెంబర్ 8న వాషింగ్టన్ డి.సి., 9, 10 తేదీల్లో డల్లాస్‌లో ఉంటారు. పలు కార్యక్రమాలు ఉంటాయి' అని పిత్రోడా తెలిపారు.

ఢిల్లీ సీఎస్‌గా ధర్మేంద్ర

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: 1989 బ్యాచ్ ఐఏఎస్ అధికారి ధర్మేంద్ర ఢిల్లీ ప్రభుత్వ నూతన ప్రధాన కార్యదర్శిగా నియమితులయ్యారు. అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ప్రస్తుత చీఫ్ సెక్రటరీగా ఉన్న ధర్మేంద్ర ఢిల్లీ సీఎస్‌గా సెప్టెంబర్ 1న బాధ్యతలు స్వీకరించనున్నారు. గతంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి రెండుసార్లు పొడిగింపులు అందుకున్న ఢిల్లీ ప్రస్తుత చీఫ్ సెక్రటరీ నరేష్ కుమార్ పదవీకాలం శనివారంతో ముగియడంతో కేంద్ర హోంశాఖ ఆయన స్థానంలో ధర్మేంద్రను నియమించింది. స్వతహాగా సివిల్ ఇంజనీర్ అయిన ధర్మేంద్ర 2022 ఏప్రిల్ నుంచి అరుణాచల్ ప్రదేశ్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా పనిచేస్తున్నారు. నరేష్ కుమార్ ప్రధాన కార్యదర్శిగా ఉన్న సమయంలో, ఆయన నేతృత్వంలోని ఢిల్లీ బ్యూరోక్రసీకి, అరవింద్ కేజ్రీవాల్ ప్రభుత్వానికి మధ్య తరచూ ఘర్షణలు చోటుచేసుకున్న విషయం తెలిసిందే.

గృహనిర్బంధంలో వైద్యురాలి తల్లిదండ్రులు: అధిర్

కోల్‌కతా: ఆర్.జి.కర్ మెడికల్ కాలేజీ హత్యాచారానికి గురైన వైద్యురాలి తల్లిదండ్రులను పోలీసులు గృహనిర్బంధంలో ఉంచారని పశ్చిమబెంగాల్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు అధిర్ రంజన్ చౌదరి ఆరోపించారు. అధిర్ శనివారం ట్రైనీ డాక్టర్ ఇంటికి వెళ్లి ఆమె తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడారు. త్వరగా అంత్యక్రియలు పూర్తిచేయడానికి పోలీసులు హతురాలి తండ్రికి డబ్బు ఇవ్వజూపారని ఆరోపించారు. 'డాక్టర్ తల్లిదండ్రులను పోలీసులు గృహనిర్బంధంలో ఉంచారు. రకరకాల కారణాలు చెబుతూ వారిని గడప దాటనీయడం లేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదేశాల మేరకు వైద్యురాలి అంత్యక్రియలను తక్షణం పూర్తిచేయాలంటూ తండ్రికి డబ్బు ఇవ్వజూపారు' అని అధిర్ అన్నారు. ఆగస్టు 9న వేకువజామున ఆర్.జి.కర్ ఆసుపత్రి సెమినార్ హాల్‌లో పీజీ ట్రైనీ డాక్టర్ మృతదేహం లభించిన విషయం తెలిసిందే. ఆమెను రేప్ చేసి హత్య చేశారని పోస్ట్‌మార్టమ్‌లో తేలింది. అప్పటినుంచి బెంగాల్‌లో జూనియర్ డాక్టర్లు సమ్మెను కొనసాగిస్తున్నారు. సమ్మె చేస్తున్న డాక్టర్లను కలవడానికి అధిర్ రంజన్ చౌదరి శనివారం ఆర్.జి.కర్ ఆసుపత్రికి వెళ్లేందుకు ప్రయత్నించగా పోలీసులు ఆయన్ని అడ్డుకున్నారు.

ఎయిమ్స్ ఐసీయూలో ఏచూరి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: సీపీఎం ప్రధాన కార్యదర్శి సీతారాం ఏచూరి అస్వస్థతకు గురయ్యారు. శ్వాసకోశ సంబంధిత వ్యాధితో ఏచూరి ఆగస్టు 19న ఢిల్లీలోని ఎయిమ్స్ ఆసుపత్రిలో చేరారు. న్యూమోనియాను పోలిన ఛాతీ ఇన్‌ఫెక్షన్‌తో ఆయన బాధపడ్డారు. 72 ఏళ్ల ఏచూరి ఆరోగ్య సమస్య ఏమిటనేది ఎయిమ్స్ వెల్లడించలేదు. వైద్య బృందం ఏచూరికి మెరుగైన వైద్య చికిత్స అందిస్తున్నట్లు సీపీఎం కేంద్ర కమిటీ శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపింది. ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్ (ఐసీయూ)లో ఉన్నారని, కోలుకుంటున్నారని తెలిపింది. సీతారాం ఏచూరి ఇటీవలే కాటరాక్ట్ ఆపరేషన్ చేయించుకున్నారు.

హారిస్‌లో అన్నీ లోపాలే: ట్రంప్

వాషింగ్టన్: డెమొక్రటిక్ మహిళా అభ్యర్థి కమలా హారిస్‌పై తరచూ వ్యక్తిగత దూషణలకు పాల్పడే రిపబ్లికన్ అధ్యక్ష అభ్యర్థి డొనాల్డ్ ట్రంప్ మరోసారి ఆమెపై నోరు పారేసుకున్నారు. గురువారం సీఎన్ఎన్ వార్తాసంస్థకు ఆమె ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూను ప్రస్తావిస్తూ ట్రంప్ విమర్శలకు దిగారు. ''సీఎన్ఎన్‌కు హారిస్ ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలు మీరంతా చూసే ఉంటారు. ఆమె సాదాసీదా ఇంటర్వ్యూ ఇచ్చినా బాగానే ఉండేదేమో. మామూలు ఇంటర్వ్యూలు అద్భుతంగా లేకపోయినా ఎంతోకొంత బాగానే ఉంటాయి. కానీ తాజా ఇంటర్వ్యూ చెత్తగా ఉంది. అందులో అన్నీ లోపాలే. అసలు హారిస్‌లోనే లోపాలున్నాయి. ఇలాంటి లోపాలున్న బైడెన్ ఇప్పటికే రేస్ నుంచి తప్పుకున్నారు'' అని ట్రంప్ వ్యాఖ్యానించారు. ''గత రాత్రి ప్రసారమైన ఆమె ఇంటర్వ్యూను చూశారా?. ఈమెకు మన దేశానికి అధ్యక్షురాలు అయ్యే అర్హత ఉందా? నాకైతే ఆమె అలా కనిపించట్లేదు'' అని ట్రంప్ అన్నారు.

రైతుల గోడు కేంద్రం వినాలి

ఒలింపియన్ వినేశ్ ఫొగాట్ వినతి

చండీగఢ్: ఒలింపిక్ క్రీడాకారిణి, మల్లయోధురాలు వినేశ్ ఫొగాట్ గత 200 రోజులుగా ఉద్యమిస్తున్న రైతన్నలకు సంఘీభావం ప్రకటించారు. శనివారం పంజాబ్, హరియాణా సరిహద్దులోని శంభు, ఖనౌరీ బోర్డర్ పాయింట్ల వద్ద పంజాబ్ రైతుల 'ఢిల్లీ చలో' నిరసనోద్యమం శనివారం 200వ రోజుకు చేరిన సందర్భంగా శంభు బోర్డర్‌తో పాటు ఖనౌరీ బోర్డర్ వద్దకు వచ్చి రైతులతో కలిసి నిరసన స్థలాల వద్ద బైఠాయించి వారికి వినేశ్ ఫొగాట్ మద్దతు పలికారు. రైతు కుటుంబంలో పుట్టిన వినేశ్ ఈ సందర్భంగా మాట్లాడారు. '' మీ కూతురు మీకు బాసటగా ఉంటుందని చెప్పేందుకే ఇక్కడికి వచ్చా. డిమాండ్లు ఇంకా నెరవేర్చనందుకే రైతుల నిరసనలు కొనసాగుతున్నాయి. 200 రోజులుగా ఉద్యమిస్తున్న వీళ్లను చూస్తే బాధేస్తోంది. రెజ్లర్లుగా మేం రైతులకు మావంతుగా ఏమీ చేయలేకపోయామని ఒక్కోసారి అనిపిస్తుంది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో భారత్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించిన మేము ఇక్కడ సొంత కుటుంబం కోసం ఏమీ చేయలేక నిస్సహాయులమయ్యాం. వీళ్ల బాధను ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం వినాలి. రైతన్న అన్నం పెట్టకపోతే మనమెలా బతుకుతాం?. ప్రభుత్వం అస్సలు పట్టించుకోకపోయినా నిస్వార్థంగా రైతులు పంటలు పండించి దేశానికి తిండి పెడుతున్నారు. వాళ్లది పెద్ద మనసు. ప్రభుత్వం కూడా తమది పెద్దమనసు అని చాటిచెప్పాలి. డిమాండ్లను నెరవేర్చాలి. హరియాణాలో రైతులు ఉద్యమిస్తే వారికీ నేను మద్దతు పలుకుతా. రైతుల కష్టాలను పరిష్కరించాల్సిందే. సమస్యలను పరిష్కరించాల్సిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఉంది. రైతుల ఉద్యమం వృథా కాకూడదు'' అని అన్నారు. హరియాణాలోని ఛర్ఖీ దాద్రీ జిల్లాకు చెందిన మీరు వచ్చే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో పోటీచేస్తారా? అని విలేకరి ప్రశ్నించగా '' నాకు రాజకీయాల గురించి అస్సలు తెలియదు. నాకు రాజకీయ అనుభవం కూడా లేదు. నేను రాజకీయాల్లోకి రాబోను. ఇక్కడ రాజకీయాలు మాట్లాడొద్దు. ఇది రైతుల ఉద్యమస్థలి. ఇక్కడ రైతన్నల సమస్యల గురించే మాట్లాడదాం. చర్చిద్దాం '' అని ఆమె వ్యాఖ్యానించారు. నిరసనోద్యమం మొదలై 200 రోజులు పూర్తయిన సందర్భంగా సంయుక్త కిసాన్ మోర్చా, కిసాన్ మజ్దూర్ సంయుక్తంగా అక్కడే 'కిసాన్ మహాపంచాయత్' ఏర్పాటుచేశాయి.

గాజాలో 89 మంది మృత్యువాత

గాజా: గాజాలోని మధ్య, దక్షిణ ప్రాంతాలపై ఇజ్రాయెల్ బలగాలు 48 గంటల వ్యవధిలో జరిపిన దాడుల్లో 89 మంది చనిపోయారు. ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ చేపట్టిన దాడుల్లో శనివారం ఒక్క రోజే 48 మంది మృతి చెందినట్లు పాలస్తీనా ఆరోగ్య విభాగం తెలిపింది. అల్ అఖ్సా అరబ్ ఆస్పత్రిపైనా దాడికి దిగిందని, ఈ ఘటనలో ఇద్దరు చనిపోయినట్లు వివరించింది. రోగులు, వారి సంబంధీకులు పెద్ద సంఖ్యలో గాయపడ్డారని పేర్కొంది. కాగా, ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ తాత్కాలిక కాల్పుల విరమణ ప్రకటించిన నేపథ్యంలో శనివారం గాజాలో పోలియో వ్యాక్సినేషన్ డ్రైవ్ మొదలైంది. ఖాన్ యూనిస్ ఆస్పత్రిలో 10 మంది శిశువులకు టీకా వేశారని అధికారులు తెలిపారు. ఆక్రమిత వెస్ట్ బ్యాంక్‌లోని జెనిన్ నగరాన్ని ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ చుట్టుముట్టింది. నాలుగు రోజులుగా ఇక్కడ దాడులు జరుపుతున్న ఆర్మీ నగరాన్ని మిగతా ప్రపంచంతో సంబంధాలు లేకుండా తెంచేసింది. మిలటరీ జీపులు, సాయుధ బలగాల వాహనాలు అక్కడ కనిపిస్తున్నాయి. ఎక్కడ చూసినా ధ్వంసమైన కాంక్రీట్ గోడలు, శిథిల భవనాలు దర్శనమిస్తున్నాయి.

సెప్టెంబర్‌లోనూ అధిక వర్షపాతం

ఆగస్టులో సాధారణం కంటే 16 శాతం ఎక్కువ: ఐఎండీ

న్యూఢిల్లీ: ఆగస్టులో మాదిరిగానే సెప్టెంబర్‌లోనూ సాధారణానికి మించి వర్షాలు కురిసే అవకాశముందని భారత వాతావరణ శాఖ (ఐఎండీ) అంచనా వేసింది. ఆగస్టులో సాధారణానికి మించి 16 శాతం అధికంగా వర్షపాతం నమోదైందని తెలిపింది. అదేసమయంలో, వాయవ్య భారతంలో రికార్డు స్థాయిలో 253.9 మిల్లీమీటర్ల వర్షం పడిందని, 2001 సంవత్సరం తర్వాత ఆగస్టులో ఇంత భారీగా వానలు కురియడం ఇది రెండోసారని తెలిపింది. ఐఎండీ డైరెక్టర్ జనరల్ మృత్యుంజయ మహాపాత్ర శనివారం ఢిల్లీలో మీడియాకు ఈ వివరాలు వెల్లడించారు. 'దేశంలో ఆగస్టులో 248.1 మిల్లీమీటర్ల సాధారణ వర్షపాతం నమోదవ్వాల్సి ఉండగా, అంతకుమించి ఈసారి ఆగస్టులో 287.1 మి.మీ. వర్షం కురిసింది. అదేవిధంగా, జూన్ ఒకటో తేదీన మొదలైన రుతుపవన సీజన్‌లో దేశంలో సాధారణంగా 701 మి.మీ. వర్షం కురవాల్సి ఉండగా, ఈసారి ఏకంగా 749 మి.మీ. కురిసింది'అని ఆయన వివరించారు. 'ఆగస్టులో సాధారణంగా 16.3 రోజులపాటు అల్పపీడన వాతావరణం కొనసాగుతుంది. కానీ, అంతకుమించి 17 రోజుల్లో అల్పపీడనాల ప్రభావం ఉంది. ఆగస్టులో ఏర్పడిన ఆరు అల్పపీడనాల్లో రెండింటి కారణంగా ఉత్తర, మధ్యభారతంతో పాటు తూర్పు భారతంలోని కొన్ని ప్రాంతాలు, తమిళనాడు సహా దక్షిణ భారతంలో అతి భారీ వర్షాలు కురిశాయి. ఆగస్టు నెల మొత్తం రుతు పవనాల ప్రభావం కొనసాగింది'అని ఐఎండీ డీజీ మహాపాత్ర తెలిపారు. అయితే, హిమాలయాలు, ఈశాన్య ప్రాంతంలోని పలు జిల్లాల్లో సాధారణం కంటే తక్కువ వర్షపాతం నమోదైందన్నారు. ఈ సీజన్‌లో అల్పపీడనాల్లో అధిక భాగం దేశ దక్షిణ ప్రాంతంపైనే కేంద్రీకృతం కావడమే ఇందుకు కారణమని చెప్పారు.

వాయవ్య భారతంలో అతిభారీ వర్షాలు

వాయవ్య భారతం, చుట్టుపక్కల ప్రాంతాల్లో ఆగస్టులో మాదిరిగా సెప్టెంబర్‌లో భారీ వర్షాలు కురిసేందుకు అవకాశాలున్నాయని ఐఎండీ డీజీ మృత్యుంజయ వివరించారు. దేశంలోని మిగతా ప్రాంతాల్లో సాధారణానికి మించి వానలు పడొచ్చని అంచనా వేశారు. దేశవ్యాప్తంగా సెప్టెంబర్‌లో దీర్ఘకాలం సగటు 167.9 మి.మీ. మించి వర్షాలు పడొచ్చని చెప్పారు.

అరేబియా సముద్రంలో తుపానా?

వాతావరణ శాఖ అధికారులే అవాక్కైన వైనం

గత 48 ఏళ్లలో ఎన్నడూ చూడలేదని వ్యాఖ్య

న్యూఢిల్లీ: ఆగస్ట్ నెలలో అరేబియా సముద్రంలో తుపాను పుట్టి భారత వాతావరణ శాఖ అధికారులను సైతం సంభ్రమాశ్చర్యాలకు, ఒకింత ఆందోళనకు గురిచేసింది. ఎందుకంటే అరేబియా సముద్రంలో ఆగస్ట్ నెలలో తుపాన్లు ఏర్పడటం చాలా అరుదైన విషయం. అరేబియా సముద్ర పశ్చిమ ప్రాంత జలాలు ఎల్లప్పుడూ చల్లగా ఉంటాయి. చల్లని జలాలు అనేవి తుపాన్లు ఏర్పడేందుకు అనువైన వాతావరణం కాదు. అరేబియా ద్వీపకల్ప భూభాగాల నుంచి వీచే పొడిగాలులు సైతం ఇక్కడ తుపాన్లను ఏర్పర్చలేవు. అయితే తాజాగా గుజరాత్ తీరాన్ని దాటుతూ తుపాను ఏర్పడటం వాతావరణ శాఖ అధికారులను సైతం ఆలోచనల్లో పడేసింది. చివరిసారిగా 1976లో అరేబియా సముద్రంలో తుపాను ఏర్పడింది. అది కూడా ఒడిశా మీదుగా ఏర్పడిన అల్పపీడనం చివరకు పశ్చిమ–వాయవ్య దిశగా కదిలి చివరకు అరేబియా సముద్రంలో తుపానుగా రూపాంతరం చెందింది. తర్వాత అది అలాగే వెళ్లి ఒమన్ తీరం వద్ద బలహీనపడింది.

అరేబియాలో తుపాన్లు ఎందుకు రావంటే?

వర్షాకాల సీజన్‌లో అరేబియా సముద్ర జలాల ఉపరితల ఉష్ణోగ్రత 26 డిగ్రీల సెల్సియస్‌కన్నా తక్కువకు పడిపోతుంది. దీంతో జూలై, సెప్టెంబర్‌లో తుపాన్లు ఏర్పడటం కష్టం. అల్పపీడనం ఏర్పడినపుడు గాలులు గంటకు 52–61 కి.మీ.ల వేగంతో వీస్తాయి. అదే తుపాను ఏర్పడితే గంటకు 63–87 కి.మీ.ల వేగంతో వీస్తాయి. తుపాను ఏర్పడాలంటే సముద్ర ఉపరితల ఉష్ణోగ్రత కచ్చితంగా 26.5 డిగ్రీల సెల్సియస్‌ను మించి ఉండాలి. అయితే అరేబియా జలాలు ఇంత వేడి ఉండవు. అదే బంగాళాఖాతంలో ఉండే వాతావరణం తుపాన్లు ఏర్పడటానికి అత్యంత అనువుగా ఉంటుంది. చారిత్రకంగా బంగాళాఖాతం, అరేబియాసముద్రాన్ని కలిపి హిందూ మహాసముద్ర ఉత్తరప్రాంతంగా పరిగణిస్తారు. హిందూ మహాసముద్రం ఉత్తరాన 1976 తర్వాత తుపాను ఏర్పడటం ఇదే తొలిసారికావడం విశేషం. 1891 ఏడాది నుంచి చూస్తే ఇప్పటిదాకా ఈ ప్రాంతంలో ఆగస్టునెలలో కేవలం నాలుగుసార్లే తుపాన్లు ఏర్పడ్డాయి. అరేబియా సముద్రప్రాంతంతో పోలిస్తే బంగాళాఖాతంలో తుపాన్లు వచ్చే అవకాశాలు నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ. మే, నవంబర్ మధ్యలో ఇవి విజృంభిస్తాయి.

భూతాపం కారణమా?

మితిమీరిన కాలుష్యం, విచ్చలవిడిగా పెరిగిపోయిన మానవ కార్యకలాపాలు, పారిశ్రామికీకరణ, శిలాజ ఇంధనాలను మండించడంతో భూతాపోన్నతి కారణంగా వాతావరణ మార్పులు సంభవిస్తున్నాయి. దీంతో అరేబియా సముద్రంలో తుపాన్లకు ఈ భూతాపోన్నతికి సంబంధం ఉందేమోనని శాస్త్రవేత్తలు అనుమానిస్తున్నారు. భూతాపం కారణంగా ఇది సంభవించినా ఆశ్చర్యపడాల్సిన పనిలేదని భారత భూవిజ్ఞాన మంత్రిత్వ శాఖ మాజీ కార్యదర్శి మాధవన్ రాజీవన్ అభిప్రాయపడ్డారు. ''దశాబ్దాలుగా ప్రాంతీయ వాతావరణంపై శాస్త్రవేత్తలకు ఉన్న అంచనాలను ఈ కొత్త పరిస్థితులు తలకిందులు చేస్తున్నాయి. వాతావరణ మార్పుల్లో కొత్త ధోరణులు అరేబియా సముద్రప్రాంతంపై మరింత లోతైన అధ్యయనం అవసరమని చాటిచెప్తున్నాయి. శతాబ్దాలుగా కొనసాగే వర్షాకాల సీజన్, అల్ప పీడనాలు, తుపాన్ల సీజన్లపై మనకున్న అవగాహనను మరింతగా అప్‌డేట్ చేసుకోవాల్సిన సమయమొచ్చింది. వాతావరణంలో తరచూ ఇలాంటివే సంభవిస్తే మన ఉష్ణమండల ప్రాంత పరిస్థితుల్లోనూ మార్పులు గణనీయంగా రావొచ్చు. ఇలాంటి తుపాన్లు ఏర్పడటానికి దారితీసిన పరిస్థితులను వాతావరణ శాస్త్రవేత్తలు మరింత లోతుగా అధ్యయనం చేయాలి'' అని రాజీవన్ వ్యాఖ్యానించారు.

నల్లగొండ జిల్లా తిరుమలగిరి(సాగర్) మండలంలోని కొంపెల్లిలో వరి చేలను ముంచెత్తిన వరద

ములుగు జిల్లాలోని పస్రా తాడ్వాయి మధ్య కొండపర్తిస్టేజీ సమీపంలో జాతీయ రహదారిపై కూలిన చెట్లు

సూర్యాపేట జిల్లా కోదాడ మున్సిపల్ కార్యాలయంలోకి చేరిన వర్షపు నీరు

మధిర మండలం పాలవాగు వద్ద రోడ్డుపై ప్రవహిస్తున్న వరద. (ఇన్‌సెట్)లో ఎర్రుపాలెం మండలం మీనవోలు సమీపాన వరదలో చిక్కుకున్న ఆర్టీసీ బస్సు

జోరు వాన

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా విస్తారంగా వానలు.. పలుచోట్ల కుండపోత

ఒక్కరోజులో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 2.33 సెంటీమీటర్ల సగటు వర్షపాతం నమోదు

సాక్షి, హైదరాబాద్/ సాక్షి నెట్‌వర్క్: రాష్ట్రవ్యాప్తంగా భారీ వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. పలు జిల్లాల్లో భారీ నుంచి అత్యంత భారీగా వానలు పడుతున్నాయి. వాగులు, వంకలు ఉప్పొంగుతున్నాయి, చెరువులు అలుగుపోస్తున్నాయి. రహదారులపై నీరు చేరడంతో రాకపోకలు స్తంభించిపోయాయి. బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడనం బలపడి వాయుగుండంగా మారిందని.. ఆదివారం విశాఖపట్నం సమీపంలో తీరం దాటే అవకాశం ఉందని వాతావరణ శాఖ తెలిపింది. దీని ప్రభావంతో ఆది, సోమవారాల్లో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మోస్తరు నుంచి భారీ వర్షాలు పడతాయని హెచ్చరించింది. ఈ మేరకు 14 జిల్లాలకు రెడ్ అలర్ట్, పది జిల్లాలకు ఆరెంజ్ అలర్ట్ జారీ చేసింది.

ఎర్రుపాలెంలో 18.83 సెంటీమీటర్లు

శనివారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా చాలా చోట్ల భారీ వర్షాలు కురిశాయి. అత్యధికంగా ఖమ్మం జిల్లా ఎర్రుపాలెంలో 18.83 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. మధిరలో 16.38, బోమన్‌దేవిపల్లిలో 13.75, వరంగల్ జిల్లా రెడ్లవాడలో 12.35, యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా అడ్డగూడూరులో 10.43 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. రాష్ట్ర ప్రణాళిక విభాగం గణాంకాల మేరకు.. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 45 చోట్ల 5 సెం.మీ. కంటే ఎక్కువ వర్షాలు కురిశాయి. మొత్తంగా శనివారం ఒక్కరోజే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 2.33 సెం.మీ. సగటు వర్షపాతం నమోదైంది.

సీజన్ సగటులో అధిక వర్షపాతం

నైరుతి సీజన్‌లో ఆగస్టు చివరినాటికి రాష్ట్రంలో 57.59 సెం.మీ. సగటు వర్షపాతం నమోదుకావాల్సి ఉండగా.. ఈసారి 66.37 సెం.మీ. కురిసింది. మహబూబ్‌నగర్, జోగుళాంబ గద్వాల, వనపర్తి, నారాయణపేట్ జిల్లాల్లో అత్యధిక వర్షపాతం.. జయశంకర్ భూపాలపల్లి, కరీంనగర్, వికారాబాద్, నాగర్‌కర్నూల్, ఖమ్మం, ములుగు జిల్లాల్లో అధిక వర్షపాతం నమోదైంది. మిగతా జిల్లాలన్నీ సాధారణ వర్షపాతానికి కాస్త అటు ఇటుగా ఉన్నాయి.

పలు జిల్లాల్లో విస్తారంగా వానలు..

రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలతో ఉమ్మడి వరంగల్, ఖమ్మం, నిజామాబాద్, కరీంనగర్, మహబూబ్‌నగర్ లలోని పలు ప్రాంతాల్లో చెరువులు, కుంటలు నీటితో కళకళలాడుతున్నాయి. ఏకబిగిన వర్షాలతో రోడ్లు జలమయమయ్యాయి. లోతట్టు ప్రాంతాల్లోని కాలనీలు నీట మునిగాయి. ములుగు జిల్లా ఎస్ఎస్ తాడ్వాయి మండలం నార్లాపూర్‌కు చెందిన పుట్ట మహేశ్ (17) పశువులను మేపడానికి వెళ్లి పిడుగుపాటుతో మృతి చెందాడు.

సూర్యాపేట జిల్లా నాగారం మండల పరిధిలోని ఫణిగిరి గ్రామంలో శ్రీ సీతారామచంద్ర స్వామి ఆలయం చుట్టూ ఉన్న గుట్టలపై శనివారం వర్షపు నీరు జాలువారి జలపాతంలా కనువిందు చేసింది.

- ములుగు జిల్లా జగ్గన్నగూడెం సమీపంలోని బొగ్గుల వాగు, పస్రా-ఎస్ఎస్ తాడ్వాయి మండలాల మధ్య జలగలంచవాగు పొంగిపొర్లడంతో రాకపోకలకు అంతరాయం కలిగింది. పస్రా- తాడ్వాయి మధ్య కొండపర్తి సమీపంలో జాతీయ రహదారిపై చెట్లు విరిగిపడడంతో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. మహబూబాబాద్ జిల్లా కేంద్రం శివారులోని మున్నేరు వాగు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. వరంగల్ జిల్లా ఖానాపురం మండలంలో పాకాల వాగు ఉప్పొంగడంతో.. వందల ఎకరాల్లో పొలాలు నీటమునిగాయి.
- ఖమ్మం జిల్లా మధిర పట్టణం జలదిగ్బంధమైంది. బస్సులు, వాహనాల్లో ఉన్న ప్రయాణికులు ఎక్కడికక్కడ చిక్కుకుపోయి ఆందోళనలో పడ్డారు. ఉమ్మడి కరీంనగర్ జిల్లా పర్యటనలో ఉన్న డిప్యూటీ సీఎం భట్టి.. భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో హుటాహుటిన మధిరకు బయలుదేరారు. అధికారులతో పరిస్థితిని సమీక్షించారు. ఎర్రుపాలెం మండలం మీనవోలు-పెగళ్లపాడు మధ్య రహదారిపై చేరిన వరదలో ఆర్టీసీ బస్సు చిక్కుకుపోయింది. పోలీసులు స్థానికుల సాయంతో ప్రయాణికులను సురక్షితంగా బయటికి తీసుకొచ్చారు. ఇక్కడి నక్కలవాగులో భవానిపురానికి చెందిన మలిశెట్టి సాంబశివరావు(19) గల్లంతయ్యాడు.
- కామారెడ్డి జిల్లా బాన్సువాడ డివిజన్‌లో భారీ వర్షం కురిసింది. పట్టణంలో ప్రధాన రహదారిపై నీరు చేరి వాహనాలు నీట మునిగాయి.
- ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లావ్యాప్తంగా శుక్రవారం అర్ధరాత్రి నుంచి శనివారం రాత్రి వరకు ఎడతెరిపి లేకుండా వర్షం కురిసింది. యాదాద్రి జిల్లా రాజాపేటలో, అడ్డగూడూరు మండలం చౌళ్లరామారంలో పెద్ద సంఖ్యలో చెట్లు నేలకూలాయి. సూర్యాపేట, కోదాడ, హుజూర్‌నగర్ నియోజకవర్గాల్లో పొలాలు నీటమునిగాయి.
- ఉమ్మడి పాలమూరు జిల్లాలో కుండపోత వర్షం కురిసింది. నారాయణపేట జిల్లా బండగొండలో ఇద్దరు యువకులు వాగులో పడి కొట్టుకుపోగా.. స్థానికులు గమనించి కాపాడారు. మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలో దుందుభి, వర్నె వాగు ఉధృతంగా పారుతున్నాయి. జడ్చర్లలో ఏరియా ఆస్పత్రి జలదిగ్బంధమైంది వనపర్తి జిల్లా పాన్‌గల్ మండలం దావాజీపల్లి సమీపంలో కేఎల్ఐ కాల్వకు గండిపడటంతో పొలాలు నీటమునిగాయి. నాగర్‌కర్నూల్ జిల్లా పెద్దకొత్తపల్లి మండలం వెనచర్లలో ఓ ఇంటి పైకప్పు కూలింది.
- జగిత్యాల జిల్లా కేంద్రంలోని వెంకటాద్రినగర్ వద్ద బ్రిడ్జిపై నుంచి వరద పారుతోంది. అధికారులు ప్రజలను జేసీబీ సహాయంతో వాగును దాటిస్తున్నారు.

గ్రేటర్ సిటీకి ముసురు

హైదరాబాద్ మహానగరానికి ముసురు పట్టింది. శుక్రవారం రాత్రి నుంచి శనివారం రాత్రి వరకు కూడా ఎడతెరిపి లేకుండా వర్షం కురుస్తూనే ఉంది. దీనితో రోడ్లన్నీ చిత్తడిగా మారాయి. ట్రాఫిక్ చాలా నెమ్మదిగా సాగింది. లోతట్టు ప్రాంతాల్లోని కాలనీలు జలమయం అయ్యాయి. భారీ వర్షాలు కురుస్తాయన్న హెచ్చరికల నేపథ్యంలో.. హైదరాబాద్ జిల్లా పరిధిలో పాఠశాలలకు సోమవారం సెలవు ప్రకటించారు. విస్తారంగా వానలతో హిమాయత్‌సగర్, గండిపేట జంట జలాశయాల్లోకి వరద పెరిగింది. దీనితో మూసీ పరీవాహక ప్రాంతాల వారిని అధికార యంత్రాంగం అప్రమత్తం చేసింది. 59 పునరావాస కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. లోతట్టు ప్రాంతాల ప్రజలను ముందస్తుగా తరలించాలని అధికారులను కలెక్టర్ ఆదేశించారు.

అప్రమత్తంగా ఉండండి: సీఎం రేవంత్

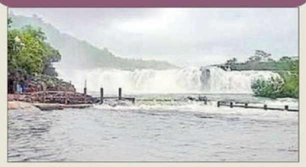
రాష్ట్రవ్యాప్తంగా భారీ వర్షాలు కురుస్తున్న నేపథ్యంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని అప్రమత్తం చేయాలని ప్రభుత్వ సీఎస్ శాంతికుమారిని సీఎం ఎ.రేవంత్‌రెడ్డి ఆదేశించారు. రాష్ట్రానికి భారీ వర్ష సూచన నేపథ్యంలో శనివారం ఆయన సీఎస్‌తో సమీక్షించారు. రెవెన్యూ, మున్సిపల్, విద్యుత్, వైద్యారోగ్య, పోలీసు శాఖలు అప్రమత్తంగా ఉండేలా చూడాలని సూచించారు. ఎలాంటి అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా ముందు జాగ్రత్త చర్యలు చేపట్టాలని.. లోతట్టు ప్రాంతాల ప్రజలను సహాయక శిబిరాలకు తరలించాలని ఆదేశించారు. జలాశయాల గేట్లు ఎత్తేసే నేపథ్యంలో దిగువ ప్రాంతాల ప్రజలను అప్రమత్తం చేయాలన్నారు.

ఉన్నతాధికారులతో సీఎస్ సమీక్ష

భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో ప్రాణ, ఆస్తి నష్టం కలగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని.. అన్ని జిల్లా కలెక్టరేట్లు, జీహెచ్ఎంసీ, సచివాలయంలో కంట్రోల్ రూమ్‌లు ఏర్పాటు చేయాలని సీఎస్ శాంతికుమారి అధికారులను ఆదేశించారు. శనివారం ఆమె డీజీపీ జితేందర్, ఉన్నతాధికారులు, జిల్లా కలెక్టర్లతో టెలీ కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. కొన్ని ప్రాంతాల్లో క్లౌడ్ బరస్ట్ అయ్యే అవకాశం ఉందని వాతావరణశాఖ హెచ్చరించిందని.. ఎలాంటి ఆకస్మిక విపత్తు ఎదురైనా ఎదుర్కోవడానికి సిద్ధంగా ఉండాలని సూచించారు. వాగులు, వంకలు, చెరువులు పొంగుతున్న ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేకంగా అధికారిని నియమించి.. జాగ్రత్త చర్యలు చేపట్టాలన్నారు. వర్షాల పరిస్థితికి అనుగుణంగా జిల్లాల్లో పాఠశాలలకు సెలవు ప్రకటించే విషయంపై కలెక్టర్లు నిర్ణయం తీసుకోవాలని సూచించారు.

బొగత జలపాతం సందర్శన నిలిపివేత

వాజేడు: ఎగువన కురుస్తున్న వర్షాలతో ములుగు జిల్లా వాజేడు మండలం పరిధిలోని బొగత జలపాతం ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. కాగా, భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో ఉన్నతాధికారుల ఆదేశాల మేరకు ఆదివారం నుంచి జలపాతం సందర్శనను తాత్కాలికంగా నిలిపివేస్తున్నట్లు రేంజర్ శ్రీనివాస్ శనివారం తెలిపారు. మళ్లీ ఎప్పుడు అనుమతిస్తారనేది మీడియా ద్వారా తెలియజేయనున్నట్లు వెల్లడించారు.

సీజనల్ వ్యాధులపై జాగ్రత్త

వైద్య సిబ్బందికి మంత్రి దామోదర సూచన

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలో భారీ వర్షాలు కురిసే అవకాశముందని వాతావరణ శాఖ హెచ్చరించిన నేపథ్యంలో వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి దామోదర రాజనర్సింహ.. తమ శాఖ ఉన్నతాధికారులను అప్రమత్తం చేశారు. వర్షాలు తగ్గే వరకు డాక్టర్లు, నర్సులు, ఇతర సిబ్బంది అంతా హెడ్‌క్వార్టర్స్‌లోనే ఉండాలని ఆదేశించారు. ఎవరికీ సెలవులు మంజూరు చేయొద్దని డీఎంఈ వాణి, టీవీవీపీ కమిషనర్ రవీందర్ నాయక్‌ను ఆదేశించారు. సీజనల్ వ్యాధులు ప్రబలకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. వైద్య శాఖ అధికారులు క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి, బాధితులకు అండగా నిలవాలని కోరారు. డెంగీ, చికున్ గున్యా, మలేరియా తదితర వ్యాధుల కట్టడిపై శనివారం ఆయన అధికారులతో సుదీర్ఘంగా చర్చించారు. కాగా, రాష్ట్రంలో డెంగీ, చికున్ గున్యా, మలేరియా కేసులు నియంత్రణలోనే ఉన్నాయని అధికారులు మంత్రికి నివేదించారు.

డెంగీ: రాష్ట్రంలో జనవరి 1 నుంచి ఆగస్టు 30 వరకు పరీక్షించిన మొత్తం 1,06,356 నమూనాలలో రిపోర్ట్ అయిన డెంగీ కేసులు 6,242 అని అధికారులు తేల్చారు. డెంగీ హైరిస్క్ తొలి పది జిల్లాల్లో హైదరాబాద్‌లో (2,073), సూర్యాపేట (506), మేడ్చల్ మల్కాజ్‌గిరి (475), ఖమ్మం (407), నిజామాబాద్ (362), నల్లగొండ (351), రంగారెడ్డి (260), జగిత్యాల (209), సంగారెడ్డి (198), వరంగల్ (128) కేసులు నమోదయ్యాయి.

చికున్ గున్యా: ఈ ఏడాదిలో ఇప్పటి వరకు పరీక్షించిన 3,127 నమూనాలలో రిపోర్ట్ అయిన వాటిలో చికున్ గున్యా కేసులు 167. చికున్ గున్యా హైరిస్క్ జిల్లాల్లో హైదరాబాద్ (74), మహబూబ్‌నగర్ (20), వనపర్తి (17), రంగారెడ్డి (16), మేడ్చల్ (11) కేసులు నమోదయ్యాయి.

మలేరియా: జనవరి 1 నుంచి ఆగస్టు 30 వరకు మొత్తం 22,80,500 నమూనాలు పరీక్షిస్తే మలేరియా పాజిటివ్‌గా 197 కేసులు నమోదయ్యాయి.

మహబూబాబాద్ జిల్లా గార్ల సమీపంలో రోడ్డు కమ్ చెక్‌డ్యాం పైనుంచి ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్న పాకాల ఏరు

నాగార్జునసాగర్ సమీపంలో ఉధృతంగా ఎత్తిపోతల జలపాతం

నారాయణపేట జిల్లా ఊట్కూరు మండలం మల్లేపల్లిలో వరదలో కొట్టుకుపోతున్న కారులో యువకులను రక్షిస్తున్న స్థానికులు

మళ్లీ కృష్ణమ్మ పరవళ్లు

బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడన ద్రోణి ప్రభావంతో పశ్చిమ కనుమల్లో విస్తారంగా వర్షాలు

ఆల్మట్టి, నారాయణపూర్ డ్యామ్‌లకు పోటెత్తుతున్న కృష్ణమ్మ	శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకి 4.1 లక్షల క్యూసెక్కుల వరద..	10 గేట్లు ఎత్తివేత.. సాగర్‌కు 3.87 లక్షల క్యూసెక్కులకు పెరిగిన ప్రవాహం..	26 గేట్ల ఎత్తివేత.. ప్రకాశం బరాజ్‌కి మరింత పెరిగిన ఉధృతి	సముద్రంలోకి 3.31 లక్షల క్యూసెక్కుల వరద విడుదల

శ్రీశైలం నుంచి దిగువన నాగార్జునసాగర్‌కు బిరబిరా వెళ్తున్న కృష్ణమ్మ

సాగర్ ప్రాజెక్టు 26గేట్ల ద్వారా దిగువకు విడుదలవుతున్న వరద

సాక్షి, హైదరాబాద్/దోమలపెంట/నాగార్జునసాగర్/కడెం: బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడన ద్రోణి ప్రభావంతో పశ్చిమ కనుమల్లో విస్తారంగా వర్షాలు కురుస్తుండటంతో కృష్ణమ్మ మళ్లీ పోటెత్తింది. ఎగువన ఆల్మట్టి నుంచి ప్రకాశం బరాజ్ వరకు పరవళ్లు తొక్కుతోంది. శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకి భీకర వరద పోటెత్తింది. శనివారం సాయంత్రం 6 గంటలకు వరద ప్రవాహం 4,10,581 క్యూసెక్కులకు పెరగడంతో 212.38 టీఎంసీల నిల్వలను కొనసాగిస్తూ 8 గేట్లను 12 అడుగులు, మరో 2 గేట్లను 10 అడుగుల మేరకు పైకెత్తి 3,12,390 క్యూసెక్కులను కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. కుడిగట్టు విద్యుత్ కేంద్రం ద్వారా 30,227 క్యూసెక్కులు, ఎడమ గట్టు విద్యుత్ కేంద్రం ద్వారా 37,882 క్యూసెక్కులు కలిపి మొత్తం 68,109 క్యూసెక్కులను విద్యుదుత్పత్తి ద్వారా విడుదల చేస్తున్నారు. ఇంకా పోతిరెడ్డిపాడు ద్వారా 25,000, హంద్రీ నీవా ద్వారా 1,688, కల్వకుర్తి లిఫ్టు ద్వారా 2,400 క్యూసెక్కులు కలిపి కాల్వకు మొత్తం 29,088 క్యూసెక్కులను విడుదల చేస్తుండటంతో శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు మొత్తం అవుట్‌ఫ్లోలు 4,09,587 క్యూసెక్కులకు పెరిగాయి.

సాగర్ 26 గేట్లు ఎత్తివేత..

దిగువన ఉన్న నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులోకి 3,87,653 క్యూసెక్కుల వరద వచ్చి చేరుతుండగా, 308.76 టీఎంసీల నిల్వలను కొనసాగిస్తూ వచ్చిన వరదను వచ్చినట్టు వదిలేస్తున్నారు. సాగర్ 20 గేట్లను 10 అడుగుల మేర, మరో 6 గేట్లను 5 అడుగుల మేర పైకెత్తి 3,43,810 క్యూసె క్కులను కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. ప్రధాన విద్యుత్ కేంద్రంలో విద్యుదుత్పత్తి ద్వారా మరో 29,313 క్యూసెక్కుల ను కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. కుడికాల్వకు 5,496, ఎడమ కాల్వకు 6,634, ఏఎంఆర్‌పీకి 1,800, ఎల్ఎల్‌సీకి 600 క్యూసెక్కులను విడుదల చేస్తుండటంతో సాగర్ నుంచి మొత్తం అవుట్‌ఫ్లోలు 3,87,653 క్యూసెక్కులకు పెరిగాయి. దీంతో దిగువన ఉన్న పులిచింతల ప్రాజెక్టుకు 2,70,349 క్యూసెక్కుల వరద వస్తుండగా, 3,10,395 క్యూసెక్కులను కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. పులిచింతలకు దిగువన నదీ పరీవాహక ప్రాంతం (బేసిన్)లో విస్తారంగా కురుస్తున్న వర్షాలు ఈ ప్రవాహానికి తోడు కావడంతో ప్రకాశం బరాజ్‌కి వరద ఉధృతి పెరిగింది. బరాజ్‌కి 3,31,829 క్యూసెక్కులు వస్తుండగా, గేట్లు ఎత్తి 3,18,160 క్యూసెక్కులను సముద్రంలోకి విడుదల చేస్తున్నారు. ఈ ఏడాది ఇప్పటివరకు 184 టీఎంసీల కృష్ణా జలాలు సముద్రంలో కలిశాయి.

ఆల్మట్టికి భారీ వరద..

పశ్చిమ కనుమల్లో భారీ వర్షాలు కురుస్తుండడంతో ఎగువన కృష్ణా ప్రధాన పాయ ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. ఆల్మట్టిలోకి వస్తున్న 1.75 లక్షల క్యూసెక్కుల వరద వచ్చింది వచ్చినట్టే కిందికి విడుదల చేస్తున్నారు. దాని దిగువన నారాయణపూర్ డ్యామ్‌లోకి 1.85 లక్షల క్యూసెక్కులు చేరుతుండగా.. 1.78 లక్షల క్యూసెక్కులను దిగువకు వదిలేస్తున్నారు. దాంతో జూరాల ప్రాజెక్టులోకి వరద భారీగా పెరిగింది. జూరాల ప్రాజెక్టులోకి 3.30 లక్షల క్యూసెక్కులు చేరుతుండగా.. విద్యుదుత్పత్తి చేస్తూ, గేట్లు ఎత్తి 3.27 లక్షల క్యూసెక్కులను దిగువకు వదిలేస్తున్నారు. ఇక కృష్ణా ప్రధాన ఉపనది తుంగభద్రలో నిలకడగా వరద కొనసాగుతోంది. తుంగభద్ర డ్యామ్‌లోకి 34,983 క్యూసెక్కులు చేరు తుండటంతో నీటి నిల్వ 94.55 టీఎంసీలకు చేరుకుంది.

శనివారం సాయంత్రం 6 గంటలకు కృష్ణా బేసిన్‌లో ప్రధాన ప్రాజెక్టుల్లోకి వరద ప్రవాహాలు, నీటి నిల్వలు ఇలా

ప్రాజెక్టు పేరు	గరిష్ట నిల్వ సామర్థ్యం (టీఎంసీల్లో)	ప్రస్తుత నీటి నిల్వ	ఇన్‌ఫ్లో (క్యూసెక్కుల్లో)	అవుట్‌ఫ్లో
ఆల్మట్టి	129.72	122.27	1,75,000	1,70,000
నారాయణపూర్	37.64	32.06	1,25,000	1,45,750
తుంగభద్ర	105.79	94.55	34,983	10,351
జూరాల	9.66	8.05	3,30,000	3,27,143
శ్రీశైలం	215.81	215.81	4,10,581	4,09,587
నాగార్జునసాగర్	312.05	308.76	3,87,653	3,87,653
పులిచింతల	45.77	38.09	2,70349	3,10,395
ప్రకాశం బరాజ్	3.07	3.07	3,31,829	3,31,829

అప్రమత్తంగా ఉండాలి: మంత్రి ఉత్తమ్

భారీ నుంచి అతిభారీ వర్షాలు కురు స్తాయని వాతావరణ శాఖ రెడ్ అలర్ట్ ప్రకటించిన నేపథ్యంలో క్షేత్ర స్థాయిలోని నీటిపారుదల శాఖ ఇంజనీర్లు అప్రమత్తంగా ఉండాలని ఆ శాఖ మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి ఆదేశించారు. ముందస్తు అనుమతి తీసుకోకుండా ఎవరూ హెడ్‌క్వార్టర్స్‌ను విడిచి వెళ్లరాదని, సెలవులు తీసుకోరాదని సూచించారు. జలాశయాలు, చెరువుల వద్ద వరద పరిస్థితిని నిరంతరం సమీక్షిస్తూ రక్షణ చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు.

నిండా నీటితో కడెం ప్రాజెక్ట్

కడెం ప్రాజెక్టు ఏడు గేట్లు ఎత్తివేత

ఎగువన కురుస్తున్న వర్షాలతో నిర్మల్ జిల్లాలోని కడెం ప్రాజెక్ట్‌కు శనివారం 22,696 క్యూసెక్కుల ఇన్‌ఫ్లో వస్తోంది. దీంతో ప్రాజెక్టు అధికారులు ఏడు వరద గేట్లు ఎత్తి 57,821 క్యూసెక్కుల నీటిని దిగువకు వదిలారు.

పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో నేటి భారత షెడ్యూల్

రోయింగ్
మిక్స్‌డ్ పీఆర్3 డబుల్ స్కల్స్ (ఫైనల్ 'బి'): భారత్ (అనిత, నారాయణ కొంగనపల్లె) (మధ్యాహ్నం గం. 2:00 నుంచి)

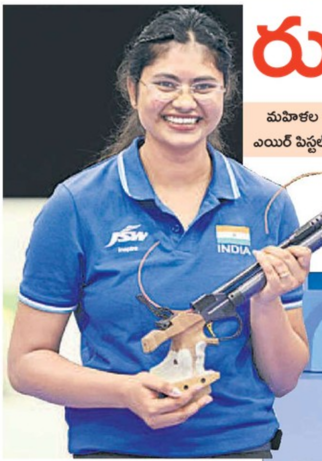
షూటింగ్
మిక్స్‌డ్ 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ప్రోన్ ఎస్‌హెచ్1 (క్వాలిఫికేషన్): భారత్ (సిద్ధార్థ బాబు–అవని లేఖరా) (మధ్యాహ్నం గం. 1:00 నుంచి), మిక్స్‌డ్ 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ప్రోన్ ఎస్‌హెచ్2 (క్వాలిఫికేషన్): శ్రీహర్ష (మధ్యాహ్నం గం. 3:00 నుంచి)

ఆర్చరీ
పురుషుల కాంపౌండ్ (క్వార్టర్ ఫైనల్): రాకేశ్ కుమార్ X కేన్ స్వగుమిలాంగ్ (ఇండోనేసియా) (రాత్రి గం. 7:17 నుంచి)

బ్యాడ్మింటన్
పురుషుల సింగిల్స్ ఎస్ఎల్3 (సెమీఫైనల్): నితీశ్ కుమార్ X పుజిహారా (జపాన్) (రాత్రి గం. 8:10 నుంచి)

టేబుల్ టెన్నిస్
మహిళల సింగిల్స్ క్లాస్ 4 (ప్రిక్వార్టర్‌ఫైనల్): భవీనా పటేల్ X మార్థా వర్డిన్ (మెక్సికో) (రాత్రి గం. 9:15 నుంచి), మహిళల సింగిల్స్ క్లాస్ 3 (ప్రిక్వార్టర్‌ఫైనల్): సోనాల్‌బెన్ పటేల్ X అన్‌డెలా విన్సెటిచ్ (క్రొయేషియా) (అర్ధరాత్రి గం. 12:15 నుంచి)

అథ్లెటిక్స్
మహిళల 1500 మీటర్ల టి11 (హీట్): రక్షిత రాజు (మధ్యాహ్నం గం. 1:57 నుంచి), పురుషుల షాట్ పుట్ ఎఫ్40 (పతక పోరు): రవి రంగోలీ (మధ్యాహ్నం గం. 3:12 నుంచి), పురుషుల హై జంప్ టీ47 (పతక పోరు): నిషాద్ కుమార్, రామ్‌పాల్ (రాత్రి గం. 10:40 నుంచి), మహిళల 200 మీటర్లు టి35 (పతక పోరు): ప్రీతి పాల్ (రాత్రి గం. 11:27 నుంచి)

రుబీనా అదుర్స్

మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్‌లో కాంస్యం | **పారాలింపిక్స్ పిస్టల్ ఈవెంట్లో భారత్‌కు తొలి పతకం** | **బ్యాడ్మింటన్‌లో సెమీస్ చేరిన నితీశ్, సుకాంత్**

పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో భారత షూటర్ల జోరు కొనసాగుతోంది. వరుసగా రెండో రోజు మన గన్ గర్జించడంతో భారత్ ఖాతాలో మరో పతకం వచ్చి చేరింది. మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్‌లో భారత పారా షూటర్ రుబీనా ఫ్రాన్సిస్ కాంస్యంతో సత్తా చాటింది. చెదరని గురితో పోడియంపై చోటు దక్కించుకుంది. ఇతర క్రీడల్లోనూ శనివారం భారత్‌కు మిశ్రమ ఫలితాలు వచ్చాయి. బ్యాడ్మింటన్‌లో నితీశ్ కుమార్, సుకాంత్ కదమ్ సెమీఫైనల్‌కు దూసుకెళ్లి పతకాలకు చేరువయ్యారు.

పారిస్: పారాలింపిక్స్‌లో భారత షూటర్లు పతకాలతో అదరగొడుతున్నారు. శుక్రవారం రైఫిల్ విభాగంలో అవనీ లేఖరా, మోనా అగర్వాల్ పతకాలతో సత్తా చాటితే... శనివారం మహిళల 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్ ఎస్‌హెచ్1 విభాగంలో రుబీనా ఫ్రాన్సిస్ కాంస్య పతకంతో మెరిసింది. ఈ విభాగంలో పారాలింపిక్స్ పతకం నెగ్గిన తొలి భారత మహిళా షూటర్‌గా రికార్డుల్లోకెక్కింది. తుదిపోరులో 25 ఏళ్ల రుబీనా 211.1 పాయింట్లతో మూడో స్థానంలో నిలిచి పతకం ఖాతాలో వేసుకుంది. వైల్డ్‌కార్డ్ ద్వారా పారిస్ పారాలింపిక్స్ బెర్త్ దక్కించుకున్న రుబీనా... క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్‌లో ఏడో స్థానంలో నిలిచి ఫైనల్ చేరింది. ఇరాన్ షూటర్ జవాన్‌మార్డీ సారా 236.8 పాయింట్లతో స్వర్ణం చేజిక్కించుకుంది. సారాకు ఇది వరుసగా మూడో పారాలింపిక్ పసిడి కావడం విశేషం. అజ్గాన్ అయ్‌సెల్ (టర్కీ) 231.1 పాయింట్లతో రజత పతకం గెలుచుకుంది. స్థిరమైన గురితో సత్తాచాటిన రుబీనా... క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్ కంటే ఎంతో మెరుగైన ప్రదర్శన చేసి పోడియంపై నిలిచింది. తుది పోరులో తొలి పది షాట్‌ల తర్వాత రుబీనా 97.6 పాయింట్లతో నిలిచింది. 14 షాట్‌ల తర్వాత నాలుగో స్థానంలో ఉన్న రుబీనా తదుపరి రెండు షాట్‌లలో మెరుగైన ప్రదర్శన చేసి మూడో స్థానానికి చేరింది. కాంస్యం గెలిచిన రుబీనాను ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ 'ఎక్స్' వేదికగా అభినందించారు. గొప్ప సంకల్పం, అసాధారణమైన గురితో పతకం సాధించిన రుబీనా దేశాన్ని గర్వపడేలా చేసిందని పేర్కొన్నారు.

గగన్ నారంగ్ స్ఫూర్తితో..

మధ్యప్రదేశ్‌లోని జబల్‌పూర్‌కు చెందిన మెకానిక్ కూతురైన రుబీనా... పుట్టుకతోనే కుడి కాలు లోపంతో జన్మించింది.

తండ్రి స్నేహితుల ప్రోద్బలంతో షూటింగ్ కెరీర్ ప్రారంభించిన రుబీనా... ఆరంభంలో ఎన్నో ఆటుపోట్లు ఎదుర్కొంది. జబల్‌పూర్ అకాడమీలో షూటింగ్ ఓనమాలు నేర్చుకున్న ఫ్రాన్సిస్... ఒలింపిక్ పతక విజేత, హైదరాబాదీ షూటర్ గగన్ నారంగ్ ఘనతలు చూసి షూటింగ్‌పై మరింత ఆసక్తి పెంచుకుంది. కెరీర్ ఆరంభంలో షూటింగ్ రేంజ్‌కు వెళ్లేందుకు కూడా డబ్బులు లేని గడ్డు పరిస్థితులు ఎదుర్కొన్న రుబీనా... అకుంఠిత దీక్షతో ముందుకు సాగి 2017లో గగన్ నారంగ్ అకాడమీ 'గన్ ఫర్ గ్లోరీ'లో అడుగుపెట్టిన తర్వాత అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నిలకడగా పతకాలు సాధించింది. 2020 టోక్యో ఒలింపిక్స్‌లో ప్రపంచ రికార్డు స్కోరుతో బరిలోకి దిగి ఏడో స్థానంతో సరిపెట్టుకుంది.

బ్యాడ్మింటన్ సెమీస్‌లో నితీశ్, సుకాంత్

పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో భారత షట్లర్లు అదరగొట్టారు. పురుషుల సింగిల్స్ ఎస్ఎల్3లో నితీశ్ కుమార్, ఎస్ఎల్4లో సుకాంత్ కదమ్ సెమీఫైనల్‌కు దూసుకెళ్లి పతకానికి అడుగు దూరంలో నిలిచారు. శనివారం క్వార్టర్ ఫైనల్లో నితీశ్ 21–13, 21–14తో మాంగ్‌ఖాన్ బున్సన్ (థాయ్‌లాండ్)పై విజయం సాధించి గ్రూప్ 'ఎ'లో టాప్ ప్లేస్ దక్కించుకొని సెమీస్‌కు చేరాడు. గ్రూప్ నుంచి రెండో స్థానంలోనిలిచిన బున్సన్ కూడా సెమీస్‌కు చేరాడు. ఎస్ఎల్4 క్లాస్‌లో సుకాంత్ 21–12, 21–12తో టిమార్రోమ్ సిరిపాంగ్ (థాయ్‌లాండ్)పై గెలిచి సెమీఫైనల్లో అడుగుపెట్టాడు. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ ఎస్ఎల్3లో సుహాస్ యతిరాజ్–పాలక్ కోహ్లీ జంట 11–21, 17–21తో హిక్‌మత్–లియాని రాత్రి (ఇండోనేసియా) ద్వయం చేతిలో ఓడింది. మరో మ్యాచ్‌లో నితీశ్ కుమార్–తులసిమతి ద్వయం కూడా పరాజయం పాలైంది.

క్వార్టర్ ఫైనల్లో సరిత ఓటమి

భారత పారా ఆర్చర్ సరితా కుమారి క్వార్టర్‌ఫైనల్లో పరాజయం పాలైంది. శనివారం మహిళల కాంపౌండ్ క్వార్టర్స్‌లో సరిత 140–145తో టాప్ సీడ్ ఓజ్నూర్ కూర్ గిర్డి (కొరియా) చేతిలో ఓటమి పాలైంది. అంతకుముందు ఎలిమినేషన్ రెండో రౌండ్‌లో సరిత 141–135తో ఎలెనోరా సార్టీ (ఇటలీ)పై గెలిచింది. తొలి రౌండ్‌లో సరిత 138–124తో నూర్ అబ్దుల్ జలీల్ (మలేసియా)పై గెలిచింది. మరో మ్యాచ్‌లో భారత ఆర్చర్, రెండో సీడ్ శీతల్ దేవి 137–138తోమిరియానా జునీగా (చిలీ)పై చేతిలో ఓడింది.

రోయింగ్ రెపిచాజ్‌లో మూడో స్థానం

రోయింగ్ మిక్స్‌డ్ పీఆర్3 డబుల్ స్కల్స్‌లో అనిత, నారాయణ కొంగనపల్లె జంట రెపిచాజ్ ఈవెంట్‌లో మూడో స్థానంలో నిలిచి ఫైనల్ 'బి'లో అడుగుపెట్టింది. శనివారం పోటీలో ఈ జంట 7 నిమిషాల 54.33 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరింది. ఉక్రెయిన్ (7 నిమిషాల 29.24 సెకన్లు), బ్రిటన్ (7 నిమిషాల 20.53 సెకన్లు) జోడీలు తొలి రెండు స్థానాల్లో నిలిచాయి. ఫైనల్ 'బి'లోని రోవర్లు 7 నుంచి 12వ స్థానం కోసం పోటీపడనున్నారు.

సైక్లింగ్‌లో నిరాశ

పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో భారత సైక్లిస్ట్‌లకు నిరాశ ఎదురైంది. అర్షద్ షేక్, జ్యోతి గడేరియా తమతమ విభాగాల్లో ఫైనల్‌కు చేరకుండానే వెనుదిరిగారు. పురుషుల 1000 మీటర్ల టైమ్ ట్రయల్ సీ1–3 విభాగంలో బరిలోకి దిగిన అర్షద్ శనివారం క్వాలిఫయింగ్ రౌండ్‌లో చివరి స్థానంతో రేసును ముగించాడు. మొత్తం 17 మంది పాల్గొన్న ఈ పోటీలో అర్షద్ 1 నిమిషం 21.416 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరాడు. మహిళల 500 మీటర్ల టైమ్ ట్రయల్ సీ1–3 క్వాలిఫయింగ్ ఈవెంట్‌లో జ్యోతి గడేరియా 49.233 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరి చివరి స్థానంలో నిలిచింది.

జొకోవిచ్‌కు షాక్

మూడో రౌండ్‌లో పాపిరిన్ చేతిలో ఓటమి ● గ్రాండ్‌స్లామ్ లేకుండా సీజన్ ముగింపు

పాపిరిన్

జొకోవిచ్

న్యూయార్క్: కెరీర్‌లో 25వ గ్రాండ్‌స్లామ్ గెలిచి ఆల్‌టైమ్ రికార్డును నమోదు చేసే లక్ష్యంతో యూఎస్ ఓపెన్ బరిలోకి దిగిన నొవాక్ జొకోవిచ్ (సెర్బియా) ఆ కల నెరవేరేందుకు మరికొంత ఆగాల్సిందే. పారిస్ ఒలింపిక్స్ స్వర్ణం తర్వాత అమిత విశ్వాసంతో ఈ టోర్నీ బరిలోకి దిగి గెలుపుపై ధీమా వ్యక్తం చేసిన జొకోవిచ్ అనూహ్యంగా మూడో రౌండ్‌లోనే వెనుదిరిగాడు. పురుషుల సింగిల్స్‌లో క్రితం రోజు 2022 చాంపియన్, ప్రపంచ మూడో ర్యాంకర్ అల్‌కరాజ్ నిష్క్రమించగా... జొకో ఆట మూడో రౌండ్లో ముగిసింది. భారత కాలమానం ప్రకారం శుక్రవారం అర్ధరాత్రి దాటాక జరిగిన పోరులో అతను 4–6, 4–6, 6–2, 4–6తో 28వ సీడ్ అలెక్సీ పాపిరిన్ (ఆస్ట్రేలియా) చేతిలో కంగుతిన్నాడు. 37 ఏళ్ల వెటరన్ స్టార్ 16 ఏస్‌లు సంధించినప్పటికీ అదేపనిగా 14 డబుల్ ఫాల్ట్‌లు చేశాడు. దిగ్గజానికి దీటుగా 15 ఏస్‌లు కొట్టిన పాపిరిన్ కేవలం 6 డబుల్ ఫాల్ట్‌లే చేశాడు. జొకో 40 విన్నర్లకే పరిమితమైతే... 25 ఏళ్ల ఆస్ట్రేలియన్ 50 విన్నర్లు కొట్టి మ్యాచ్‌ను తన చేతుల్లోకి తెచ్చుకున్నాడు. ఈ టోర్నీ చరిత్రలో పదిసార్లు ఫైనల్ చేరిన రెండో సీడ్ జొకోవిచ్ ఇందులో నాలుగు టైటిళ్లు (2011, 2015, 2018, 2023) సాధించాడు. 2007, 2010, 2012, 2013, 2016, 2021లలో రన్నరప్‌గా నిలిచాడు. ఇంతటి ఘనమైన రికార్డు ఉన్న సెర్బియన్ సూపర్‌స్టార్ 17 ఏళ్ల తర్వాత మూడో రౌండ్లో ఇంటిదారి పట్టాడు. యూఎస్ ఓపెన్ ఆడిన తొలినాళ్లలో రెండుసార్లు (2005, 2006) మాత్రమే అతను మూడో రౌండ్లో నిష్క్రమించాడు. ఈ గ్రాండ్‌స్లామ్ టోర్నీలో రెండుసార్లు నాలుగో రౌండ్ మినహా ప్రతీసారి సెమీస్ లేదంటే ఫైనల్ చేరిన ఘనత జొకోవిచ్ సొంతం. మిగతా మ్యాచ్‌ల్లో నాలుగో సీడ్ జ్వెరెవ్ (జర్మనీ) 5–7, 7–5, 6–1, 6–3తో థామస్ ఎచెవెరి (అర్జెంటీనా)పై, ఆరో సీడ్ రుబ్లెవ్ (రష్యా) 6–3, 7–5, 6–4తో జిరి లెహెక (చెక్‌రిపబ్లిక్)పై గెలుపొందగా... ఎనిమిదో సీడ్ కాస్పర్ రూడ్ (నార్వే) 6–7 (1/7), 3–6, 6–0, 6–3, 6–1తో జన్‌చెంగ్ షాంగ్ (చైనా)పై, 12వ సీడ్ టేలర్ ఫ్రిట్జ్ (అమెరికా) 6–3, 6–4, 6–2తో ఫ్రాన్సిస్కో కొమెసన (అర్జెంటీనా)పై విజయం సాధించారు. తొమ్మిదో సీడ్ గ్రిగోర్ డిమిత్రోవ్ (బల్గేరియా) 6–3, 6–3, 6–1తో టాలన్ గ్రీక్‌స్పూర్ (నెదర్లాండ్స్)ను ఓడించాడు.

2002 తర్వాత 'బిగ్–3' ఫెడరర్, నాదల్, జొకోవిచ్ ఒక్క గ్రాండ్‌స్లామ్ టైటిల్ కూడా గెలవని సీజన్‌గా 2024 నిలువనుంది. వరుసగా 21 ఏళ్ల పాటు (2003–2023) ఈ ముగ్గురిలో ఎవరో ఒకరు కనీసం ఒక గ్రాండ్‌స్లామ్ అయినా నెగ్గారు.

2017 తర్వాత జొకోవిచ్ కనీసం ఒక్క గ్రాండ్‌స్లామ్ అయినా గెలవని సీజన్‌గా 2024 నిలిచింది. ఈ ఏడాది ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్, వింబుల్డన్ ఫైనల్‌లలో ఓడిన జొకోవిచ్ ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌లో గాయం కారణంగా క్వార్టర్ ఫైనల్‌కు ముందు తప్పుకున్నాడు.

మూడో రౌండ్లోకి యూకీ బాంబ్రి జోడీ

భారత టెన్నిస్ స్టార్లు రోహన్ బోపన్న, యూకీ బాంబ్రి పురుషుల డబుల్స్‌లో వారి భాగస్వాములతో మూడో రౌండ్లోకి దూసుకెళ్లారు. రెండో రౌండ్లో 2వ సీడ్ బోపన్న–ఎబ్డెన్ (ఆస్ట్రేలియా) ద్వయం 6–2, 6–4తో కార్బలెస్ బేనా (స్పెయిన్)–ఫెడెరికో కారియా (అర్జెంటీనా) జంటపై గెలిచింది. అల్బానో ఒలివెట్టి (ఫ్రాన్స్)తో జోడీకట్టిన యూకీ బాంబ్రి రెండో రౌండ్లో 4–6, 6–3, 7–5తో 15వ సీడ్ క్రాజిసెక్ (అమెరికా)–జీన్ జులియెన్ రోజర్ (నెదర్లాండ్స్) జంటపై విజయం సాధించింది. అయితే మరో భారత ఆటగాడు శ్రీరామ్ బాలాజీకి రెండో రౌండ్లో చుక్కెదురైంది. బాలాజీ–గైడో ఆండ్రియోజ్జి (అర్జెంటీనా) ద్వయం 6–7 (4/7), 4–6తో మైకేల్ వీనస్ (న్యూజిలాండ్)–నీల్ స్కుప్‌స్కీ (బ్రిటన్) జంట చేతిలో ఓడింది.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సినిమా

రహస్య కెమేరాలు అమర్చారు

- రాధికా శరత్‌కుమార్

కేరళ రాష్ట్రం రిలీజ్ చేసిన హేమా కమిషన్ నివేదిక మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమనే కాకుండా ఇతర పరిశ్రమలనూ కుదిపేస్తోందనే చెప్పాలి. ఇంతకు ముందు దగా పడ్డ నటీమణులు ఇప్పుడు తమ ఆవేదనను వివిధ మాధ్యమాల ద్వారా వ్యక్తం చేస్తున్నారు. తాజాగా రాధికా శరత్‌కుమార్ ఓ ఇంటర్వ్యూలో మాట్లాడుతూ – ''నేను నటించిన ఒక మలయాళ చిత్రం షూటింగ్ సమయంలో క్యారవేన్‌లో రహస్య కెమేరాలు అమర్చారు. నటీమణులు దుస్తులు మార్చుకుంటున్న దృశ్యాలను చిత్రీకరించి కొందరు నటులు సెల్‌ఫోన్‌లో చూసి, ఆనందించడం నా కంటపడింది. చాలా కోపం వచ్చింది. నేను క్యారవేన్‌కు వెళ్లకుండా హోటల్‌కు

వెళ్లి దుస్తులు మార్చుకున్నాను. ఆ తర్వాత వాహన ఇన్‌చార్జ్‌ని ఇంకోసారి ఇలా జరిగితే జాగ్రత్త అని హెచ్చరించాను. సినిమా రంగంలో సిస్టమ్ సరిగ్గా లేదు. నటీమణుల గది తలుపులను తట్టే పరిస్థితి పలు చిత్ర పరిశ్రమల్లో ఉంది. సినిమా ఇండస్ట్రీకి వచ్చే మహిళలు తమను తాము నిరూపించుకోవడానికి హార్డ్ వర్క్ చేస్తారు. ఎన్నో త్యాగాలు చేస్తారు. మేం అందరం అలా ఎదిగినవాళ్లమే. ఒక మహిళ ఏదైనా ఫిర్యాదు చేసినప్పుడు ఆధారాలు చూపించమని అడుగుతారు. అంటే... జరిగే ఘటనను మేం వీడియో తీయాలా? ఇప్పుడు మహిళలు తమ హక్కుల కోసం పోరాడుతున్నారు. కానీ ఈ విషయంపై కోలీవుడ్‌లో మాట్లాడుతున్న నటులెవరైనా ఉన్నారా? 'ఉళ్లొళుకు' సినిమాలో ఊర్వశితో కలిసి పార్వతి బాగా నటించింది. ఆమెకు ఎందుకు అవార్డు రాలేదని మలయాళ ఇండస్ట్రీలో కొందరిని అడిగాను. 'పార్వతి అన్యాయాన్ని వ్యతిరేకిస్తుంది. సమస్యల గురించి మాట్లాడుతుంది' అన్నారు. అంత ప్రతిభ ఉన్న నటిని ఇలానా ట్రీట్ చేసేది అనిపించింది'' అన్నారు.

అవకాశాల కోసం అడ్జెస్ట్ అవుతారని...

2018లో 'మీటూ'లో భాగంగా తమిళ రచయిత వైరముత్తు గురించి చిన్మయి చేసిన ఫిర్యాదు గురించి ప్రస్తావించారు రాధిక. ఇంకా ఆమె మాట్లాడుతూ – ''నేను యూ ట్యూబ్‌లో ఓ వీడియో చూశాను. ఒక వ్యక్తి... అతను జర్నలిస్ట్ కాదు... అతను నటీమణులు అవకాశాల కోసం అడ్జెస్ట్ అవుతారు అన్నట్లుగా మాట్లాడాడు. నడిగర్ సంఘమ్ జనరల్ సెక్రటరీ విశాల్‌కి ధైర్యం ఉంటే.. వెళ్లి అతన్ని చెప్పుతో కొట్టమనండి. తనతో పాటు నేను కూడా వెళతాను'' అని ఘాటుగా స్పందించారు రాధిక.

● అమ్మ శాలినీతో ఎన్టీఆర్

మా అమ్మ కల నెరవేరింది

- ఎన్టీఆర్

''మా అమ్మ (శాలినీ) స్వగ్రామం కుందాపురానికి నన్ను తీసుకొచ్చి ఉడుపి శ్రీకృష్ణ ఆలయంలో దర్శనం చేసుకోవాలనేది ఆమె చిరకాల కల.. అది ఎట్టకేలకు నెరవేరింది'' అన్నారు హీరో ఎన్టీఆర్. కర్ణాటకలోని ప్రసిద్ధి చెందిన ఉడుపిలోని శ్రీకృష్ణ ఆలయాన్ని ఎన్టీఆర్ శ్రావణ శనివారం సందర్భంగా దర్శించుకున్నారు. ఆయన వెంట తల్లి శాలినీ, భార్య లక్ష్మీ ప్రణతి, కన్నడ హీరో రిషబ్ శెట్టి, డైరెక్టర్ ప్రశాంత్ నీల్ కూడా ఉన్నారు. ప్రముఖ వాగ్గేయకారుడు భక్త కనకదాసు దర్శించుకున్న కనక కిటికీ ద్వారా అందరూ నల్లనయ్య (శ్రీ కృష్ణుడు) విగ్రహాన్ని దర్శించారు. దర్శనం అనంతరం ఆలయం ఎదుట తన తల్లితో కలిసి దిగిన ఫొటోలను ఎన్టీఆర్ తన సోషల్ మీడియాలో పోస్ట్ చేసి... ''ఉడుపి శ్రీకృష్ణ ఆలయాన్ని సందర్శించడంతో అమ్మ (శాలినీ) కల ఎట్టకేలకు నెరవేరింది. అమ్మ పుట్టిన రోజు సెప్టెంబర్ 2. ఆమె బర్త్‌డేకి రెండు రోజుల ముందు ఈ ఆలయాన్ని దర్శించడం ఆమెకు నేనిచ్చిన అత్యుత్తమ బహుమతి. విజయ్ కిరగందూర్ సార్‌కి (హోంబలే ఫిలింస్ అధినేత) థ్యాంక్స్. నా ప్రియ మిత్రుడు ప్రశాంత్ నీల్‌తో కలిసి రావడం సంతోషంగా ఉంది. అలాగే నా ప్రియ మిత్రుడు రిషబ్ శెట్టి కూడా నాతో వచ్చి ఈ క్షణాలను మరింత ప్రత్యేకంగా మార్చారు'' అంటూ తన ఆనందం వ్యక్తం చేశారు ఎన్టీఆర్. కాగా ఎన్టీఆర్ హీరోగా నటించిన తాజా చిత్రం 'దేవర' మొదటి భాగం ఈ నెల 27న పాన్ ఇండియా స్థాయిలో విడుదల కానుంది.

నేను కాదు... సరస్వతి కనిపిస్తుంది

- నివేదా థామస్

''సింపుల్ అండ్ బ్యూటిఫుల్ స్టోరీతో రూపొందిన చిత్రం '35–చిన్న కథ కాదు'. ఈ సినిమాలో తల్లి పాత్ర చేయడానికి ఆలోచించలేదు. ఓ నటిగా అన్ని పాత్రలూ చేయాలి. ఈ మూవీలో నివేదా థామస్ కాకుండా నేను చేసిన సరస్వతి పాత్రే కనిపిస్తుంది'' అని హీరోయిన్ నివేదా థామస్ అన్నారు. ప్రియదర్శి, నివేదా థామస్, విశ్వదేవ్, గౌతమి, భాగ్యరాజ్ కీలక పాత్రల్లో నటించిన చిత్రం '35–చిన్న కథ కాదు'. నంద కిశోర్ ఈమాని దర్శకత్వంలో రానా, సృజన్ యరబోలు, సిద్ధార్థ్ రాళ్లపల్లి నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 6న తెలుగు, తమిళ, మలయాళంలో విడుదలవుతోంది. ఈ సందర్భంగా నివేదా థామస్ మాట్లాడుతూ– ''నంద కిశోర్ '35–చిన్న కథ కాదు' కథని అద్భుతంగా రాశారు. విద్యా వ్యవస్థ గురించి గొప్పగా, భార్యాభర్త, పిల్లలు, టీచర్, స్టూడెంట్స్... ఇలాంటి బంధాల గురించి అందంగా చెప్పారు. ఈ సినిమా చూస్తున్నంత సేపూ కె. విశ్వనాథ్‌గారి సినిమా చూస్తున్న అనుభూతి కలుగుతుంది. ఈ సినిమాలో వెంకటేశ్వర స్వామిని కూడా ఓ పాత్రలా చూపించారు దర్శకుడు'' అన్నారు.

హేమాలాంటి కమిటీలు రావాలి: ''మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమలో ఉండటాన్ని నేను గర్వంగా భావిస్తున్నాను. 'అమ్మ'లో నేను ఓ సభ్యురాలిని. హేమా కమిటీ నివేదికలో వెలుగు చూసిన అంశాలు బాధాకరం. ఆ విషయాల గురించి నేను నా కుటుంబ సభ్యులతో కూడా చర్చించాను. ఈ విషయంలో డబ్ల్యూసీసీ (ఉమెన్ ఇన్ సినిమా కలెక్టివ్)ని ప్రశంసించాలి. పని చేసే చోట మహిళలకు భద్రత కల్పించడం కనీస అవసరం. దీని గురించి నేనూ వినతి చేశాను. మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమలోలాగే ఇతర ఇండస్ట్రీల్లోనూ హేమా లాంటి కమిటీలు వస్తే మంచిదే'' అన్నారు నివేదా థామస్.

● హరీష్ శంకర్, బండ్ల గణేశ్

మా జీవితాలను మార్చింది

- హరీష్ శంకర్

''సోషల్ మీడియా విస్తృతంగా వ్యాప్తి చెందిన ఈ రోజుల్లో 'గబ్బర్ సింగ్' రిలీజ్ అయి ఉంటే ఎంత బాగుండేదో అని నా మనసులో చిన్న వెలితి ఉండేది. ఆ వెలితి ఇప్పుడు తీరింది. అప్పుడు మిస్ అయిన డిజిటల్ హంగామాని మళ్లీ క్రియేట్ చేసి ఇస్తున్న మా అన్న గణేశ్‌కి, సత్యనారాయణకి థ్యాంక్స్. 'గబ్బర్ సింగ్' మా జీవితాలను మార్చేసిన సినిమా'' అని డైరెక్టర్ హరీష్ శంకర్ అన్నారు. పవన్ కల్యాణ్, శ్రుతీహాసన్ జంటగా నటించిన చిత్రం 'గబ్బర్ సింగ్'. బండ్ల గణేశ్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం 2012 మే 11న విడుదలైంది. ఈ నెల 2న పవన్ కల్యాణ్ పుట్టినరోజు సందర్భంగా 'గబ్బర్ సింగ్' సినిమాని రీ రిలీజ్ చేస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో శనివారం ప్రెస్ మీట్‌లో హరీష్ శంకర్ మాట్లాడుతూ – ''గబ్బర్ సింగ్' డబ్బింగ్ సమయంలోనే ఈ మూవీ పక్కా బ్లాక్‌బస్టర్ అన్నారు పవన్ కల్యాణ్‌గారు. నా అభిమానులు కోరుకునేది ఇవ్వబోతున్నావ్'' అన్నారు. ''నన్ను నేను నమ్మలేని పరిస్థితిలో పవన్ కల్యాణ్‌గారు నమ్మి, నన్ను నిర్మాతగా నిలబెట్టారు. నేను, హరీష్, దేవిశ్రీ ప్రసాద్... అందరూ ప్రేమించి ఈ సినిమా చేశాం. ఏడేళ్లుగా నేను సినిమా తీయకపోవడం బాధగా ఉంది... మళ్లీ సినిమాలు తీస్తా'' అన్నారు బండ్ల గణేశ్. డిస్ట్రిబ్యూటర్ సత్యనారాయణ, నటుడు రమేశ్‌రెడ్డి మాట్లాడారు.

మలయాళ ఇండస్ట్రీని నాశనం చేయకండి

- మోహన్‌లాల్

మలయాళ చిత్రపరిశ్రమలో మహిళలు ఎదుర్కొంటున్న లైంగిక దాడులకు సంబంధించి కేరళ ప్రభుత్వానికి హేమా కమిటీ నివేదిక సమర్పించిన విషయం తెలిసిందే. ఇప్పటివరకు 17 మంది మలయాళ సినీ ప్రముఖులపై కేసులు నమోదైనట్లుగా వార్తలు వస్తున్నాయి. ఇలా ఇండస్ట్రీలో జరుగుతున్న పరిణామాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని 'అమ్మ' (అసోసియేషన్ ఆఫ్ మలయాళం మూవీ ఆర్టిస్ట్స్) అధ్యక్షుడు మోహన్‌లాల్, 'అమ్మ' కమిటీ సభ్యులు మూకుమ్మడిగా రాజీనామా చేసిన సంగతి తెలిసిందే. అప్పట్నుంచి ఈ వివాదంపై మోహన్‌లాల్ మాట్లాడలేదు. హేమా కమిటీ నివేదిక, ఇండస్ట్రీలో జరుగుతున్న తాజా పరిణామాల గురించి కేరళలోని తిరువనంతపురంలో జరిగిన ఓ కార్యక్రమంలో మోహన్‌లాల్ ఈ విధంగా మాట్లాడారు.

ఏ పవర్ గ్రూప్‌లోనూ లేను: హేమా కమిటీ నివేదికను స్వాగతిస్తున్నాం. నేను కూడా కమిటీ ముందు హాజరై, నాకు తెలిసిన అన్ని విషయాలను పంచుకున్నాను. వాటిని ఇక్కడ చర్చించలేను. అలాగే కమిటీ నివేదికలో పేర్కొన్న ఏ పవర్ గ్రూప్‌లోనూ నేను లేను. అయినా నివేదికలో చాలా అంశాలు ఉన్నాయి. అన్నింటికీ 'అమ్మ'నే కారణం అంటూ మాట్లాడటం కరెక్ట్ కాదు. మలయాళ పరిశ్రమ అంతా కలిసి స్పందించాల్సి ఉంది (ఇండస్ట్రీలో ఉండే పలు విభాగాల దర్శక–నిర్మాతలు, నటీనటులు వంటి సంఘాలు). నిజంగా తప్పులు చేసిన వారిని కోర్టు శిక్షిస్తుంది. ప్రభుత్వం, పోలీసులు నివేదిక అంశాల పైనే పని చేస్తున్నారు.

అందుకే కేరళ నుంచి బయటకు వెళ్లాను: సమాజంలో సినిమా అన్నది ఓ భాగమే. హేమా కమిటీ నివేదిక ప్రస్తావనల పైనే దృష్టి సారిస్తూ మలయాళ పరిశ్రమను నాశనం చేయకండి. మద్రాసులో ఉండి నేను సినిమాలు చేసే సమయంలో సరైన సౌకర్యాలు కూడా లేవు. చిన్న పరిశ్రమగా మొదలైన మలయాళ ఇండస్ట్రీ ఎదుగుతోంది. ఇతర భాషల్లో మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమ కళకు గుర్తింపు లభిస్తోంది. దక్షిణాది సినిమాలకు ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపు లభిస్తోంది. ఇలాంటి తరుణంలో ఇండస్ట్రీ నాశనం కాకూడదు. చాలామంది ఉపాధి కోల్పోతారు. కొందరు 'అమ్మ' ఇలా చేయకూడదు.. అలా చేయకూడదు అంటున్నారు. 'అమ్మ' కోసం జరిగే ఎన్నికల్లో సభ్యులెవరైనా పోటీ చేయొచ్చు. 'అమ్మ' అధ్యక్ష పదవికి నేను రాజీనామా చేసిన తర్వాత మీడియాకు కావాలని దూరంగా ఉన్నానన్న వార్తలు అవాస్తవం. నా భార్య సర్జరీ, నేను హీరోగా చేసిన సినిమాకు చెందిన పనుల్లో బిజీగా ఉండి కేరళ నుంచి బయటకు వెళ్లాను.

సుబ్రహ్మణ్య సాహసాలు

● 'సుబ్రహ్మణ్య' పోస్టర్

ప్రముఖ నటుడు, డబ్బింగ్ ఆర్టిస్ట్ పి. రవిశంకర్ తనయుడు అద్వయ్ హీరోగా పరిచయం అవుతున్న చిత్రం 'సుబ్రహ్మణ్య'. ప్రవీణ కడియాల, రామలక్ష్మి సమర్పణలో పి. రవిశంకర్ దర్శకత్వంలో తిరుమల్ రెడ్డి , అనిల్ కడియాల నిర్మిస్తున్నారు. తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, మలయాళ, హిందీ భాషల్లో విడుదల కానున్న ఈ సినిమా ప్రీ లుక్‌ను రిలీజ్ చేసింది చిత్రబృందం. ''ఈ సినిమాలో మంచి ఎమోషనల్ ట్రీట్ ఉంది. ముంబైలో పోస్ట్ ప్రొడక్షన్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయి. ముంబై, హైదరాబాద్, బెంగళూరు, చెన్నైల్లోని ప్రముఖ స్టూడియోస్‌లో వీఎఫ్ఎక్స్ పనులు మొదలయ్యాయి. తెలుగు, కన్నడ, తమిళ, మలయాళ, హిందీ భాషల్లో ఈ సినిమాను రిలీజ్ చేస్తాం'' అని దర్శక–నిర్మాతలు తెలిపారు.

ఇంటి పేరు తుపాకీ

● విఘ్నేష్, గణేశ్, మార్కండేయ

సదన్, ప్రియాంకా ప్రసాద్ జంటగా పీఎల్ విఘ్నేష్ దర్శకత్వంలో పారమళ్ల లింగయ్య నిర్మించిన చిత్రం 'ప్రణయ గోదారి'. త్వరలోనే ఈ చిత్రం రిలీజ్ కానుంది. ఈ సినిమాలోని ప్రత్యేక గీతం 'గు... గు... గ్గ..' పాటను కొరియోగ్రాఫర్ గణేశ్ రిలీజ్ చేసి, పాట బాగుందని, ఈ సినిమా పెద్ద విజయం సాధించాలనీ అన్నారు. 'నా ఇంటి పేరు తుపాకీ...' అంటూ మొదలై, 'గు... గు... గ్గ.. గురిగింజ రో నేను..' అంటూ సాగుతుందీ పాట. ఈ చిత్రం సంగీత దర్శకుడు మార్కండేయ ఈ పాట రాయగా, భార్గవి పిళ్లై పాడారు. ''ప్రస్తుతం పోస్ట్ ప్రొడక్షన్ వర్క్స్ జరుగుతున్నాయి'' అన్నారు దర్శక–నిర్మాతలు.

గమనిక

సాక్షి పెళ్ళిచూపులు ఒక వివాహ వేదిక మాత్రమే. ప్రకటనదారులకు సంబంధించి ఎట్టి హామీలకు పత్రిక సాక్ష్యం కాదు. ఈ వేదికలో వచ్చే ప్రకటనల సాధ్యాసాధ్యాలు, వధూవరుల వివరాలను పెండ్లి పెద్దలు స్వయముగా వెళ్ళి పరిశీలించిన తరువాత నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి. బ్యాంక్ అకౌంట్ల ద్వారా డబ్బులు ట్రాన్స్‌ఫర్ / డిపాజిట్ చేయవద్దు. కావున పాఠకులు ఈ విషయాన్ని గమనించి మీకు తగిన సంబంధాన్ని నిర్ణయించుకోండి.

రూ.1.7 కోట్ల వార్షిక వేతనంతో కొలువు

కడపకు చెందిన అమృతవల్లికి అమెజాన్ నుంచి భారీ ఆఫర్

కడప కోటిరెడ్డి సర్కిల్: వైఎస్సార్ జిల్లా కడపకు చెందిన ఎర్రనాగుల అమృతవల్లి ఏడాదికి రూ.1.7 కోట్ల ప్యాకేజీతో సాఫ్ట్‌వేర్ ఉద్యోగం సాధించింది. అమృతవల్లి ఫ్యాన్సీ స్టోర్ యజమాని ఎర్రనాగుల ప్రకాశ్‌బాబు, సరస్వతి దంపతుల కుమార్తె అయిన అమృతవల్లి చిన్నప్పటి నుంచి చదువులో చురుకుగా ఉండేది. విజయవాడలో ఇంటర్మీడియట్ పూర్తి చేసిన అమృతవల్లి.. ఆ తర్వాత జేఈఈలో ప్రతిభ చూపి దుర్గాపూర్ ఎన్ఐటీలో కంప్యూటర్ సైన్స్ ఇంజినీరింగ్ పూర్తి చేసింది. అనంతరం అమెరికా వెళ్లి యూనివర్సిటీ ఆఫ్ ఫ్లోరిడాలో కంప్యూటర్ సైన్స్‌లో ఎంఎస్ పూర్తి చేసింది. ఆ వెంటనే అమెజాన్ కేంద్ర కార్యాలయంలో సాఫ్ట్‌వేర్ డెవలప్‌మెంట్ ఇంజనీర్-1గా 2,02,200 యూఎస్ డాలర్ల వార్షిక వేతనంతో (ఏడాదికి దాదాపు రూ.1.70 కోట్లు) ఎంపికయ్యింది.

విరబూసిన 'బ్రహ్మకమలం'

వికసించక ముందు

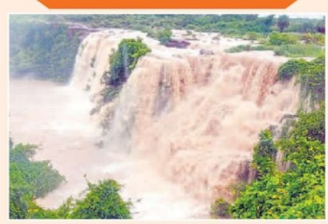
ఏడాదికి ఒకసారి మాత్రమే పూసే అరుదైన పుష్పం, దైవాంశ సంభూతంగా భావించే బ్రహ్మకమలం కృష్ణాజిల్లా, కృత్తివెన్ను మండలం, చెరుకుమిల్లికి చెందిన కూనసాని రత్నారావు ఇంట్లో విరబూసింది. ఈ మొక్కను చాలాకాలం క్రితం తిరుమల నుంచి తెచ్చామని ఆయన తెలిపారు. ఈ అరుదైన బ్రహ్మకమలాన్ని పలువురు ఆసక్తిగా తిలకించారు. – కృత్తివెన్ను

ఒక కాన్పు.. ముగ్గురు శిశువులు

డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా రామచంద్రపురంలోని శారదా నర్సింగ్ హోమ్‌లో శనివారం ఒకే కాన్పులో ముగ్గురు చిన్నారులు జన్మించారు. అలపాటి సంధ్యా కుమారి–వీరబాబు దంపతులకు కలిగిన ముగ్గురు చిన్నారులు ఆరోగ్యంగానే ఉన్నారని డాక్టర్ గిరిబాల తెలిపారు. – రామచంద్రపురం

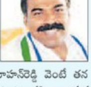
వాన జోరు... జలపాతం హోరు

పల్నాడు జిల్లా, మాచర్ల మండలంలోని పర్యాటక ప్రాంతమైన ఎత్తిపోతలకు వరద ప్రవాహం భారీగా పెరిగింది. 70 అడుగుల ఎత్తు నుంచి భారీగా నీరు కిందకు ప్రవహిస్తూ పర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షిస్తోంది. ఎత్తిపోతల అందాలు చూసేందుకు సందర్శకులు భారీగా చేరుకుంటున్నారు. – విజయపురిసౌత్

వైఎస్ కుటుంబంతో విడదీయలేని బంధం నాది

- ప్రాణమున్నంత వరకూ వైఎస్ జగన్ వెంటే ప్రయాణం
- రాజ్యసభ సభ్యుడు గొల్ల బాబూరావు

సాక్షి, విశాఖపట్నం: మహానేత వైఎస్సార్ కుటుంబంతో తనది విడదీయలేని బంధమని.. తన కంఠంలో ప్రాణమున్నంత వరకూ వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి వెంటే తన రాజకీయ ప్రయాణం ఉంటుందని రాజ్యసభ సభ్యుడు గొల్ల బాబూరావు అన్నారు. ప్రతిపక్ష పార్టీలు చేసే అసత్య ప్రచారాలను ఆయన తిప్పికొట్టారు. శనివారం ఆయన 'సాక్షి'తో మాట్లాడుతూ.. ఉద్యోగ జీవితం నుంచి తనను మహానేత వైఎస్సార్ ఎమ్మెల్యేగా అవకాశం కల్పించి రాజకీయంగా సహకరిస్తే.. ఇప్పుడు ఆయన తనయుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఎంపీగా తనకు మరో అవకాశం కల్పించారని గుర్తు చేశారు. తాను పార్లమెంట్ సాక్షిగానే వైఎస్సార్ కుటుంబంతో తనకున్న బంధం విడదీయలేనిదని చెప్పానని పేర్కొన్నారు. తాను ఎప్పుడూ నీతి, నిజాయితీలతోనే రాజకీయం చేశానని.. తాను రాజకీయాల్లో నేర్చుకున్నది అదొక్కటేనని పేర్కొన్నారు. కూటమి ప్రభుత్వ వైఫల్యాలను పార్లమెంట్ సాక్షిగా ఎండగడతానని.. వైఎస్సార్‌సీపీ పార్టీ తరఫున ప్రజలకు అండగా నిలుస్తానని చెప్పారు.

'అచ్యుతాపురం' బాధితులకు వైఎస్సార్‌సీపీ భరోసా

- ఐదు కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షల చొప్పున ఆర్థిక సాయం అందజేత
- పార్టీ తరఫున అండగా ఉంటామని ఎమ్మెల్సీ బొత్స హామీ

మాట్లాడుతున్న వైఎస్సార్‌సీపీ సీనియర్ నేత, శాసన మండలి విపక్షనేత బొత్స సత్యనారాయణ. చిత్రంలో పార్టీ నేతలు

సాక్షి, అనకాపల్లి/సాక్షి, విశాఖపట్నం: అచ్యుతాపురం సెజ్‌లోని ఎసైన్షియా ఫార్మా కంపెనీలో గత నెల 21న జరిగిన ప్రమాదంలో మృతి చెందిన కార్మికుల కుటుంబాలకు వైఎస్సార్‌సీపీ అండగా నిలిచింది. అనకాపల్లి జిల్లాలోని ఐదు కుటుంబాలకు వైఎస్సార్‌సీపీ తరఫున రూ.5 లక్షల చొప్పున ఆర్థిక సాయం చెక్కులను శాసన మండలిలో ప్రతిపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ శనివారం అందజేశారు. మునగపాక మండలంలో ఎల్లబిల్లి చిన్నారావు, పూడి మోహన్, ఎస్.రాయవరం మండలం దార్లపూడిలో జవ్వాది చిరంజీవి, బంగారమ్మపాలెంలో పూసర్ల నాగేశ్వరరావు, రాంబిల్లి మండలం గోకివాడలో వేగి సన్యాసినాయుడు కుటుంబాలకు ఆర్థిక సాయం అందించి, బాధితులను ఓదార్చారు. ప్రమాదంలో 17 మంది మరణించడం, ఎంతోమంది క్షతగాత్రులవ్వడంపై మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి తీవ్రంగా కలత చెందారని, బాధితులను పార్టీ తరఫున ఆదుకుంటామని పరామర్శకు వచ్చినప్పుడే ప్రకటించారని బొత్స చెప్పారు. చెప్పిన విధంగా మృతుల కుటుంబాలకు రూ.5 లక్షలు, క్షతగాత్రుల కుటుంబాలకు రూ.లక్ష చొప్పున చెక్కులు అందిస్తున్నామన్నారు. టీడీపీ నేతలు మొసలి కన్నీరు కార్చడం కాదని, పార్టీ తరఫున వారు కూడా సాయం అందిస్తే బాగుంటుందని, అది కనీస ధర్మమని హితవు పలికారు. ప్రమాదానికి కారణమైన కంపెనీ యాజమాన్యంపై ఇంతవరకు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదని విమర్శించారు. ఆయన వెంట మాజీ మంత్రి గుడివాడ అమర్నాథ్, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు కన్నబాబురాజు, కరణం ధర్మశ్రీ,, కంబాల జోగులు, పార్టీ జిల్లా అధ్యక్షుడు బొడ్డేడ ప్రసాద్ ఉన్నారు.

ప్రభుత్వ వైఫల్యంతోనే ఫుడ్‌పాయిజన్ ఘటనలు

రాష్ట్రంలో మూడు నెలల కూటమి ప్రభుత్వ పాలనలో తొమ్మిది చోట్ల జరిగిన ఫుడ్‌పాయిజన్ ఘటనల్లో రెండు వేల మంది విద్యార్థులు ఆస్పత్రి పాలయ్యారని, వీరిలో పలువురు మృత్యువాత కూడా పడ్డారని శాసన మండలి ప్రతిపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ ధ్వజమెత్తారు. శనివారం లాసన్స్‌బే కాలనీలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. శుక్రవారం రాత్రి కూడా దుంబ్రిగుడలో 40 మందికి పైగా విద్యార్థులు ఫుడ్ పాయిజన్‌తో అస్వస్థతకు గురయ్యారన్నారు. వారం రోజుల కిందట అనకాపల్లి జిల్లా కోటవురట్లలో 35 మందికి పైగా అస్వస్థతకు గురవగా, వీరిలో ఏడుగురు మృతి చెందారన్నారు. వీటన్నింటికీ సంబంధిత అధికారులు, ప్రభుత్వం మానిటరింగ్ సవ్యంగా లేకపోవడమే కారణమన్నారు. గుడ్లవల్లేరు ఇంజినీరింగ్ కళాశాలలో విద్యార్థినుల బాత్రూంలలో సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసి వారి జీవితాలతో ఆడుకుంటున్నా..ప్రభుత్వం మొద్దు నిద్రలో ఉండడం బాధాకరమన్నారు. వెంటనే విచారణ కమిటీ వేసి బాధ్యులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. విశాఖ జిల్లాలో ప్రభుత్వ పాఠశాలలను పరిశీలించిన విద్యాశాఖ మంత్రి లోకేశ్‌కు అక్కడి సౌకర్యాలను చూసి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ముందుచూపు ఎలా ఉందో అర్థమయ్యి ఉంటుందన్నారు. గత ఐదేళ్ల ప్రభుత్వంలో చేసిన సంస్కరణలే ఇప్పుడు అద్భుత ఫలితాలనిస్తున్నాయని చెప్పారు. తుపాను సహాయక చర్యల్లో వైఎస్సార్‌సీపీ శ్రేణులు పాల్గొనాలని పిలుపునిచ్చారు.

కోర్టు ధిక్కార కేసులో అధికారులకు జైలు శిక్ష, జరిమానా

- తీర్పుపై వెంటనే ధర్మాసనాన్ని ఆశ్రయించిన అధికారులు
- సింగిల్ జడ్జి తీర్పును రెండు వారాలు నిలిపేసిన ధర్మాసనం

సాక్షి, అమరావతి: కోర్టు ధిక్కార కేసులో అప్పటి గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కాంతిలాల్ దండే (ప్రస్తుతం రవాణా, ఆర్ అండ్ బీ ముఖ్య కార్యదర్శి)కు హైకోర్టు రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది. ఆ శాఖ ఇంజనీర్ ఇన్ చీఫ్ (ఈఎన్‌సీ) ఎస్.శ్రీనివాస్‌కు 2 నెలల సాధారణ జైలు శిక్ష, రూ.2 వేల జరిమానా విధించింది. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ తర్లాడ రాజశేఖర్ శుక్రవారం తీర్పు వెలువరించారు. వారిద్దరినీ రిజిస్ట్రార్ (జ్యుడీషియల్) ముందు లొంగిపోవాలని ఆదేశించారు. ఈ తీర్పు వెలువడగానే, దీనిని సవాలు చేస్తూ కాంతిలాల్ దండే, శ్రీనివాస్‌లు వేర్వేరుగా ధర్మాసనం ముందు కోర్టు ధిక్కార అప్పీళ్లు దాఖలు చేశారు. విచారణ జరిపిన న్యాయమూర్తులు జస్టిస్ రావు రఘునందన్‌రావు, జస్టిస్ నూనెపల్లి హరినాథ్ ధర్మాసనం సింగిల్ జడ్జి తీర్పు అమలును రెండు వారాలు నిలిపేసింది. తదుపరి విచారణను ఈ నెల 9కి వాయిదా వేసింది.

పదోన్నతినివ్వడం లేదంటూ పిటిషన్..

తన సుదీర్ఘ సర్వీసు ఆధారంగా సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ (ఎస్ఈ)గా పదోన్నతినివ్వడం లేదంటూ గిరిజన సంక్షేమ శాఖ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ (ఈఈ) బి.వసంత 2021లో దాఖలు చేసిన పిటిషన్‌పై విచారణ జరిపిన హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ తర్లాడ రాజశేఖరరావు నాలుగు నెలల్లో ఏఈలు, ఏఈఈలు, డీఈఈల సీనియారిటీ జాబితా ఖరారు చేయాలని 2022లో అధికారులను ఆదేశించారు. అనంతరం అధికారులు ఈ ఆదేశాలను అమలు చేయడంలేదంటూ వసంత కోర్టు ధిక్కార పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఆగస్టు 1న మరోసారి విచారణకు రాగా.. న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రాజశేఖరరావు అధికారుల తీరును తీవ్రంగా ఆక్షేపిస్తూ ఈ నెల 9న తీర్పు ఇచ్చారు. కోర్టుకు హాజరైన ఇరువురు అధికారులు కోర్టు ఆదేశాల అమలుకు మరింత గడువు కోరారు. దీంతో న్యాయమూర్తి తన ఉత్తర్వుల అమలును మూడు వారాలు నిలిపివేశారు. తిరిగి ఈ వ్యాజ్యం శుక్రవారం విచారణకు రాగా.. గతంలో శిక్ష విధించిన నేపథ్యంలో వెంటనే రిజిస్ట్రార్ ముందు లొంగిపోవాలని ఇరువురినీ ఆదేశిస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు.

ఆ పాఠశాల కమిటీ ఎన్నికలు బ్యాలెట్ ద్వారానే జరపండి

కర్నూలు జిల్లా లద్దగిరి జెడ్పీహెచ్ స్కూల్ ఎన్నికలపై హైకోర్టు ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: ఎన్నికలనేవి ప్రజాస్వామ్యానికి ప్రతీకలని హైకోర్టు తెలిపింది. పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ ఎన్నికలు కూడా ఇలాగే నిర్వహించాలని స్పష్టం చేసింది. తమ గ్రామంలోని పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ ఎన్నికల్లో రాజకీయ జోక్యం ఉండే అవకాశం ఉందని, అందువల్ల చేయి ఎత్తడం, మూజువాణి పద్ధతిలో కాకుండా రహస్య బ్యాలెట్ విధానంలో నిర్వహించేలా అధికారులను ఆదేశించాలని కోరుతూ కర్నూలు జిల్లా లద్దగిరి గ్రామస్తుడు షేక్ మహబూబ్ బాషా దాఖలు చేసిన లంచ్‌మోషన్ పిటిషన్‌పై న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రాజశేఖరరావు విచారణ జరిపారు. పిటిషనర్ తరఫు న్యాయవాది పి. శివప్రసాద్ వాదనలు వినిపిస్తూ.. ఓటర్ల భద్రత కోసం ఎన్నికలను బ్యాలెట్ విధానంలో నిర్వహించాలని వినతి పత్రాలు ఇచ్చామన్నారు. ఓటర్ల భద్రతను అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదన్నారు. ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాల ప్రకారం చేయి ఎత్తడం లేదా మూజువాణీ ఓటు ద్వారా, అసాధారణ పరిస్థితుల్లో రహస్య బ్యాలెట్ ద్వారా నిర్వహించవచ్చన్నారు. ఇక్కడ రాజకీయ జోక్యం, ఒత్తిళ్ల కారణంగా అధికారులు ఏకపక్షంగా నిర్వహించే అవకాశం ఉందని తెలిపారు. బ్యాలెట్ ద్వారా ఎన్నికలు నిర్వహిస్తే అధికారులకు వచ్చే నష్టం ఏమీ లేదన్నారు. ప్రభుత్వ న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ.. అసాధారణ పరిస్థితుల్లో మాత్రమే బ్యాలెట్ ద్వారా ఎన్నికలు నిర్వహించాల్సి ఉంటుందని, ఆ పరిస్థితులు ఏమిటో పిటిషనర్ చెప్పడం లేదని అన్నారు. ఇరుపక్షాల వాదనలు విన్న న్యాయమూర్తి.. పిటిషనర్ ఆందోళన సహేతుకమైనదేనని అన్నారు. కేవలం ఆందోళన ఆధారంగా కోర్టులు జోక్యం చేసుకోవడానికి వీల్లేనప్పటికీ, రాష్ట్రం కూడా నిష్పాక్షికంగా, వివక్షకు తావు లేకుండా అందరినీ సమానంగా చూడాల్సి ఉంటుందని చెప్పారు. లద్దగిరి పాఠశాల నిర్వహణ కమిటీ ఎన్నికలను బ్యాలెట్ ద్వారానే నిర్వహించాలని అధికారులను ఆదేశించారు.

జరిగింది దారుణం..
ఐక్యంగా పోరాడితే నిజం బయటకు..

గుడ్లవల్లేరు ఘటనపై నటి పూనమ్ కౌర్

ఎక్స్‌లో పూనమ్ కౌర్ పోస్టు చేసిన లేఖ

సాక్షి, మచిలీపట్నం/అమరావతి: విద్యార్థినుల వాష్ రూమ్‌లలో రహస్య కెమెరాల ఘటనపై సినీ నటి పూనమ్ కౌర్ ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. శనివారం 'ఎక్స్' వేదికగా ఓ లేఖ విడుదల చేశారు. 'ప్రియమైన అమ్మాయిలారా. మీలో ఒకరిగా మీ అందరికీ ఈ లేఖ రాస్తున్నాను. మీ తల్లిదండ్రులు మిమ్మల్ని ఎన్నో ఆశలతో, నమ్మకంతో బయటకు పంపుతున్నారు. కానీ.. బయట మీకు జరుగుతున్న పరిణామాలు తెలిసి నేను బాధపడుతున్నాను. మీకు ఇటీవల జరిగిన ఈ పరిస్థితులు చాలా దారుణం. విద్యార్థి సంఘాలు ఐక్యంగా పోరాడితే నిజం బయటకు వస్తుందని నేను చెప్పాలనుకుంటున్నాను. 'నేరస్థులు ఎలా రక్షించబడతారు, బాధితులు ఎలా అవమానింపబడతారు' అనేది నాకు బాగా అనుభవం. అటువంటి చర్యలతో నేను మానసికంగా అలసిపోయాను. వ్యక్తులు ఎంతశక్తిమంతమైన వార్లైనా.. వారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోకపోతే ఏ పార్టీకి చెందిన వార్లైనా మీరు వదలకండి. అమ్మాయిలు తమ కోసమే కాకుండా మనందరికీ తెలియని చాలామంది ఇతర విద్యార్థుల కోసం పోరాడుతున్నారు. ఒక అమ్మాయి చాలామంది అమ్మాయిలను ప్రమాదంలోకి నెట్టడం అనేది నాకు అసహ్యం కలిగించింది. నేరస్థులకు ఎంతటి శక్తిమంతులైనా.. ఎవరు సహకరిస్తున్నా.. ఎవరినీ విడిచిపెట్టకూడదు. వారికి గుణపాఠం చెప్పండి. మీరు చేసే పోరాటం చుట్టుపక్కల ఉన్న ఇతరులకు కూడా బలాన్ని ఇస్తుంది' అని పూనమ్ కౌర్ ఆ లేఖలో పేర్కొన్నారు.

నిందితులను శిక్షించాలి

బాత్‌రూమ్‌లో సీసీ కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసి వీడియోలు చిత్రీకరించారని తెలిసి భయపడిపోయాం. వీటిని ఎందుకు ఏర్పాటు చేశావని అడిగితే.. ఆ విద్యార్థిని నీ దిక్కు ఉన్నచోట చెప్పుకోమని బెదిరించింది. హాస్టల్, కళాశాల యాజమాన్యానికి తెలిపినా పట్టించుకోలేదు. నిందితురాలికి వత్తాసు పలుకున్నారు. ఇదెక్కడి న్యాయం. నిజాలు నిగ్గ తేల్చి నిందితులపై చర్యలు తీసుకోవాలి.

– సుజన, హాస్టల్ విద్యార్థిని

వణికిపోతున్నాం

వాష్‌రూమ్‌లో కెమెరాలు పెట్టారని తెలిసినప్పటి నుంచి నాతో పాటు సహచర విద్యార్థినులు ఆందోళనలో ఉన్నారు. ఏ సమయంలో ఏ వార్త వినాల్సి వస్తుందోనని వణికిపోతున్నాం. రెండు రోజులుగా బిక్కుబిక్కుమంటూ గడుపుతున్నాం. న్యాయం చేస్తారనుకున్న పోలీసులు పట్టించుకోవాల్సింది పోయి మమ్మల్నే బెదిరిస్తున్నారు. అనుమానితురాలిగా ఉన్న విద్యార్థినికి సకల మర్యాదలు చేసి గదిలో ఉంచుతున్నారు. మమ్మల్ని పట్టించుకునే వారే కరువయ్యారు. మాకు న్యాయం చేయాలి.

– స్వప్న, హాస్టల్ విద్యార్థిని

బలవంతంగా హాస్టల్ ఖాళీ చేయమంటున్నారు

న్యాయం చేయాలని విద్యార్థినులందరూ ఆందోళన చేస్తున్నా ఎవరికి తమ గోడు పట్టడం లేదు. నిజాలు నిగ్గ తేల్చి తమకు ఎటువంటి ఇబ్బంది ఉండదని భరోసా కల్పించాల్సింది పోయి హాస్టల్‌ను ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోవాలంటూ తమను బెదిరిస్తున్నారు. పోలీసులే న్యాయం చేయాల్సింది పోయి వారే తమను బెదిరిస్తే తమకు న్యాయం చేసే వారు ఎవరూ. నిందితులను కఠినంగా శిక్షించి తమకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చూడాలి.

– సత్యరాణి, విద్యార్థిని

బాధ్యుల్ని కఠినంగా శిక్షించాలి

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో ఆడపిల్లల హాస్టల్ వాష్‌రూమ్స్‌లో సీక్రెట్ కెమెరాలు పెట్టి వారి చిత్రాలను చిత్రీకరించిన ఘటనలో ఎంతటి వారున్నా కఠినంగా శిక్షించాలి. ఇటువంటి ఘటనలు చాలా దారుణం. పిల్లల భవిష్యత్‌తో ఆటలాడే వ్యక్తుల్ని వదలకూడదు. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధిని నిరూపించుకోవాలి.

– మైల రత్నకుమారి, చినగొల్లపాలెం, కృత్తివెన్ను మండలం

నమ్మి పంపిస్తే ఇలాంటి మోసాలు చేయొచ్చా

కాలేజీల యాజమాన్యాల మీద నమ్మకంతో పిల్లల్ని మీ దగ్గర వదిలిపెడుతున్నాం. కంటికి రెప్పలా కాపాడాల్సిన చోటే ఇటువంటి దుర్మార్గపు చర్యలు జరగడం అత్యంత హేయం. ముందుగా కాలేజీ యాజమాన్యం దీనికి బాధ్యత వహించాలి. ఈ ఘటనలో ఎటువంటి రాజకీయాలు లేకుండా ఎవరికి వారే మన ఇంటి పిల్లలు అనుకుని నిందితుల్ని పట్టుకుని శిక్షించాలి.

– ఎ.సత్యవతి, కృత్తివెన్ను

రాజకీయాలు కాదు వాస్తవాలు కావాలి

గుడ్లవల్లేరు ఘటన చాలా దురదృష్టకరం. దీనికి బాధ్యులు ఎవరైనా మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సిందే. ఇక్కడ అధికార యంత్రాంగంతో పాటు అధికార పార్టీ పెద్దలు సైతం రాజకీయాలు పక్కనపెట్టి వాస్తవాలను గుర్తించి న్యాయం జరిగేలా చూడాలి. ఇది ఆడపిల్లల భవిష్యత్, వారి జీవితాలకు సంబంధించిన విషయం.

– జె.ఝాన్సీ, యండపల్లి, కృత్తివెన్ను మండలం

ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే విద్యార్థినులకు ఈ దుస్థితి

ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాల విద్యార్థినులకు ఈ దుస్థితి దాపురించింది. వాష్ రూమ్స్‌లో హిడెన్ కెమెరాలు ఉన్నాయని విద్యార్థినులు ఫిర్యాదు చేసినా యాజమాన్యం పట్టించుకోలేదు. ఇంత జరుగుతున్నా అలాంటిదేమీ లేదని ప్రభుత్వం కితాబివ్వడం అత్యంత హేయం. విద్యార్థినులను కట్టడి చేస్తూ.. కాలేజీ యాజమాన్యం నిందితుల్ని రక్షించే ప్రయత్నం చేస్తోంది. విద్యార్థినుల సమక్షంలో విచారణ జరగాల్సి ఉండగా.. వారిని బలవంతంగా ఇళ్లకు పంపించడం దుర్మార్గం.

– వరుదు కళ్యాణి, ఎమ్మెల్సీ, వైఎస్సార్‌సీపీ మహిళా విభాగం అధ్యక్షురాలు

ఏపీలో రక్షణ కరువైంది

ఏపీలో మహిళలకు, ఆడపిల్లలకు రక్షణ కరువైంది. ఎక్కడ చూసినా అత్యాచారాలు, హత్యలు పెరిగాయి. బాత్ రూముల్లో హిడెన్ కెమెరాలు పెట్టి పైశాచిక ఆనందం పొందుతున్నారు. నేరస్తులకు ఇంత ధైర్యం రావడానికి కారణం ప్రభుత్వమే. గుడ్లవల్లేరు ఘటనకు ప్రభుత్వం సిగ్గుపడాలన్నారు. వైఎస్ జగన్ పాలనలో ఇలాంటి ఘటనలు చూడలేదు. 9 ఏళ్ల అమ్మాయిని చంపేసి ముక్కలు ముక్కలు చేసిన ఘటన జరిగి 60 రోజులు అవుతున్నా అమ్మాయి శవాన్ని తీసుకురాలేకపోతున్నారు. ఇంత జరుగుతున్నా హోం మంత్రి ఏం చేస్తున్నట్టు.

– ఆర్‌కే రోజా, మాజీ మంత్రి

ఆటో ఎక్కి ఇళ్లకు వెళ్లిపోతున్న హాస్టల్ విద్యార్థినులు

కళాశాల బస్సులో విద్యార్థినులను బలవంతంగా తరలిస్తున్న దృశ్యం

విద్యార్థినుల తరలింపును రోడ్డుపైన పడుకుని అడ్డుకుంటున్న విద్యార్థులు

ష్.. గప్‌చుప్!

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో అంతా రహస్యం

నోరెత్తవద్దంటూ విద్యార్థులకు ఆంక్షలు

- కాదు కూడదని మీడియాకు చెబితే చర్యలు తప్పవని బెదిరింపులు
- తమ ఆదేశాలను ధిక్కరిస్తే వేటేస్తామని యాజమాన్యం హెచ్చరికలు
- విద్యార్థినులపై పోలీస్ అస్త్రం
- విచారణ ముగియకముందే బలవంతంగా హాస్టల్ నుంచి తరలింపు
- అడ్డుకున్న విద్యార్థి సంఘాల నాయకులపై పచ్చ మూకల దాడి
- చెప్పులు, గొడుగులతో చితకబాది ఈడ్చేసిన యాజమాన్యం రౌడీలు
- మరోవైపు అక్కడ ఏమీ జరగలేదంటున్న ప్రభుత్వ పెద్దలు
- దర్యాప్తు పేరుతో ఘటనను కప్పిపుచ్చేందుకు పన్నాగం

విద్యార్థులు, ప్రజాసంఘాల నేతలపై దాడి చేస్తున్న కళాశాల యాజమాన్య రౌడీలు

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ/గుడివాడ రూరల్: కృష్ణా జిల్లా గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో విద్యార్థినుల వాష్‌రూమ్‌ల్లో రహస్య కెమెరాల వ్యవహారం శనివారం కూడా తీవ్ర ఉద్రిక్తతలకు దారితీసింది. కళాశాలలోకి వెళ్లడానికి ప్రయత్నించిన విద్యార్థి సంఘం నాయకులను, విద్యార్థులను యాజమాన్యానికి చెందిన రౌడీలు, పచ్చ గూండాలు చితకబాదారు. చెప్పులు, గొడుగులతో తీవ్రంగా కొట్టి ఈడ్చిపారేశారు. రహస్య కెమెరాల వ్యవహారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సంచలనం రేకెత్తించడంతో కళాశాల యాజమాన్యం విద్యార్థులకు తీవ్ర హెచ్చరికలు జారీ చేసింది. ఎవరూ ఈ అంశంపై నోరెత్తవద్దని ఆంక్షలు విధించింది. తమ ఆదేశాలను ధిక్కరించి ఎవరైనా మీడియాతో మాట్లాడితే వారిని కళాశాల నుంచి బహిష్కరిస్తామని బెదిరింపులకు దిగింది. విచారణ ముగియకుండానే హాస్టల్‌లో ఉన్న విద్యార్థినులకు నాలుగు రోజులు బలవంతపు సెలవులు ఇచ్చేసింది. నిజాలు తేలే వరకు హాస్టల్ నుంచి వెళ్లబోమని భీష్మించిన విద్యార్థినులను బలవంతంగా కళాశాల బస్సుల ద్వారా బయటకు పంపే ప్రయత్నం చేసింది. వీడియోల వ్యవహారంపై విచారణ అధికారిణిగా గుడివాడ సిసి సీఐ రమణమ్మను నియమించామని రాష్ట్ర మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, కృష్ణా జిల్లా కలెక్టర్ బాలాజీ, ఎస్పీ గంగాధరరావు తెలిపారు. అయితే శనివారం హాస్టల్‌లో విచారణకు రమణమ్మకు బదులుగా కోడూరు ఎస్‌ఐ శిరీష రావడం గమనార్హం. ఈ క్రమంలో శాంతియుతంగా హాస్టల్‌లో ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థినులను ఎస్‌ఐ తీవ్రంగా బెదిరించారు. ఆందోళన ఆపకపోతే ఊరుకునేది లేదంటూ హెచ్చరించారు. హాస్టల్ నుంచి ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోవాలంటూ విద్యార్థినులకు హుకుం జారీ చేశారు. విద్యార్థినులు వెళ్లడానికి నిరాకరించడంతో బలవంతంగా పోలీసులు వారిని బస్సులు ఎక్కించి ఇంటికి పంపించేశారు.

తరిమి తరిమి కొట్టిన రౌడీలు..

విద్యార్థి, మహిళా సంఘాల నాయకులు, విద్యార్థులు గుడ్లవల్లేరు మంచినీటి చెరువు వద్ద విద్యార్థినులను తరలిస్తున్న బస్సును అడ్డుకునేందుకు యత్నించారు. అయితే అప్పటికే కళాశాల యాజమాన్యం ఏర్పాటు చేసిన రౌడీలు, పచ్చ గూండాలు విద్యార్థి సంఘాలు, విద్యార్థులపై దాడులకు తెగబడ్డారు. చెప్పులు, గొడుగులతో విచక్షణా రహితంగా దాడి చేశారు. రోడ్డుపై ఈడ్చుతూ, దుర్భాషలాడుతూ తరిమితరిమి కొట్టారు. ఇదంతా పోలీసుల సమక్షంలోనే జరుగుతున్నా రౌడీలను అడ్డుకునే ప్రయత్నం చేయలేదు. దీంతో ప్రాణభయంతో విద్యార్థులు ఇళ్లల్లోకి వెళ్లి తలుపులేసుకున్నారు. అదే సమయంలో దాడిని చిత్రీకరిస్తున్న మీడియాపైనా రౌడీలు దాడులకు తెగబడి కెమెరాలు లాక్కున్నారు. మరోవైపు ప్రభుత్వం ఈ ఘటనను పూర్తిగా కప్పిపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తోంది. విద్యార్థినులకు సంబంధించి 300 వీడియోలు బయటకు వచ్చాయని తెలుస్తున్నా అదేమీ లేదంటూ బుకాయిస్తోంది. గుడ్లవల్లేరు కళాశాల యాజమాన్యం తమ సామాజికవర్గానికే చెందినది కావడంతో టీడీపీ ప్రభుత్వం ఈ ఘటనను కప్పిపుచ్చే ప్రయత్నం చేస్తోందనే విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. మరోవైపు హాస్టల్‌లో రహస్య కెమెరాల వ్యవహారంలో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థిని కళాశాలలోనే శుక్రవారం అర్థరాత్రి 3 గంటల వరకు పోలీసులు విచారించినా ఏ విషయం వెల్లడి కాలేదు. అలాగే ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థినిని కూడా పోలీసులు కళాశాలలో విచారించినా ఏ ఆధారాలు సేకరించలేదు.

ప్రభుత్వానికి పట్టదా?

అసలు కళాశాలలో విచారణ జరగకుండానే, దర్యాప్తు పూర్తి కాకుండానే అక్కడ ఏమీ జరగలేదని సాక్షాత్తూ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు, కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ గంగాధరరావు ఎలా చెబుతారని విద్యార్థినులు, వారి తల్లిదండ్రులు మండిపడుతున్నారు. బయటికి చెబుతున్నట్లు 300 కాకుండా ఇంకా పెద్ద సంఖ్యలోనే వీడియోలు ఉన్నాయని విద్యార్థినులే చెబుతున్నారు. వాష్‌రూమ్‌లో పదుల సంఖ్యలో రహస్య కెమెరాలు పెట్టారని.. వాటన్నింటిని తొలగించి, ఇప్పుడు ఏమీలేదని కళాశాల యజమాన్యం బుకాయిస్తోందని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ ఘటనతో తమకు, తమ తల్లిదండ్రులకు కంటి మీద కునుకు లేకపోయినా ప్రభుత్వానికి పట్టదా అని ధ్వజమెత్తుతున్నారు. పక్కా ప్రణాళికలో భాగంగానే.. జిల్లా ఎస్పీ కళాశాలకు రాకుండానే ఎలాంటి సీసీ కెమెరాలు లేవని ప్రకటించారని మండిపడుతున్నారు. విచారణ పూర్తి కాకుండానే ముందే క్లీన్‌చిట్ ఇవ్వడంపై ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. రాత్రికి రాత్రికి రహస్య కెమెరాలను తొలగించి అక్కడ ఏమీలేదని తమను మభ్యపెడుతున్నారని దుయ్యబడుతున్నారు.

కెమెరాలున్నాయని ఒప్పుకున్న విద్యార్థిని..

రహస్య కెమెరాలు అమర్చిన విషయాన్ని బీటెక్ ఫైనల్ ఇయర్ విద్యార్థిని ఒప్పుకుందని బాధిత విద్యార్థినులు ఆరోపిస్తున్నారు. పైగా 'మీరేం చేయగలరు నన్ను' అంటూ ఎదురుతిరగడమే కాకుండా బెదిరిస్తోందని వాపోతున్నారు. యాజమాన్యం ఆ యువతిని హాస్టల్‌లో భద్రంగా ఉంచి సకల మర్యాదలు చేస్తోందని మండిపడుతున్నారు. ఆమెకు రక్షణగా నలుగురు మహిళా కానిస్టేబుళ్లను కూడా నియమించారని చెబుతున్నారు. ఆ యువతి తల్లిదండ్రులు, సోదరుడు సైతం హాస్టల్‌కు వచ్చి ఉంటున్నారని అంటున్నారు. మరోవైపు బాలుర హాస్టల్‌లో ఉన్న నిందితుడిని తోటి విద్యార్థులు ప్రశ్నిస్తే రహస్య కెమెరాలు, వీడియోలు ఉన్నాయని ఒప్పుకున్నాడని.. తీరా ఇప్పుడు పోలీసుల విచారణలో మాట మారుస్తున్నాడని చెబుతున్నారు. దీనిపై పూర్తిస్థాయి విచారణ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు.

బాలికలకు, బాలురకు ఒక్కరే వార్డెన్..

కాగా బాలికలు, బాలురకు వేర్వేరు వసతి గృహాలున్నాయి. ఈ రెండు వసతి గృహాలకు ఒక్కరే వార్డెన్ (పురుషుడు)గా ఉండటం గమనార్హం. బాలికల హాస్టల్‌లో రహస్య కెమెరాలున్నాయనే విషయాన్ని వార్డెన్ దృష్టికి తీసుకువెళ్లడంతో ఆయన దాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు ప్రయత్నించారు. దీంతో విద్యార్థినులు ఆందోళన బాటపట్టారు. ఈ నేపథ్యంలో గురువారం అర్ధరాత్రి పోలీసులు రంగప్రవేశం చేసి షవర్లను తీసుకుపోయారని.. పూర్తిగా యాజమాన్యానికి అనుకూలంగా నడుచుకున్నారని విద్యార్థినులు ఆరోపిస్తున్నారు. ఇందుకు సంబంధించిన ఫొటోలను కూడా చూపిస్తున్నారు. షవర్లను తమ ముందు ఊడదీస్తే అందులో కెమెరాలున్నాయో, లేదో తెలిసేదని విద్యార్థినులు అంటున్నారు. ఇలా చేయకుండా పోలీసులు తమతోపాటు షవర్లను తీసుకుపోవడంతో వాటిలో రహస్య కెమెరాలున్నాయనే తమ వాదనకు బలం చేకూరుతోందని స్పష్టం చేస్తున్నారు. గుడ్లవల్లేరు కళాశాల టీడీపీ నేతల బంధువులది. రహస్య కెమెరాలతో తీసిన విద్యార్థినుల వీడియోలను కొందరు టీడీపీ నేతలకు కూడా పంపినట్టు అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఇందులో కళాశాల యాజమాన్యం పాత్ర కూడా ఉండే అవకాశం ఉందని విద్యార్థులు అంటున్నారు. దోషులను వెనకేసుకురావడమే ఇందుకు నిదర్శనమని ఆరోపిస్తున్నారు.

భయమేస్తోంది.. చచ్చిపోవాలనిపిస్తోంది

- రెండు నెలల నుంచి కెమెరాలు పెడుతున్నారట
- ఎవరూ పట్టించుకోవటం లేదు
- అడిగితే కర్రలతో కొడుతున్నారు
- వీడియోలు చూపిస్తేనే పట్టించుకుంటారట
- తన స్నేహితురాలికి ఫోన్‌చేసి ఏడ్చేసిన గుడ్లవల్లేరు కళాశాల విద్యార్థిని

సాక్షి, మచిలీపట్నం: గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలోని బాలికల హాస్టల్ వాష్‌రూమ్‌లో హిడెన్ కెమెరాల ఏర్పాటు ఘటనలో ఒక్కొక్క విద్యార్థినిదీ ఒక్కొక్క ఆవేదన. బంధువుల ఎదుట కొందరు తమ బాధను వెళ్లగక్కుతుండగా.. మరికొందరు స్నేహితులకు చెప్పుకుని కన్నీరు పెట్టుకుంటున్నారు. తాజాగా శనివారం ఓ విద్యార్థిని తన స్నేహితురాలికి ఫోన్ చేసి బాధతో ఏడ్చిన వాయిస్ బయటకు వచ్చింది. అందులో విద్యార్థిని చెప్పిన మాటలను పరిశీలిస్తే.. 'ఆ అక్క ఎవరో తెలిసిందే. ఫోర్త్ ఇయర్ ఈసీఈ. ఆ అక్క ఫొటో కూడా చూశాం. ఆ అక్క అంటోంది రండి చూసుకుందాం అని. విత్ ప్రూఫ్‌లు ఉన్నాయని తెగేసి చెబుతోంది. గ్రౌండ్ ఫ్లోర్, పై ఫ్లోర్‌లో ఏదేదో అంటున్నారే. భయం వేస్తోందే. రెండు నెలల నుంచి పెడుతున్నారట. 300 వీడియోలు బయటకు వచ్చాయంటా. అందరూ అడుగుతున్నారే భయం వేస్తోంది. మా ఫ్లోర్‌లోనూ పెట్టారట ఏడుపొస్తోంది. చచ్చిపోవాలనిపిస్తోందే బాబు. మేడంకు చెబితే బయటకు వస్తే డ్రగ్ కేసులో ఇరికిస్తామని అంటున్నారే. అలా.. ఇలా మాట్లాడుతున్నారే. రవీంద్రబాబేమో చూసి చెబుతాడంటే.. వీడియోస్ చూసినాక చెబుతాడంట. ఇప్పటికి 300 వీడియోలు బయటకు వచ్చాయని మాత్రం అంటున్నారు. సీనియర్స్ ధర్నా చేస్తున్నారు. సీనియర్స్ ఏమో గొడవ పెడుతున్నారు. మేడమ్, వార్డెన్స్ కర్రలు పట్టుకుని వెంటపడుతున్నారు. కానీ సీనియర్స్ చాలామంది ఏడుస్తున్నారే. రెండు నెలలనుంచి జరుగుతోందంట. అవతలేమో పొలిటీషియన్స్ అంట. మరి తెలియట్లా. అందుకనే భయపడుతున్నారు అడగటానికి. ప్లీజ్ ఎవరి దగ్గరైనా వీడియో ఉంటే ఇక్కడ వీడియో ప్రూఫ్ చూపిస్తేనే మమ్మల్ని పట్టించుకుంటారంట. లేకపోతే పట్టించుకోరంట. అసలు ఏడుపొచ్చేస్తోంది మా ఫ్లోర్‌లోనే కెమెరా దొరికిందంటే. ఒసే వీడియో పెడితే ఏదైనా చేస్తారంటే. లేకపోతే ఏమీ చేయరంటే. అడుగుతుంటే కర్రలు పెట్టి కొడుతున్నారు. అంత ఉందే మా హాస్టల్‌లో సిట్యువేషన్. అందరూ ఏడుస్తున్నారు' అంటూ ఆమె కూడా ఏడుస్తూ తన బాధను చెప్పుకుంది.

ఈ ప్రశ్నలకు బదులేది?

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

యాజమాన్యం, ప్రభుత్వం బదులివ్వాల్సి ఉంది.

ఎందుకీ ఉదాసీనత?: కళాశాలలో సీనియర్ల పేరుతో ఆకతాయిల వేధింపులు శృతిమించినా యాజమాన్యం ఎందుకు అడ్డుకట్ట వేయలేకపోయింది? ఇప్పుడీ ఘటనతో కళాశాల గుర్తింపు పోతోందని గగ్గోలు పెడుతున్న యాజమాన్యం ఎందుకు ఉదాసీనంగా వ్యవహరించింది? చివరకు విద్యార్థినుల వాష్‌రూమ్‌ల్లో రహస్య కెమెరాలు పెట్టే దుస్సాహసానికి కొందరు ఒడిగట్టినా ఎందుకు సీరియస్‌గా తీసుకోలేదు? ఈ విషయమై వారం క్రితమే విద్యార్థులు యాజమాన్యానికి చెప్పినా ఎందుకు పట్టించుకోలేదు? ఈ విషయాన్ని పోలీసులకు చేరవేశారా? చెప్పి ఉంటే ఎందుకు పోలీసులు స్పందించలేదు? కళాశాల యాజమాన్యం టీడీపీ నేతల బంధువులది కాబట్టి.. చూసీచూడనట్టు వదిలేశారా? ఇంత దారుణ ఘటన జరిగాక కూడా బాధిత బాలికల్లో నైతిక స్థైర్యం నింపాల్సిన ప్రభుత్వం ఎందుకు యాజమాన్యం పట్ల సానుకూల వైఖరి అవలంబిస్తోంది? రహస్య కెమెరాలతో ఏకంగా 300 వీడియోలు తీసిన బాగోతం భగ్గుమంటుంటే ఆ దిశగా ప్రభుత్వం ఎందుకు దృష్టి పెట్టడంలేదు? అని ప్రజలు, మేధావులు, ప్రజా సంఘాలు ప్రశ్నిస్తున్నాయి.

మసిపూసి మారేడుకాయ చేసేందుకు ఎందుకు యత్నించారు?

విద్యార్థినుల ఆరోపణల్లో వాస్తవాలు తెలుసుకుని, మనోధైర్యం నింపాల్సిన యాజమాన్యం, ప్రభుత్వం ఎందుకు నిర్బంధంగా వ్యవహరిస్తున్నాయి? కళాశాల పాలకవర్గ సలహాదారు రవీంద్రబాబు రంగంలోకి దిగి విద్యార్థులను ఎందుకు బెదిరించారు? అమ్మాయిలు ఆందోళన చేయడంతో రంగంలోకి దిగిన మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర, ఎస్పీ, కలెక్టర్ వాస్తవాలను తెలుసుకోకుండా వ్యవహారాన్ని మసిపూసి మారేడు కాయ చేసేందుకు ఎందుకు ప్రయత్నించారు? అసలు విచారణే చేయకుండా.. ఏం జరిగిందో పరిశీలనే చేయకుండా.. ఉదయం 10 గంటలకే ఈ వ్యవహారంలో ఏమీ లేదని ఎస్పీ ఎలా చెప్పగలుగుతారు? బాత్ రూమ్‌ల్లో కెమెరాలే లేవని తొలి రోజునే ప్రకటించిన పోలీసులు మరి షవర్‌లతోపాటు కొన్ని పరికరాలను ఎందుకు స్వాధీనం చేసుకున్నట్టు? షవర్‌లను స్వాధీనం చేసుకున్న పోలీసులు షవర్లలో కెమెరాలు ఉన్నా లేవని చెప్పేందుకా? ఉన్న కెమెరాలను తీసివేసేందుకా? విద్యార్థినుల వీడియోలు వైరల్ చేసినట్టు ఆందోళన వ్యక్తమవుతున్న తరుణంలో అనుమానితుల నుంచి స్వాధీనం చేసుకున్న సెల్‌ఫోన్‌లలో రికవరీలో ఏం గుర్తించనున్నారు? ఇది కూడా యాజమాన్యానికి అనుకూలంగా చేసేందుకు ఆ ఫోన్లలో ఏమీలేవని చెప్పేస్తారా? అనే ప్రశ్నలు ఉత్పన్నమవుతున్నాయి.

హోం మంత్రి ఎక్కడ?

ప్రతిపక్ష నేత వైఎస్ జగన్‌పై తీవ్ర విమర్శలు చేసే హోంమంత్రి ఎక్కడ? చంద్రబాబు కుమారుడు మంత్రి లోకేశ్ ఆధ్వర్యంలో నడిచే ఫేక్ న్యూస్ ఫ్యాక్టరీలు ఈ వ్యవహారాన్ని వైఎస్సార్‌సీపీ మీదకు నెట్టేయడానికి ఎందుకు ప్రయత్నించాయి? ఇది ఎవరి ప్రయోజనం కోసం? అని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

ఇదేమీ పెద్ద కేసు కాదు

- కేసు గురించి నన్ను ఇప్పుడు అడగొద్దు
- పురోగతిలో ఉంది అని రాసుకోండి
- మీడియాతో కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ గంగాధర్‌రావు

సాక్షి, మచిలీపట్నం: రహస్య కెమెరాల కేసు చిన్నదే అని కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ ఆర్.గంగాధర్‌రావు చెప్పారు. ఈ కేసులో ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థిని గుడ్లవల్లేరు పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఎస్పీ విచారించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ 'ఇది పెద్ద కేసు కాదు. చాలా చిన్నది. కేసు గురించి నన్ను ఇప్పుడు అడగవద్దు. ప్రస్తుతం విచారణ చేస్తున్నాం. పురోగతిలో ఉంది అని రాసుకోండి. మంగళవారం వరకు గడువు ఉంది. తరువాత ఏమైనా ఉంటే చెబుతా. జిల్లాలో వర్షాలు బాగా పడుతున్నాయి. లోతట్టు ప్రాంత ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని రాసుకోండి' అని చెప్పారు. కాగా విచారణ పూర్తి కాకుండానే ఎస్పీ 'ఇది పెద్ద కేసు కాదు, చాలా చిన్నది' అని చెప్పడంతో ప్రజలు ఆశ్చర్యపోతున్నారు.

తీసుకెళ్లి.. మళ్లీ తెచ్చి..

రహస్య కెమెరాలు ఏర్పాటు చేసినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న యువతిని శుక్రవారం అర్ధరాత్రి దాటాక యాజమాన్యం, పోలీసులు ఇంటికి పంపిస్తున్నారని తెలుసుకున్న విద్యార్థులు పెద్దఎత్తున ఆందోళనకు దిగారు. దీంతో ఆ యువతి డ్రస్సు మార్చి, చున్నీతో ముఖం కప్పేసి మళ్లీ తీసుకొచ్చారు. ఆమెను హాస్టల్‌లోనే విచారిస్తున్నట్లు పోలీసులు తెలిపారు. అయితే ఆమెను అర్ధరాత్రి 1:30 గంటల తరువాత హాస్టల్ నుంచి ఎందుకు తీసుకెళ్లారు.. అరగంట తరువాత మళ్లీ ఎందుకు తీసుకొచ్చారు. అనేది ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. దీనిలో ప్రభుత్వ పెద్దల కుట్ర ఉందని విద్యార్థులు అనుమానిస్తున్నారు.

సైబర్ నిపుణులతో లోతుగా దర్యాప్తు: సీఎం

సాక్షి, అమరావతి: గుడ్లవల్లేరు ఘటనలో తప్పు జరిగిందని తేలితే బాధ్యులను వదిలే ప్రసక్తే లేదని సీఎం చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు. ఈ ఘటనపై సైబర్ నిపుణులతో లోతుగా దర్యాప్తు చేయిస్తున్నామని, విద్యార్థినులు, వారి తల్లిదండ్రులు ఆందోళన చెందాల్సిన పనిలేదన్నారు. ఈ ఘటనపై సంబంధిత అధికారులతో టెలీకాన్ఫరెన్స్ ద్వారా శనివారం రాత్రి సీఎం చంద్రబాబు సమీక్షించారు. విచారణలో సాధించిన పురోగతిపై అధికారులతో చర్చించారు. విద్యార్థినులు చెప్పే అంశాల ఆధారంగా లోతుగా, అన్నికోణాల్లో విచారణ జరపాలని అధికారులకు సూచించారు. ఇప్పటివరకు జరిపిన పరిశీలనలో హిడెన్ కెమెరాలు ఏవీ దొరకలేదని అధికారులు చెప్పగా.. మరింత లోతుగా విచారణ జరపాలన్నారు. అనుమానితుల ఫోన్లు, ల్యాప్‌టాప్ లను సైబర్ నిపుణుల ద్వారా పరిశీలించాలన్నారు. డేటా తొలగించే అవకాశాన్ని పరిగణలోకి తీసుకుని టెక్నికల్‌గా ఉన్న అన్ని వనరులను ఉపయోగించుకోవాలన్నారు.

నాలుగు రోజుల సెలవుల వెనుక అసలు కారణమిదేనా?

- బాధిత బాలికలకు అండగా నిలిచిన వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు, విద్యార్థి సంఘ నేతలు, తల్లిదండ్రులను, మహిళా కమిషన్‌ను హాస్టల్ ప్రాంగణంలోకి వెళ్లకుండా యాజమాన్యం, పోలీసులు ఎందుకు అడ్డుకున్నారు?
- యాజమాన్యం ఇప్పుడు నాలుగు రోజులు సెలవులు ప్రకటించడం కెమెరాలను మాయం చేసేందుకేనా?
- విద్యార్థులను ఇంటికి పంపితే.. హాస్టల్ బాత్‌రూమ్‌లలో సాక్ష్యాలు తారుమారు చేయడానికేనా?
- ఆడపిల్లలు.. ఆధారాలు ఉంటే తనకు పంపాలని సీఎం చెప్పడం దారుణం కాదా?
- విద్యార్థుల గ్రూప్‌ల్లో వైరల్ అయినట్టు చెబుతున్న అటువంటి వీడియోలను ఏ మహిళ అయినా పంపిస్తారా?
- చట్ట ప్రకారం బాధిత యువతుల ఆధారాలు బయటపెట్టకుండా ఘటనపై దర్యాప్తు చేయాలనే కనీస జ్ఞానం కూడా లేదా కోల్పోయారా?
- కళాశాలను సందర్శించి అమ్మాయిల్లో ఆత్మస్థైర్యం నింపాల్సిన బాధ్యత సీఎంకు లేదా?
- మదనపల్లెలో కాగితాలు తగలబెడితే నానా రాద్ధాంతం చేసి డీజీపీ, సీఐడీ చీఫ్‌లను హెలికాప్టర్‌లో పంపిన సీఎం చంద్రబాబు విజయవాడ నుంచి గంట ప్రయాణం కూడా లేని గుడ్లవల్లేరు ఎందుకు వెళ్లడంలేదు?
- ఆడపిల్లల భవిష్యత్తుకు సంబంధించిన ఇంతటి సీరియస్ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఎందుకు తేలిగ్గా తీసుకుంటోంది?
- ప్రత్యర్థి పార్టీలో ఉన్నవారిపైన కక్షలు తీర్చుకోవడానికే ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని ఉసిగొల్పుతున్న చంద్రబాబు ఆడబిడ్డల రక్షణ విషయంలో ఎందుకు అలక్ష్యం వహిస్తున్నారు?

Published and printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published from Vishnu Motor Plaza,2nd Floor, 31-A, Jawaharlal Nehru Road, Ekkattuthangal, Chennai -600 032 and Printed at Impression Printing & Packaging Limited, C-18-19-20, Sector -59, Noida, Uttar Pradesh-201 301, MNS Printers Private Limited, Survey no. 76/1, Noombal Village, Velappanchavadi, Poonamallee High Road, Chennai - 600 077. Jagati Publications Limited, Survey No.172, Vegata Village, Jadigenalhalli, Hoskote Taluk,Bangaluru Rural Dist, Dangat Media Pvt Ltd.,22.Dighe MIDC, Navi Mumbai, Maharashtra- 400708.
Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) RNI No:TNTEL/2008/25943